

Eduard Fiker

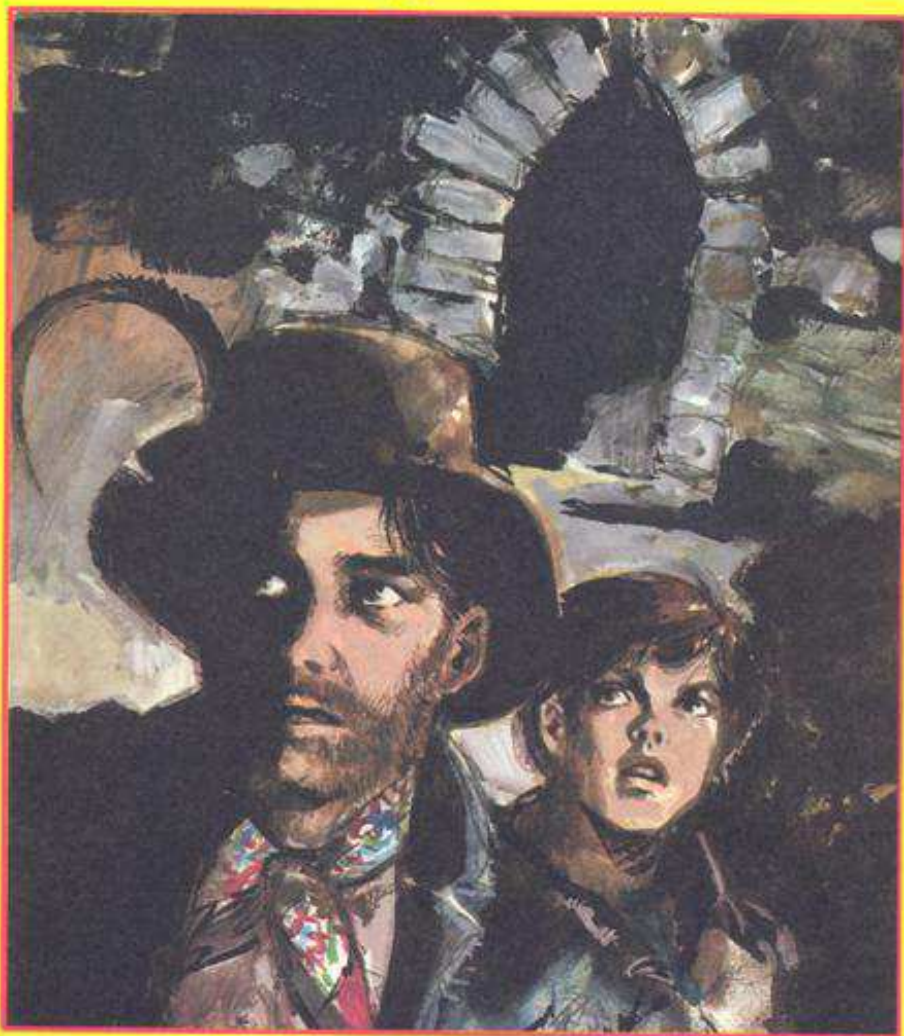

Cena 13 Kčs

Černý Blesk Stříbrný had

ILUSTRACE

MILOSLAV
HAVLÍČEK

Eduard Fiker

Černý Blesk

Eduard Fiker: Černý Blesk; Stříbrný had • Ilustrace Miloslav Havlíček • Dálky – edice dobrodružné četby, sv. 10/1991 • Vydalo vydavatelství Magnet-Press, Vladislavova 26, 113 66 Praha 1 # Adresa redakce: Dálky, Jungmannova 24, 113 66 Praha 1, telefon 26 06 51 • Šéfredaktor Jiří Stegbauer • Grafická úprava Jarmila Pospíšilová • Rozšiřují: PNS, knihkupci, kolportéři a vydavatelství Magnet-Press • Informace o předplatném podává a případné reklamace vyřizuje oddělení administrace vydavatelství Magnet-Press, Jungmannova 24, 113 66 Praha 1, telefon 26 06 51 • Tisk Jihočeské tiskárny, a. s.. České Budějovice, provoz 1

Nezávazná doporučená spotřebitelská cena 13 Kčs ke dni vydání

ISBN: 80-85110-88-1

1.

Podivný kluk na podivných cestách

Jackie Stone byl sice na světě již deset a půl roku, ale málokdy ho pronásledovala smůla tak lepivá jako v onom městečku. Když tam přišel, někdy před polednem krásného, sluncem protepleného dne, zastavil nejdříve se slušným pozdravením jakousi paní, která vlekla nákup v rozměrné brašně a jen se prohýbala pod její tíhou.

„Za dvě pence to ponesu, paní,“ nabídl se Jackie uctivě.

„Nikoli,“ rozčílila se paní, „utekl bys mi s tím.“

Jackie tedy nepochodil.

Dokonce se do toho vložil mimojdoucí pán; a protože si s onou paní začali povídat o zkaženosti dnešní mládeže, Jackie raději zmizel.

V žaludku mu kručelo.

Potřeboval nutně dvě nebo tři pence na něco k jídlu. Napil se u pumpy, aby trochu ošidil žaludek; a rozhlížel se po lepší kořisti, neodrazen prvním nezdarem.

V rohu křivého náměstí zastavil před hostincem vozka, aby si zašel na sklenku.

Jackie se tam rozběhl.

„Haló, pane, počkám vám u koní.“

„Můžeš,“ řekl vypitým hlasem kočí, „ale dej pozor, ať tě nepokoušou.“

„Za dvě pence,“ dodal Jackie, „splatné při převzetí.“

Vozka k němu obrátil brunátnou tvář.

„Až se vrátíte, dáte mi dvě pence,“ vysvětlil to Jackie, „nebo jen jednu penci. Počkám tu za penci třeba do večera.“

„Myslím, že tě přetáhnu bičem,“ uzavřel to kočí.

A zašel dovnitř.

O pence tu byla po čertech nouze.

Všude, kudy Jackie až dosud putoval, se našla lepší nebo horší příležitost k výdělku. Ale tady to nestálo za nic. Ještě dvakrát se Jackie pokoušel marně. Jednou s pekařským tovaryšem, který nesl koš pečiva; a vypadl mu krásný sypaný rohlík na chodník. Podruhé se zedníkem na stavbě; hledal s pustým klením svou dýmku.

V prvním případě se Jackie ochotně nabízel, že rohlík sní, jelikož je beztoho uválený. Pekař poukázal na to, že pečivo je přesně spočítané, a hodil rohlík zpátky do koše. Ve druhém případě Jackie tvrdil, že dýmku najde za odměnu jedné pence; protože ji viděl stát za neckami s maltou.

Zedník vytáhl penci, ale Jackieho radost měla trvání nedlouhé. Zedník začal křičet – aha! aha!, a bezpochyby nabyl přesvědčení, že dýmku mu schoval Jackie. Ještě za ním vymrštil plnou lžící malty jako z praku, když vzal nohy na ramena.

Opravdu to byla smůla.

Takhle v postranní ulici ležela před malým domkem hromada naštipaného dříví. Jakýsi stařec je odnášel dovnitř po náruči. Jackie se rozhodl, že mu pomůže. Neříkal při tom nic o penci nebo o dvou pencích, neboť došel k názoru, že tím lidi předem plaší. Až když všechno dříví zmizelo v kolně na dvorku, poprosil o malou odměnu, třeba v potravinách.

„Milý chlapče,“ řekl mu na to stařec, narovnáva je se těžce v kříži, „snad si nemyslíš, že je to moje dříví? Já jsem jen ubohý žebrák. Nechali mne v kůlně přespát, dali mi najíst, a za to jsem dříví uklidil. Nemohu ti dát nic. Bůh ti zaplatí, že ses ke mně tak hezky zachoval.“

Jackie měl v žaludku bolestně svíravý pocit.

„Dobře, dědečku,“ řekl a šel dál. Potom smůlu dovršil.

Vešel do hokynářského krámků na konci městečka; byl to úžasně špinavý krámk. Jen při takovém hladu, jaký trhal Jackieho žaludek, mohly potraviny na policičkách a v koších vypadat přijatelně.

Rovněž hokynář byl velice špinavý chlapík. Naladil sladce obličej, zamnul rukama a tázal se, co si mladý pán přeje.

Jackie se podobal všemu možnému, jenom ne mladému pánovi. Stopy putování po silnicích na něm byly dobře znatelné. Třebaže se denně myl nebo dokonce koupal (toho roku bylo opravdu hezké léto), přece jenom nemohl zastavit vzrůst vlasů nebo zakázat botám, aby se trhaly.

„Konám různé práce,“ začal vážně, „úžasně lacino. Metu například podlahy. V celé Anglii nenajdete bábu, která by se pustila s koštětem do vaší špíny za tři pence. Já se pustím.“

Jako nějakým kouzlem se změnil vlídný výraz hokynářovy tváře v něco právě opačného. A Jackie už věděl, že půjde zas o dům dál.

Kdyby alespoň zůstalo při tom.

Jenže špinavý hokynář vylezl zpoza pultu a prohlížel si Jackieho jako ostříž. Jackie pobledl. Ustoupil, i na hlad zapomněl; a do něčeho vrazil. Naštěstí se nic nestalo. Pouze velká okurková láhev, plná barevných hliněných kuliček, se nebezpečně rozkývala.

„Převrhni to,“ zavrčel hokynář, „potom by tady bylo opravdu co uklízet.“

„Jako by teď nebylo,“ řekl Jackie hubatě.

Špinavý hokynář k němu vykročil. Odkopl z cesty zmačkaný papír, rozdrtil těžkou botou kus mrkve.

„Sbohem,“ odporoučel se Jackie spěšně, „za tři pence jste to tu mohl mít jako klíčku.“

Z hokynářovy tváře Jackie spolehlivě četl jeho myšlenky... Že by se dal zadržet tímto nečistým chlapíkem?

Oznamoval to rozhlas již několik dní: z bytu svých pěstounů v Londýně zmizel deset a půl roku starý Jack Stone. Vypadá tak a tak, a kdo by se s ním setkal, nechť ho odevzdá policii...

Dveře špinavého krámků šly hrozně ztěžka otevřít.

Zatímco se Jackie o to pokoušel, hokynář dělal, co mohl. Skutečně chybělo jen málo, aby Jackieho chytil za límec.

V posledním okamžiku Jackie převrhl sklenici s barevnými kuličkami. S ošklivým třeskem se rozběhly na všechny strany. Osud to rozřešil tak, že špína hokynář na ně našlápl, sklouzl a upadl. Nohy mu vyletěly do vzduchu.

Co při tom křičel, slyšel Jackie už jen slabě; otevřel konečně dveře, vyrazil ven a upaloval jako vítr.

To bylo dovršení Jackieho smůly v onom protivném městečku.

Hokynář dlouho nemeškal – ačkoliv když vstal, upadl po šibalských kuličkách ještě jednou. Jackie přesto nemohl daleko doběhnout; a nastala tedy honička.

Lidé, kteří se na hokynářův pokřik pustili za Jackiem, se zprvu domnívali, že něco ukradl. V rychlosti se snad domluvili, oč opravdu jde; ale jenom Jackie sám věděl, že jeho případ útěku z Londýna není tak jednoduchý, jak se patrně zdál.

Běžel jako zajíc, necháváje smečku lidí uspokojivě za sebou. Kličkoval a unikal, když se mu někdo postavil do cesty. Odrazil ránou pěstí kluka, alespoň o tři roky staršího, který ho díky svým dlouhým nohám dohonil.

Pustili se za ním na bicyklech; překročil mělkou říčku, tekoucí pod městečkem. Běžel pak po mostě zpátky. Plíce se mu div neroztrhaly.

Nedostihli ho.

Chvilí si dokonce mohl odpočinout, když zapadl do úzkých uliček, sbíhajících se hvězdovitě k nevelkému kostelíku. Přikrčen za rohem zdi, vyhlížel opatrně své pronásledovatele, kteří se dali falešným směrem.

Trvalo dlouho, než se odhodlal vyplížit z městečka.

Pak se ještě jednou dopálil na svou smůlu, neboť jakýsi cizí pán, stojící bezradně u svého nehybného motocyklu, mu nabízel tři pence, přidrží-li něco na kole. Jackie se tvářil, že neslyší. Bylo hlavní věcí rychle zmizet.

Odkudsi vyjíždělo nákladní auto.

Jackie je stačil ještě dohonit. Zachytil se pevně zadních prken karosérie, odřel si špičky chatrných botek o silnici – a doslovně s nasazením života se vytáhl vzhůru. Vklouzl po hlavě pod napnutou plachtu, oddechl si, opřel se o něco zády. Bez starosti – prozatím – kam ho vezou.

Nad hlavou měl přítmí, kolem sebe množství otevřených beden a pytlů. Plachta se vlnila rychlou jízdou, motor hučel. Hrkalo to sem a tam s Jackieho prázdným žaludkem. Přivřel oči. Dělal se mu skoro mdlo. Ale byl rád, že se z toho hloupého městečka konečně dostal.

2.

Práci nehledáme

Podniká-li člověk něco neobvyklého, může očekávat překvapení příjemná i nepříjemná. Nepříjemných bývá obyčejně víc.

Pod plachtou nákladního auta čekalo Jackieho překvapení – příjemné. V otevřených bednách byly balíčky sucharu, perníků

polévaných čokoládou, oplatek a jiných dobrot. V pytlích se mačkaly hrozinky, mandle a jablka.

Všecko dohromady by postačilo vyživit Jackieho tak na čtvrt roku.

O moc víc se o tom nedá říci, než že se Jackie bez výčitek svědomí pořádně najedl, a pak usnul.

Původně nechtěl, samozřejmě; počítal s tím, že dodávka zmírní a on seskočí. Ale pádilo to pořád stejnou rychlostí; a Jackie, pokojně žvýkající, čekal a čekal... Když se nasýtil, zlenivěl. A už byl v limbu.

Probudil se skoro náhodou.

Auto stálo, kolem se ozývaly hlasy. V přítmí plachty Jackie nepoznal, kde je, ani jak již den pokročil.

Ale nebylo kdy na takové věci. Pod plachtou se objevila silná mužská ruka. Jackie trochu odlezl. Hledal díru mezi plachtou a prkny karosérie, aby nenápadně vyklouzl. Jenže plachta byla zvenčí pevně připnuta. Jediný východ zahrazovala ona mužská ruka, hmatající sem a tam. A někdo jiný již vzadu plachtu odhrnoval.

Jackie pocítil silnou tíseň. Bude určitě objeven. Úbytek balíčku se sušenkami se nezatají, ani řez nožíkem v zaplombovaném pytli s hrozinkami. Jackie opravdu tu škodu způsobil jen v největší nouzi. Ale vykládejte to někomu.

Hlasy kolem sílily a mísily se. Jeden se smál, jiný křičel.

Zpočátku Jackie, ještě zmatený po náhlém probuzení, nerozeznával jednotlivá slova. Brzy však pochopil, že někdo někoho peskuje, a peskovaný že se brání dílem mrzutě, dílem posměšně. Člověk, který odhrnoval plachtu, se vzdálil od auta, a také hmatající ruka zmizela. Celá skupinka zmizela. Celá skupinka se patrně stáhla o něco dál, zaujatá hádkou. A Jackie, spoléhaje na to, lezl rychle po čtyřech k zádi vozu, poodhrnul plachtu, opatrně vyhlédl.

Vlevo, před rozložitou stavbou, která – jak se v nejbližší chvíli ukázalo – byla velikým vodním mlýnem, šermoval rukama tlustý zamoučený člověk, zřejmě mlynář. Kolem něj hněvivě zíralo několik čumilů na dva otrhané muže, šklebící se ohavně a drze. Šofér a závozník auta, které Jackieho přivezlo, odložili vykládání zboží a přesunuli se k těm lidem, jako by si také chtěli omočit.

Jackie seznal, že to pro něj vypadá nadějně. Pružně seskočil. Nikdo si ho nevšiml.

„Vy hledáte práci?“ rozčiloval se tlustý mlynář a hrozil pěsti otrhancům, „nečekali jste, že vám ji nabídmem, co?“

„Takovou, jakou nám nabízíte,“ šklebili se, „nehledáme.“

Mladší z tuláků nebyl ošklivý. Ošklivým ho dělalo jen hrozné strnisko vousů na tvářích a potrhané, zanedbané šaty. Starší odpuzoval mnohem víc. Měl nohy zabalené v hadrech, na hlavě podivný klobouk jako homoli; a za jeho úžasně promaštěnou stuhou trčelo kohoutí péro. Kabát, podobající se kusu hadru, nesl švihácky přes ruku. Bylo vidět roztřepaný provázek, udržující v patřičné výši kalhoty místo šlí.

„Zavolejte strážníka,“ radili nazlobení diváci.

„Na koho?“ ohradil se starší tulák uraženě, „snad na nás?“

Jackie, ruce v kapsách, přihlížel z jisté vzdálenosti. Na své pouti viděl hodně žebráků a tuláků. Všichni vypadali tak neutěšeně; a mnozí ještě neutěšeněji. Setkal se dokonce s jedním, který prohrabával odpadkové koše, zbytky jídla z nich si cpal rovnou do úst.

„Pojď Bobby,“ řekl starší tulák, chytaje svého kamaráda za loket, „dělá se mi nanic při zmínce o strážníkovi.“

Hlouček lidí je nechal projít. Dokonce se jim vyhýbal; tomu se Jackie vzhledem k jejich vzezření nedivil. Bobby, ten mladší, si pohvizdoval a točil proutkem v ruce. Pohupoval se v bocích, když odcházel. Starší se vlekl líně.

„Co by,“ poznamenal potom někdo, „ať jdou. Necháme-li je zavřít, budou se nám tu týden válet, a obec aby je živila. Ať táhnou. Někdo založil před měsícem požár v Keysmonu. Kdo? Tuláci ze msty. Dejte pokoj.“

Bylo po zajímavosti, když tuláci zmizeli. Šofér a závozník se vraceli k vozu, skupinka lidí se rozptýlila. Tlustý mlynář byl ještě rudý zlostí.

„Mohli si vydělat každý sixpenci,“ bručel. „Ale jsou to hnusní lenoši.“

„Dejte večer pozor na stodolu,“ varoval odcházející soused.

Zatím se nepřišlo na škody, které Jackie napáchal v autě. Šofér se závozníkem, skládajícíce zboží, rozprávěli s mlynářem o povážlivém zjevu: kolik je teď na silnicích tuláků.

Táhnou. Hezké počasí je láká z děr. Cizích třešní se najedí. Slepice kradou.

„A moje obilí,“ mlynář potřásl hlavou, „nikdo nepřehází. Nikdo nestojí o sixpenci a polévku.“

Zatímco povídal, Jackie se loudavě přiblížil. Mohli ho považovat za obyčejného kluka, lelkujícího o prázdninách. Také, když se postavil před zamoučeného strýce, jiný dojem nebudil.

„Co?“ podivil se mlynář, když Jackieho vyslechl, „ty že bys vzal lopatu do rukou, chlapče?“

„Proč ne?“ odpověděl Jackie a díval se přímo.

„K čertu,“ huboval v té chvíli závozník, „pytel se nám roztrhl. Hrozinky se sypou.“

Jackie zčervenál až za ušima. Ale to mohlo mít příčinu všelijakou.

„Musil by sis zout boty, hochu,“ pochyboval ještě mlynář, „a umýt se pořádně ve strouze.“

„Proč ne?“ nedal se Jackie, „za sixpenci to podniknu.“

Za chvíli již zápolil s dřevěnou lopatou nahoře ve mlýnici. Bylo tam tolik obilí, že by se v něm dokázal utopit. Tlustý mlynář, když se několikrát přesvědčil na vlastní oči o jeho píli, Jackieho pochválil. A chýlilo se k večeru, když mu vzal lopatu z rukou.

„Aby tě doma nehledali,“ staral se, „a jestli budeš mít čas, přijď zítra zas. Dnes už utíkej.“

Jackie setřel pot a řekl, že možná nebude mít čas. Kdyby měl, že přijde.

Nedostal šest penci, nýbrž celý šilink, a nádavkem velký koláč. Radostně vyšel před mlýn. Mlynář ho doprovodil.

„Teď upaluj,“ pobídl ho v mylné domněnce, že Jackie bydlí v některé z blízkých vsí.

Jackie dal slušně dobrou noc a opravdu upaloval. Ale zastavil se blízko za posledním stavením. Tmělo se kvapem. Spěch, který mu mlynář doporučoval, byl nejzbytečnější věcí na světě.

Jackie teprve musil přemýšlet, kde stráví noc.

3.

Hotel Seno

S noclehem byla vždycky veliká potíž.

Pouze prvé noci po útěku z Londýna se Jackie uložil ke spánku bezstarostně v travnatém příkopu. Do rána byl důkladně poučen o tom, jak v noci prochladne. Mokrý rosou a chvějící se zimou se vydal, raději ještě za tmy, na další pouť. Podruhé byl opatrnější, našel i úkryt.

Vždycky nebylo po ruce něco vhodného, jistěže. Nejlíp se hodil stoh slámy. Mnohdy stačil otevřený přístřešek; jen když rosa nepadala. Jednou se vyspal dokonce pod lokomotivou, stojící u hospodářského stavení, a ještě dýchající teplem. Jindy zalezl třeba jen do brázdy v bramborách a obložil se natrhanou natí. Před třemi dny ho málem chytil hlídač ovoce, protože mu vlezl do slaměné boudy, domněle opuštěné.

To právě zhoršovalo Jackieho obtíže, že nemohl nikde o nocleh poprosit.

Dospělého člověka se lidé tolik nevyptávají, jako by se patrně vyptávali desetiletého chlapce. Rozhodně by zavolali strážníka a Jackieho výprava by nedopadla tak, jak si přál.

Nyní se šilinkem v kapse a s koláčem v ruce stál na místě, kde se úzká, zaprášená silnička lámala přes nevysoký kopec; hvězdy se mu rozsvěcovaly nad hlavou. Nikdo tudy nešel. Ves ležela za ním v mírném dolíku a místy tam už bliklo světélko.

Člověk musí být deset dní na strastiplné pouti jako Jackie, aby si tak toužebně představoval sebedušší lůžko pod střechem.

Večer v krajině má své tlumené hlasy a svůj ztichlý život.

Tento večer byl vlahý a vonný. Hmyz si povídal přes silničku svým – cíík, velké můry narazily co chvíli o zemi, telegrafní dráty jemně, strašně jemně hučely.

Silnička klesala dolů, matně bílá v houstnoucím šeru..

Napravo od Jackieho se půda svažovala. Obzor se ztrácel v šedomodré tmě. Nad loukou se pohupovaly lehké závoje mlh. Jackie přešel příkop, vykročil po vlhnuící trávě.

Zrak ho neklamal. Asi tak sto yardů od silnice se skutečně nafukovala na louce velká kupka sena; zdálky vonělo.

Možná, že mě nákladní auto nezavezlo přesně ve směru, pomyslel Jackie.

To nic, všude na silnici jsou tabule s nápisy, a mapu vytrženou ze školního atlasu má Jackie v kapse.

Kupka sena byla vyšší než dospělý člověk, a nehybná jako černá skvrna.

Jackie se ještě pro všechny případy rozhlédl, je-li sám, než se k ní přiblížil. Byl od ní na dva tři kroky, když se tak lekl, až se mu srdce málem zastavilo.

„Hej, chlapče!“ ozvalo se chraptivě z bezprostřední blízkosti.

Tma rychle padala. V Jackiem by se krve nedořezal. Obrátil by se a utíkal; nohy mu však zdřevěněly.

„Dalo se čekat, že se polekáš. Hrome, proč jdeš zrovna sem?“

Nebyl to tak hrozný hlas, jak se Jackiemu v první chvíli zdálo. Někdo seděl u kupy sena, kterou si Jackie vyhlédl. Hýbal se tam. Jackie to teprve teď rozeznával podle kymácivého stínu.

„Kdo je to?“ hlesl konečně.

„Eh,“ zavrčel ten u kupky a zdálo se, jako by se chtěl těžce smát, „však mne znáš.“

Určitě ho Jackie neznal.

Nebo přece? Někde již slyšel podobný hlas.

Ovšem, ve stínu seděl mladší z tuláků, kteří mu bezděčně pomohli k šilinku a koláči.

„Co tu děláte?“ zeptal se.

„Chceme se vyspat v teple. Je to něco zvláštního? A co ty tu děláš?“

Jackie se osmělil:

„Chci se taky vyspat v teple.“

V kupce zaharašilo. Tulák se napřimoval.

„Tady je Hotel Seno. Taky rejdiš světem? Nebo tě vyhnali z domu?“

Nesporně tady byl i starší tulák; ten špinavější. Asi už spal, protože se neozýval.

„Pro dva,“ dodal muž u sena rozvážně, „hotel postačí.“

„Je dost velký i pro tři,“ protestoval Jackie; tulák se zase tak těžce zasmál.

„Sežeň tedy třetího.“

„Vy dva a já...“ začal Jackie.

„Ne, jenom já a ty. Pojd'. Ten druhý tu není. Šel už zvečera svou cestou.“

Jackie přistoupil s obavami. Slýchával, že tuláci rádi kradou. Ale tento člověk nevěděl o jeho šilinku.

„Sedni si, chlapče. V žádném salónu nenajdeš tak voňavé a měkké sedadlo. Nikde není čerstvější vzduch... Áááh!“

Tulák se blaženě rozvalil. Z jeho hlasu ne vy znívala ani v nejmenším předzvěst něčeho zlého. Jackie to cítil a strach ho opouštěl.

Usedl rovněž. Zblízka pohlédl do tulákovy tváře. Usmívala se, divoce zarostlá; ale oči zůstávaly vážné. Měla vůbec podivný výraz tato tvář.

Možná, že se to Jackiemu v šerém svitu hvězd jenom zdálo.

„Jak ti říkají, chlapče?“

Jackie si ho stále ještě prohlížel. Tulák se zabýval svým kloboukem, který se již velmi málo klobouku podobal; Jackie ho patrně vyrušil z nenamáhavé práce: upevňoval za stuhu péro. Na Jackieho se nedíval.

„Pověz, máš vůbec nějaké jméno?“

„Jmenuji se Jack.“

Nebyly valné obavy, že by tento otrhanec, zdobící svůj promaštěný klobouk pérem, běžel honem pro strážníka.

„Já jsem Bobby,“ kýval, „to sice není hezké jméno, ale právě jsem už zapomněl. Hrozně mne zajímáš, Jacku. To se tak hned nevidí, aby se kluci chodili vyspat na louku. Nemáš tátu?“

„Ne!“

„Ani obec se o tebe nestará?“

„Ne.“

„A kdo se o tebe vlastně stará?“

„Maminka.“

Tulák vzdechl a neřekl na to nejdříve nic. Zabýval se jen pilně kohoutím pérem; konečně se mu je podařilo připevnit. Narazil hrozný klobouk na hlavu.

„Co teď dělá tvoje maminka, Jacku?“

„To nevím,“ řekl Jackie mírně.

„A co bude dělat celou noc a ráno, zůstaneš-li tu spát?“

„Nic.“

„Eh...?“

„Nic,“ opakoval Jackie tvrdošijně.

Tulák Bobby potřásl hlavou.

„To se ví,“ pravil za chvíli, „já nejsem opatrovník nezvedených kluků. Ale tolik ti řeknu, že když mi bylo... Kolik je ti vlastně let, spratku?“

„Deset,“ zavrčel Jackie, „deset a půl.“

„Eh. Tolik ti řeknu: když mi bylo deset a půl, netoulal jsem se jako ty.“

„Dobře“ odsekl Jackie, „ale práci jste se vyhýbal už v deseti letech, doufám.“

„Co?“

„Jako ve mlýně. Mně je deset a půl. Ale té práce jsem se nepolekal.“

„Kdo to řekl, spratku, že já jsem se jí polekal? Koláč máš odtud, ne?“

Jackie přisvědčil.

„Chtěl byste kousek, hádám.“

„Mm... no,“ rozhodoval se tulák, „ani nechtěl.“

Seděli a mlčeli. Tulák Bobby si tiše pohvizdoval a díval se před sebe na louku, černou jako inkoust.

„Některé dobré vlastnosti, Jacku,“ pravil potom, „ve mně umřely. Ale...“

„Některé?“ přerušil ho Jackie, který se zatím vzpamatoval a získal svou obvyklou jistotu, „všechny, myslím.“

Tulák Bobby neodporoval.

„Možná, že všechny. Ty jsi ohromně drzý kluk, Jackie. Ale právě proto, že ve mně umřely, vím, jak je to ošklivé. Poslouchej, co

ti poradím. Vrať se k mamince. To není nic pro tebe, toulat se v noci.“

„K mamince!“ Jackie se pohnul tak živě, až Bobby vzhlédl, „je vidět, že ničemu nerozumíte. Já se právě vracím k mamince.“

„Co to povídáš, zmetku?“

Jackie zašermoval koláčem.

„Nedávejte mi pořád ta ponižující jména. Nejsem spratek ani zmetek.“

„Jsi tedy mylord. Jak to, že se vracíš k mamince, mylorde?“

„Vlastně,“ pravil Jackie přemítavě, „nic vám po tom není.“

„Není,“ odvětil Bobby a pomalu se pohodlně natáhl.

Zíral ke hvězdám. Tmavé nebe jich rozžehlo milióny a milióny.

Jackie si prohlížel tulákův obličej také ze strany. Byl to přece jenom dobrý obličej. Bůhví čím ten tulák před časem býval.

„Já jdu za maminkou, ano,“ navázal Jackie po chvíli, „já neběhám po světě, abych hledal, kde co dostanu zadarmo.“

„Kam že jdeš?“

„Za maminkou. Nahoru k Bradfordu.“

„Bradford,“ podotkl Bobby lhostejně, „je pěkné město. Ale je to ještě hrůzně daleko.“

„Maminka slouží ještě padesát mil dál. Je tam za hospodyně u nějakého pána a paní, rozumíte. Já jdu za ní. Kdybych měl na vlak, jel bych vlakem. Ale nemám na vlak, tak jdu pěšky.“

„Z Londýna?“

„Z Londýna.“

„A proč, prosím tě, mylorde?“

„Protože mám strýčka zloděje a tetu zlodějku.“

„Tak?“ zdvihl tulák hlavu.

Jackie si objímal kolena. Koláč položil vedle sebe na seno.

„Snad neřveš, Jacku?“

„Ne,“ popřel to Jackie a utřel si nos rukávem.

„Podívejme se,“ protáhl Bobby, „co je zlodějů na světě. Co krade tvůj strýc?“

„Peníze,“ řekl Jackie zlobně. „Komu?“

„Mamince.“

„Tvé mamince?“

„Ano,“ Jackie se živě pohnul, „maminka si od něj půjčovala, dokud ještě byla v Londýně. Nám umřel tatínek, víte... Hodně strýci dlužila, protože vydělávala málo. Až se jí naskytlo to zaměstnání za Bradfordem.“

Noc byla tichá jako černá tuň. Jackie, nerušen, se rozhovořil.

„Strýček mamince poradil, aby to místo vzala, nebo že mu dluh nikdy nesplatí. Mne že nechají s tetou u sebe, a že se o mne dobře postarají. A starali se, panečku. Byl jsem samá modřina. Pořád mi předhazovali, co si maminka myslí, že se celý život dřeli za pár liber, a teď že by o ně přišli. Ten pán, co u něj maminka slouží, nechce mít děti v domě, ale já tam přece jdu. Nastěhujeme se s maminkou třeba někam jinam. Mně se po ní strašlivě stýská. Maminka všecy peníze, které vydělá, posílá strýčkovi. Já vím, že to tak je. Oni si myslí, že jsem hloupý. Maminka posílá na ten dluh a na mne, aby mi koupili šaty nebo boty, a aby mne živili, ale oni si všechno nechávali, jen mě pořád tloukli, a v zimě jsem neměl ani kabát. Maminka psala, že mi pošle na cestu a že už to tam se mnou nějak zařídí, jen co ten dluh splatí. Ale to by trvalo hroznou dobu, a tak jsem...“

Jackie vtáhl dlouze vzduch.

„Klíč jsem dal pod rohožku, a utekl jsem. Už mne kolikrát chytali, ale nechytali. Já se musím dostat k mamince. Třeba budu spát někde v kolně, abych tomu pánovi nepřišel na oči, když nemá kluky rád. Já jsem si teď zvykl vyspat se všelijak. Také mohu jíst všelijak, abych nestál moc peněz. Budu tam chodit do školy, a až vyrostu...“

Tak trochu se Jackie opíral o tuláka Bobyho. A tulák Boby ho objímal levicí.

„No... Jacku. Neřvi.“

„Copak řvu? To já vzteky. Kdybyste znal tetu a strejce...“

„Zloděje nevyhledávám,“ řekl Boby přesvědčivě.

Jackie se podíval úkosem.

„Až vyrostu,“ pokračoval, „koupím dům, ve kterém strejc s tetou bydlí, a dostanou výpověď, že to neviděli.“

„Kvartální.“ kývl Boby.

„Na osm dní,“ odsekl Jackie, „kape jim vodovod, a to je dobrá příčina k výpovědi.“

Potom se unaveně opřel zády o seno; a bylo zřejmé, že je s vyprávěním hotov.

Možná, že to tuláka Bobyho dojalo. Vzal Jackieho za loket.

„Kus bychom mohli jít spolu, Jackie. Já se přece jenom v cestování lépe vyznám. A je mi jedno, kam jdu.“

Jackie hmátl levicí v seně po svém boku.

„Máte hlad, co?“ pravil, „rozdělíme se o ten koláč.“

„Mno...“ řekl Boby, „jenom jez sám. Pochopils přece, že nespím kvůli přesycenosti žaludku.“

Potom se na Jackieho dlouho a mlčky díval.

Všude kolem bylo ticho a černo. Jen hvězdy mrkaly.

4.

I když dobře spíš, můžeš se špatně probudit

V dálce se trhaně rozštěkal pes. Doléhalo to sem tlumeně a smutně. Boby se odvrátil od Jackieho, díval se do tmy směrem k silnici. Noc chladla a v seně bylo příjemné teplo. Jackieho údy se lenivě oddávaly odpočinku. Hlava spočívala jako na nejměkčích polštářích. Je-li pravda, že Arabové vynalezli v poušti polohu, která skýtá unavenému tělu nejvíce pohodlí, pak Jackie zaujímal nyní tuto polohu.

Za půl hodiny se musel hodně přemáhat, aby udržel víčka nahoře. Pak to už nešlo; mhouřil oči do úzkých čárek. A upadl do těžkých snů.

Možná, že Boby nespal vůbec.

Slunce bilo do Jackieho obličeje nějakou chvíli, ale nedokázalo ho ještě probudit. Teprve stín Bobyho hlavy a jeho tichý, šklebivý smích to svedl.

K ránu již Jackieho netrápily těžké sny. A dokonce, když několikrát mrkl do veselého, divoce zarostlého obličeje nad sebou, byl vzhůru. Kohoutí péro na Bobyho klobouku se směšně kývalo. Slunce se oslnivě smálo.

„Vstávej, Jackie. Copak nemáš vůbec hlad, uličníku?“

Jackie odvrátil pohled zřetelně naznačující odpor. Ale Boby se nepřestal smát.

„Ráno je jako dárek k svátku, Jackie. Vidíš sluníčko? Hýbej se, musíme sehnat něco k jídlu.“

Rosa se třpytila na nízké trávě. Ptáci na stromech u silnice se mohli zbláznit radostí z krásného dne.

Jak to, že Bobbyho tvář měla tak milý výraz?

Tulák vstal. Natahoval a skrčoval údy. Vypadal velice spokojeně.

Jackie odhazoval seno, do kterého se zabalil, zatímco Bobby obhlížel krajinu. Ani se nechtělo ze zahřátého pelíšku. Ráno bylo ostře čerstvé. Vzduch tak čirý, že se plíce samy rozpínaly, aby si ho nabraly co nejvíc.

Ale Jackie se ještě nezvedl na kolena, když Bobby padl na břicho, jako když ho podsekne.

„Lež!“ zasyčel, „nehýbej se.“

Jackie otevřel ústa. Zase něco nepříjemného? Ani necekl.

„Čert to vem,“ bručel Bobby; plížil se po čtyřech zpět ke hromadě sena.

Patrně něco uviděl přes kupku u skupiny bříz, asi sto yardů vzdálených. Stejná vzdálenost dělila oba nocležníky od silnice. Kupka sena byla nyní mezi nimi a onou věcí, která Bobbyho polekala.

„Jestli mě zahlédl, Jackie...“

Jackie nepromluvil. Jeho oči byly ustrašeně tázavé.

„Je to policeman! Och, Jackie, modli se, aby ho všichni ďáblové sežrali.“

Ale ďáblové patrně neměli chuť na konstáblы. Muže v jednoduché uniformě, ve vysokých lesklých botách, opásaného žlutým řemením, nesežralo nic.

„Kolem kupky,“ rozkázal Bobby syčivě, „lez za mnou. Snad přejde a nevšimne si nás.“

Vystrkoval s úžasnou opatrností hlavu až při zemi.

Ale seno je nezachráněno.

Za jejich zády, od silnice, se ozval trilkovaný zvuk policejní píšťalky.

Tam se najednou objevil jiný policeman, jako by rovnou spadl z nebe. Dostal se asi na silnici z druhé strany, kde se půda svažovala,

takže od kupek sena se tak krajina nedala přehlédnout. A Jackie tak zmalomyslněl, že zazíval.

„Jsme v tom,“ řekl Bobby a ošklivě zaklel.

Když to vzdal a postavil se na nohy, našel Jackie v jeho tváři přesně tentýž výraz, jaký Bobby vystavoval na obdiv při včerejší rozmluvě s mlynářem: posměšnou drzost, opovrhující vyzývavě zákony společnosti. A tak opravdovou, že Jackie nemohl rozhodnout, který z Bobbyho obličejů je ten pravý. Jestli přítomný, nebo onen šťastně se smějící při východu slunce. Dva státní policemani se blížili z protějších stran dlouhými kroky. Jejich pravice spočívaly na pouzdrech revolverů, připevněných na širokých opascích. To byl úplný konec pouti za maminkou. Jackie si to uvědomoval se srdcem úzkostně sevřeným.

„Ve jménu krále,“ řekl stroze ten, který dříve dorazil.

„Co je?“ odvětil Bobby s nepřeknou drzostí.

„Co by bylo?“ odvětil policista; položil těžkou ruku na jeho rameno.

„Nu...,“ Bobby se šklebil, „zase policejní přehmat.“

Jackie povstal. Byl bledý a nohy se mu chvěly. Spousta vláken sena visela na jeho dlouhých, dole zahrnutých nohavicích.

„Co je to za mrně? “ukázal konstábl.

„Můj syn“, odvětil Bobby bez rozpaků.

„Odkud jste přivandrovali?“

Bobby mávl rukou. Směr, který ukazoval, byl silně neurčitý. Policemani vyměnili pohled, ušklíbli se. Ale i Bobby se šklebil.

„Sebereme vás,“ řekl jeden z nich.

„Zase nás pustíte,“ odsekl Bobby. „Jackie, pojď s pány na snídani. Zákon praví, že musíme dostat čaj a chléb.“

„Obložený šunkou,“ pokýval konstábl. „Nebo máte raději vejce a slaninu?“

Chytil Bobbyho za límec. Bobby si to nechal líbit. Nevyplácí se protestovat v podobných situacích.

„Posedíte si za to, že taháte po toulkách dítě, vy povedený táto. Byl jsi při tom ohni, kloučku?“

Jackie vyvalil oči.

„Při ohni?“ zamrkal.

Oči tuláka Bobbyho zasvítily tak, že si toho Jackie musil všimnout.

„Při ohni, který jste založili, naštěstí neúspěšně. Odtamtud jdete, co?“

Jackiemu vylétl nic neříkající posunek.

„Málem vyhořel statek. Posedíte si,“ konstábl zacloumal Bobym, Bobby se ochotně zakýval, „zestárnete pořádně, než se zase dostanete ven.“

Druhý vzal Jackieho za ruku. Jackie v návalu zoufalství vyrobil dva marné pohyby, aby se vyprostil.

„Nic jsme nezapálili!“ vykřikl.

Konstábl ho dobrácky zatahal za ucho.

„Protože se vám to nepovedlo, chlapče. Zpozorovali oheň včas. Tatík má sirky?“

„Nezapálili jsme, pane.“

„Potom povíš, jestli měl tatík sirky. Ted' mlč a pojď.“

První policeman již odváděl Bobbyho napřed. Šli vedle sebe tak, že muž zákona svíral rukáv Bobbyho kabátu u zápěstí. Mířili k silnici. A Bobby si bezstarostně pohvizdoval.

Na silnici minuli velkou tabuli, upevněnou na štíhlé dřevěné noze. Stálo na ní: Bradford, 220 mil.

Jackie těžce vzdychl, neboť policemani je vedli směrem právě opačným.

5.

Tajemná návštěva ve tmě žaláře

Kam strčili Bobbyho, Jackie nevěděl. Ocitl se v nevlídné, klenuté místnosti pouze s jedním zamřížovaným okénkem až u stropu. Nebylo to vězení. Byla to prádelna v přízemí jakéhosi maloměstského domu. Kolem zdí stály necky, a dva veliké měděné kotle v cihlové podezdívce páchly mýdlem a sazemi.

„Čerstvého vzduchu jsi užil dost,“ sdělil mu policeman, který ho tam dovedl, „a odtud se stejně brzy dostaneš.“

Nejednal s ním zle. Ale také se s ním nemazlil.

„Nestaráš se o tatíka? Kde je?“

„Ne,“ odpověděl Jackie vyplašeně.

„Samosebou,“ konstábl převrátil necky, aby si mohl Jackie kam sednout, „že není hezké, touláš-li se a spíš-li v kupkách sena. To pořádní hoši nedělají. Kam chodíš do školy?“

„Jsou prázdniny,“ řekl Jackie.

„Hrne, ukaž ruce. Ať ztratím hlavu, že se nepamatuješ, kdy ses myl posledně.“

„Každý den se myji.“

Jackie natáhl ruce. Byly ušpiněné, protože od včerejška se ještě nenašla k mytí příležitost.

„To bychom měli,“ řekl konstábl. „Vši nemáš?“

Jackie pohoršeně ustoupil. Vytáhl z kapsy starý hřebínek, který sice– ztratil už dávno většinu zubů, nicméně ještě stačil na Jackieho štětiny.

„Tadyhle to...,“ začal.

„Dobře. Schovej si to, v Útulku tě stejně ostříhají.“

Jackie se zděsil.

Za nic na světě by se mu nechtělo do útulku. Konstábl si jeho zděšení dobře povšiml. Zdálo se dokonce, že s ním počítá. Zašklebil se, potřásl hlavou.

„Kluci jako ty musejí do Útulku. A mohou být rádi, když se o ně někdo stará. Tvůj otec se o tebe staral špatně.“

Jackie vypadal úplně zoufale.

„Ale já...“ koktal, „já nepatřím do útulku, pane!“

„Patříš tam. Jako syn člověka, který se potuluje...“

„Nejsem jeho syn.“

„Nejsi? Hleďme. A tvrdil jsi...“

„Já...“

„Aha, lžeš. To je mrzuté. Kdo lže, krade.“

„Pane...“

Jackie sepal ruce.

„Dost,“ pravil konstábl, „jsi uličník. Pročpak jsi utekl strýčkovi z Londýna? To se divíš. My víme, co jsi zač. Povandruješ zpátky. Styď se. Způsobit hodnému strýčkovi, který se o tebe stará, takovou bolest.“

Do Jackieho vjela zlost.

„Já vám povím,“ vyskočil, „jaký je to hodný strýček. On řekl, že se o mne stará?“

Konstábl založil ruce v bok, pohoršen jeho drzostí.

„Ty kvítko! Sedni si. Ihned si sedni. Zamknu tě na dva západy. Takovou společnost hledáš? Tuláka, paliče...“

Jackie se hnál ke dveřím, ale nestihl to. Zapadly, zámek dvakrát klapl.

Slunce nemohlo úzkým okénkem. V prádelně panoval chlad a přítmí. Když zdvihl Jackie dlaň, aby si vzdorovitě utřel oči, připomněla se mu zase špína na ruce. Maličko se rozmýšlel; pak přistoupil k jednomu z kotlů. Roztočil kohoutek vodovodu, začal si drbat ruce rýžovým kartáčem, který našel na podezdívce.

Ještě s tím nebyl hotov, když se konstábl vrátil.

Nesl kouřící hrnek a veliký krajíc chleba. Pohlédl na Jackieho zamyšleně. „Jez.“

Jackie po něm točil oči. „Nic jsme nezapálili,“ vyhrkl, „spali jsme.“

„Dobře,“ kývl konstábl, „nemusíš už nic říkat. Tulák přiznal všechno.“

Jackie zezelenal. Zůstal stát s rukama mokřýma. A policeman rázně odešel. Pečlivě zamkl.

Byla to pěkná kaše.

Jackie teď nevěděl, co s ním bude. Měl toho na svědomí požehnaně. Utekl z domova. Podezírali ho z paličství. Možná, že záležitost s hliněnými kuličkami a hokynářem vyjde najevo; a patrně i s vyloupeným pytlek hrozinek v nákladním autě.

Až příliš toho bylo na muže deset a půl roku starého!

Jackie žmolil v kapse mlynářův šilink. Co teď s ním? Bezpochyby mu jej zabaví... Den ubíhal. V poledne opět přinesli něco k jídlu. Ale neptali se na nic a dokonce ani neodpověděli, když začal sám. Odpoledne jako by se na něj úplně zapomnělo. Seděl v prádelně, nikoli ve vězení; ale přesto byl žalářován.

Večer mu konstábl oznámil, že tu patrně stráví noc.

„Pošlu ti nějaké přikrývky. Musíš zůstat, Jacku Stone, protože jsi příliš velký uličník. Kdyby se někdo nad tebou slitoval a pustil tě do postele, nevyspal by se sám strachy, abys mu neutekl.“

Díval se při tom zkoumavě. Ale Jackie nezačal nic slibovat. Vyhýbal se konstáblu pohledu, tvářil se mrzutě.

„Mohu zůstat tady,“ odpověděl.

Jackie nepatřil k onomu druhu dětí, které hned pláčí a všeho se bojí. Přinesou-li mu přikrývku nebo dvě, nebude tak zle. Snad konstábl opravdu čekal, že uslyší prosby. Když se nedočkal, otočil se na podpatku.

„Jak chceš“ pokrčil rameny, „na cestu se vydáš zítra ráno. Dnes tu není nikdo, kdo by tě odvedl.“

„Zpět do Londýna?“

„Ano. Tam je tvůj domov.“

Jackie už neprotestoval. Jaká by to byla znamenitá ostuda, kdyby ho k mamince přivedla policie. To se raději vrátí ke strýci a nechá si nařezat prutem.

Když dostal pokrývky (bylo jich ostatně zbytečně moc), ustlal si ve velkých neckách. Světlo neměl. Valně se stmívalo. Položil se naznak, hleděl do šeré klenby stropu. Za chvíli byla tma úplně. Žádný zvuk sem nedoléhal zvenčí.

Jistě je nepříjemné, vytrhne-li člověka něco náhle z prvního spánku. Srdce se rozbuší a dlouho se nechce uklidnit.

Přihodilo se to Jackiemu této noci; a to, co ho vyrušilo, bylo zarachocení klíče v zámku, ostře slyšitelné v tichu pochmurné prádelny. Jackie se v neckách posadil, zíral do tmy směrem ke dveřím. Po prvním leknutí ho napadlo, že pro něj snad jdou už teď, aby ho odvedli do Londýna. Nebo se chtějí přesvědčit, jestli neutekl... Dveře se dlouho neotvíraly. Ten, kdo chtěl dovnitř, zřejmě váhal.

Jackie zpozorněl. Rachocení zámku ustalo, ale podivný návštěvník byl nejspíš stále za dveřmi. Uplynula minuta nebo dvě. Ozval se zvuk, jako by se látka otřela o dřevo. Jackie stáhl příkrývky. Tiše se dostával z nezvyklého lůžka. Sotva vysunul nohu, dveře se začaly pomalu otevírat. Jackie znehybněl. Otevřel ústa, aby ho nerušil ani vlastní dech. Dveře slabě skřípěly ve veřejích. Nesmírně dlouho se otvíraly; a pak se něco sunulo dovnitř. Snad ohromný plazící se had. A zas bylo ticho. A tma. A opět dveře slabě šelestily. Slabounce to klaplo.

Tajemná plíží se bytost byla již uvnitř. Ona a Jackie. A dveře zavřené.

To přece musilo k něčemu být! Jackie nepochyboval, jen se obával, že mu to bude spis ke škodě, než ku prospěchu. Nevěděl – vykřiknout, nevykřiknout, ptát se... Dělat něco, nedělat... A tak jen čekal, co bude.

Nedělo se nic dlouhou chvíli.

Mrtvé, dusivé ticho leželo v klenuté místnosti. A pak se něco hnulo na cihlové dlažbě.

„Jackie...“, zasyčelo to od země. To byl Bobby. Tulák Bobby! Bože, jak se sem dostal? A co tu chce? Jackie ani nedutal.

„Jackie...“, ozvalo se znovu, „osle!“

Nadávka zazněla sykavě. Nebyl v ní patrně zlý úmysl; Jackieho srdce se opět rozbušilo nadějí.

„Jsi tu, Jackie?“

„Tady.“

Sirka vzplála. Bobby seděl na bobku. Šklebil se svým zarostlým obličejem.

„Pojď sem, Jackie.“

„Co?“ zašeptal Jackie.

„Utečeme,“ syčel Bobby v tichém smíchu, „přišel jsem pro tebe. Pospěš si, nebo nás lapnou znovu. A pak už se jim z drápů nedostáném.“

Sirka zhasla. Bobby lezl potmě, těsně u Jackieho rozžal další. Vzal ho za ruku.

„Zapáchal bys brzy v té díře,“ dodal.

Za dvě hodiny byli daleko ve volné krajině a pořád ještě ostře pochodovali. A Jackie ani nemukl, přestože mu nohy vypovídaly službu. Sotva je vlekl.

„Kam jdeme?“ zeptal se k ránu.

Bobby se usmál nevážně se šklebícím obličejem.

„K Bradfordu, kvůli tobě. Mně osobně je to fuk, kam jdu.“

Jedna malá hvězdička na oji Malého vozu byla stále před nimi. Ta, která od pravěku ukazuje sever.

.

6.

Útěk do bavlny

Boby byl rozhodně chlapík. Není přece maličkost vyvléknout se z basy a ještě osvobodit kamaráda. Jackiemu ležela ta obratnost v hlavě, ale Bobby mu o tom sám od sebe neřekl nic.

„Kdybys měl moje zkušenosti,“ nadhodil pouze, „dokázal bys to taky, protože nejsi hloupý chlapec, jak se zdá. Ale já tě zaučovat nebudu. Nebo by ses chtěl stát tulákem?“

„Nikdy,“ řekl Jackie bez rozvažování.

„Tak tedy,“ pokývl Bobby, „na tuláka by tě bylo škoda. Možná, že i mne je škoda, ale to se už nedá napravit.“

Jackiemu připadalo divné, že by se to nedalo napravit. Ale nebyla vhodná chvíle o tom začít.

A pořád šli a šli. Až když šedivý úsvit vyzdvihoval krajinu ze tmy a hvězdy mizely, ukázal Bobby kupředu, kde se daly spíš tušit, než by byly vidět obrysy jakýchsi budov.

„To je nádraží, Jackie,“ pravil přitom „tam musíme dojít, než se svět probudí.“

Přešli koleje, zatáčející se ve velikém oblouku. Budovy se přibližovaly, rostly. Bobby s Jackiem se ocitli mezi nimi, když nebe na východě znatelně světlelo. Bobby se zastavil a rozhlédl. Koleje, všude koleje, dělily se v ulicích dřevěných skladišť. Hlavní trať nechal Bobby stranou. Z místa, kde stáli, nebyl na žádnou stranu průhled do krajiny. Všude strměly tmavé stěny budov.

Bobby zapískal na dva prsty. Zvuk se rozlehl a odrazil zpět ze všech stran... Nic se nestalo.

Jackie, unaven a nejistý, pozoroval Bobyho. Bobby ho obdařil svým šklebivým úsměvem.

„Konec útrap, Jackie,“ pravil, „za chvíli si odpočineš. Každá ta dřevěná bouda je nacpána bavlnou. Žok vedle žoku.“

Pak zapískal znovu. V tichu, které následovalo, zaslechli ozvěnu blížících se kroků.

„Watchman,“ zvolal Bobby.

Objevil se muž, navlečený v dlouhém kabátě. V ruce držel hůl. Překračoval těžce nespočetné koleje.

„He?“ udělal.

Boby se hrabal v kapsách.

„Jedna,“ počítal, „dvě. Šest penci, starý brachu. Postačí šest penci pro nás dva. Potřebujeme nerušený spánek třeba až do večera.“

Watchman natáhl ruku. Šest Bobyho penci v ní beznadějně zmizelo.

„Skladiště číslo tři,“ zahučel, „tam se bude překládat až zítra.“

Šli za ním bludištěm kolejí a budov.

„Kdyby odjížděl k večeru nějaký vlak nahoru k Bradfordu,“ pravil Boby – byli bychom vám silně vděční, starý.“

„Odjíždí za šest penci,“ brněl muž, otvíraje velká zasunovací vrata.

Boby se nelibě šklebil, pohlížeje na Jackieho.

„Je bída, Jackie, že nemáme dalších šest penci.“

Nevlídný muž v dlouhém kabátě bezpochyby nechával přespávat tuláky na žocích bavlny za malou odměnu; a patrně je umísťoval na zaplacené přání i v prázdných vagónech, aby mohli cestovat na černo.

„Zde je šilink,“ řekl Jackie rázně, „dejte sem šest penci nazpět.“

Vousatý muž vyplatil šest penci a potopil Jackieho šilink do hluboké kapsy dlouhého kabátu.

„Ve čtyři hodiny,“ mračil se, „přijdu pro vás. U Gardeenu vyskočit. V Gardeenu se nakládá. Něco k jídlu?“

„Mm... no,“ protáhl Boby.

„Za šest penci,“ kývl dědek tvrdě.

Dali mu šest penci a přiznali si, že jsou na dně. Zato starému cinkaly v hlubokých kapsách drobné mince až záviděníhodně. Bezpochyby již před nimi ubytoval několik nocležníků.

Přinesl jim odkudsi velký kus chleba, menší kus sýra a džbán vody. Potom je zamkl. Našli si místo pod vysoko proraženým, malým okénkem, aby bylo více vzduchu. Bavlna vydávala zvláštní, dotěrný pach. Něco snědli, než se uložili na veliké balíky, měkké jako nejlepší matrace.

„Na celém světě,“ pravil Boby, pilně žvýkaje, „bys nenašel bezpečnější místo ke spánku, Jackie. Nikoho nenapadne, aby nás

tady hledal. Už se prý stalo, že dědek watchman ukryl tlupu zlodějů i s lupem a policie chodila kolem jako slepá.“

Jackiemu se rozhodně nelíbil v tomto okamžiku tichý Bobbyho smích.

„Kolikrát jste se tu ukrýval?“ zeptal se.

„Já?“ otočil se Bobby, „ještě nikdy. Dozvěděl jsem se o tom teprve nedávno.“

Malé okénko nahoře nestačilo rozptýlit tmu uvnitř. Venku po kolejích duněly vagóny. Ozýval se zvonivý třesk nárazníků.

Byl to přece jenom bídný život, tenhle tulácký.

7.

O kouzelné sixpenci, žebráckých značkách, a podniku plném nebezpečí

Dávno už nespali, když pro ně mrzutý watchman přišel.

„Počítejte koleje,“ poučoval, „tímto směrem. Na šesté stojí čtyři vagóny. Do některého z nich si vlezte. Budou připojeny k vlaku do Gardeenu.“

Vagóny na šesté koleji byly úplně prázdné. Jackie s Bobym se opatrně přikradli – a byl i v bezpečí.

„Času je dost,“ protáhl se Bobby, „mohl bys koupit něco k jídlu. Nějaký krámeček na nádraží najdeš.“

„Krámeček bych možná našel,“ odvětil Jackie mrzutě, „jde jen o peníze.“

„Tady je šilink a šest penci,“ ukázal Bobby. „Běž.“

Jackie vykulil oči. Bobby do něj strčil.

„Běž, povídám. Snad sis nemyslíš, že je nechám tomu vydřiduchovi v kapse? Vytáhl jsem mu je hned, jak je tam strčil. A...“ přepočítal to, „na mou věru, Jackie, přehmátl jsem se. Mám o dvě pence víc.“

Bobby byl zajisté člověk venkoncem zkažený. Jackie raději neříkal nic.

Přijal radu, aby se dlouho nezdržoval a vyhnul se případnému setkání s policemanem, a rozběhl se oklikou k osobnímu nádraží. Sotva se vrátil s několika jablky a s balíčkem pečiva, přisunula se k

nim čadící lokomotiva. Hodinu s nimi strkala z místa na místo, než je připojila k vlaku úžasně dlouhému. Vlekli se pomalu k severu.

Celou noc cestovali.

Boby otevřel zásuvná vrata vagónu, posadil se, klátil venku nohama. Také se prospali, pojedli, bavili se. Bylo jistě pro Jackieho výhodné, ze se ho Bobby ujal. Jackie k němu málem pociťoval přátelství. Překázelo mu: však hodně nesprávností, kterých se Bobby dopouštěl. Ne. S Bobym – přes jeho milý, kamarádský úsměv – bylo nutné se rozloučit co nejdříve. Bobby nebyl dobrý člověk. Bobby byl vagabund a zloděj, lehkomyšlným šklebením maskující ubohost svého beznadějného života.

„Co nevidět vyskočíme,“ oznámil Bobby, když se slunce vyhoupllo nad obzor, „díky Bohu. Necítím tělo.“

Pak Jackieho chvíli poučoval, jak se to dělá.

„Neboj se, něco už musíš dokázat. Postavíš se sem, skočíš ve směru jízdy. Skočíš-li obráceně, budeš mít pohřeb. Hodně se odraz. Hleď, aby ses dostal co nejdál od vlaku. Nic nevadí, jestli se překulíš. Ostatně, počkáme si, až strojevůdce ubere.“

Jackie se na to netěšil. Stál v otevřených vratech, brousil podrážky, zkoušel odraz.

Boby zkoumal trať vpředu; nebezpečně se vykláněl.

„Až řeknu teď, Jackie. Ne dříve. Ale potom se nerozmýšlej. Vidiš tu značku? Přijde stoupání. Povlečeme se jako hlemýždi na rodinný výlet.“

Lokomotiva supala. Rychlost se mírnila.

„Tak pozor, Jackie,“ křikl Bobby, „a kdyby ses přece zabil, ať je ti země lehká.“

Trať v těchto místech vedla po nizoučkém náspu, porostlém travou.

„Teď!“

Jackie se mlčky odrazil. Vyletěl obloukem nepřesně vyměřeným a příliš prudkým. Dopadl na svah. Nabral přece jenom čertovskou rychlost. Vyrval patou kus drnu, letěl obličejem napřed, rozpřahoval ruce. Šikmo a dopředu po bříse a zároveň po svahu dolů. Dvakrát se převrátil tak rychle, jako by ho někdo roztočil. Ruce se mu při tom

rozběhly od těla odstředivou silou. Skončil až dole pod náspem s pocitem, že je přeražen na více kusů.

Je možno říci, že se mu skok nepovedl.

Jak elegantně se proti tomu snesl rošťák Bobby.

Vůbec neupadl ani se nepřevrátil. Seběhl jednoduše dolů po svahu, brzdil setrvačností. Jackie ještě ležel, když se Bobby obrátil a spěchal k němu nazpátek.

„Dal jsem si,“ zvedal se Jackie, „au!“

„Výborně,“ pochválil ho Bobby, „údy máš v pořádku...“

Tak docela to pravda nebylo, neboť Jackie našel několik boulí a odřenin. Vlak, jako dlouhý, supající had před nimi utíkal, lesklé koleje zklidněly, jako by se nic nestalo.

„Když já jsem skákal poprvé,“ vzpomínal Bobby, „bylo to horší. Našli mne a jednoduše mne vystrčili. Nemohl jsem si vybírat nejvhodnější místo. Tenkrát jsem zůstal viset nohama na drátech semaforu a švihl jsem se do nosu tak pořádně, že mne přivedli k sobě až večer.“

„Vás už potkalo tolik nepříjemností,“ odvětil Jackie mrzutě, snaže se slinami slepit natržený rukáv, „že se hrozně divím, proč jste toho nenechal a nechopil se nějaké poctivé práce.“

Vykročili kolmo od trati.

Bobby ukradl několik polozralých jablek ze stromů, lemujících úzkou silničku.

„Trhej,“ pobízel Jackieho, „zatím nám to stačí. Seženeme si něco ve vsi.“

Když se dostali k okraji jakési obce, jejíž domky svítily ve slunci bíle natřenými zdmi, Bobby se zastavil. Rozhlédl se, nejde-li někdo kolem.

„Krásť nebudu,“ oznámil Jackie rozhodně.

„Ne,“ pokývl Bobby, „kdo ti namluvil, že budeme krásť?“

Přistoupil k domku napravo. Něco si prohlížel. Jackie, jat zvědavostí, se přiblížil.

„Mm... no,“ řekl Bobby a vytáhl z kapsy černé brýle, „sežeň mi nějaký klacek, Jackie. Podívej, tam se něco válí.“

Jackie se nehýbal. Zíral udiveně. Bobby si nasadil brýle a ukázal na dětskou kresbu tužkou na bílé zdi. Bylo tam namalováno něco jako ležící vejce, špičaté na obou stranách, a přeškrtnutá šipka.

„To je žebrácká značka,“ pravil Bobby, „ukazuje na vejce, to je oko.“

„Nesmysl,“ protestoval Jackie, „nepoznal bych v tom oko.“

„Protože jsi hloupý kluk. Znamená to, že v této obci mají lidé soucit se slepci. Běž pro tu hůl, u čerta. Povedeš mne. Vyžebáme si něco.“

„A šipka?“ zeptal se Jackie se zájmem.

„Přeškrtnutá. Značí to nedbalost obecního strážníka. Nemáš u sebe náhodou foukací harmoniku? Provozovali bychom hudbu.“

„Nemám,“ řekl Jackie, „a nelíbí se mi to.“

Ale dal se přemluvit, protože tak dalece v tom žádná zlodějna nebyla. A k večeru, když za vsí počítali vyžebvané peníze, nelitoval. Měli nejen plné žaludky, zbylo jim ještě tolik jídla, že Bobby nemilosrdně odložil do příkopu přebytky.

Přenocovali potom přepychově v další vsi, kde si ve špinavé krčmě zaplatili za propůjčení dvou otepí slámy, které jim dovolili prostřít v kůlně. Ráno se vydali na cestu brzy. A všude objevovali žebrácké značky.

Jednou to byla dvě kolečka nad sebou, což znamenalo, že zde sídlí lidé lakomí, a že je lépe je nepokoušet. Jindy našli trojúhelník postavený na základně; o něm Bobby tvrdil, že znamená čepici obecního strážníka, a v tom případě obešli ves obloukem. Lomená čára doporučovala vstup mrzákům; a skutečně, vydělali něco málo, když Bobby tahal přes celou ves nohu za sebou.

Všude se Jackie vydával za Bobbyho syna. Někde říkali, že jdou za maminkou, což byla ostatně pravda. Jindy bylo zas lépe tvrdit, že maminka právě zemřela, proti čemuž se Jackie nejdříve bránil. Nechtěl o něčem takovém ani slyšet.

Také byly na zdech dosti často neuměle nakresleny pušky. V takových obcích prý podporovali vysloužilé vojíny ze světové války. Nebylo to nic pro Bobbyho, kterému ještě neuplynul třicátý rok věku; války se tedy nezúčastnil.

Kde bylo naznačeno umrlčí lebkou, že obyvatelé nabízejí příležitostnou práci, tam Bobby polykal sliny a říkal, že to obejdou. Jackie se zlobil a hrozil, že se dá svou cestou. Ale s Bobbyho leností nepořídil nic.

Také několik žebráků potkali – a tu měl Jackie důvod k jinému údivu. Jeden z nich se ochotně zřekl návštěvy obce, u které značka v podobě volských rohů sdělovala, že tam lidé dávají soucitně almužnu každému, kdo o ni požádá.

„Vyberete víc,“ pravil onen žebrák, vyhlížející ostatně velmi potřebně, „nepůjdu-li před vámi. Počkám a vlezu tam až odpoledne.“

Jiný tulák, se kterým je náhoda svedla, nazýval Bobbyho – pane, ačkoli nebyl víc otrhaný než Bobby. Další Bobbyho pozdravil hlubokým předklonem a na rozloučenou mu popřál mnoho zdaru – v té věci... Jackiemu se zazdalo, že Bobby zaujímá mezi žebráky postavení nepochopitelně výjimečné.

Jednoho večera spatřili na poli veliký stoh slámy.

Zaradovali se, neboť spali několikrát za sebou dosti nepohodlně. Když se přiblížili, uviděli muže, který se již zabydlil; a seděl ve vlahém podvečeru před stohem jako domácí pán.

Byl to rovněž tulák nebo žebrák, stáří velmi neurčitěho; a tak zanedbaný, že se vůbec nedalo říci, jak vypadá. Jackieho udivil hned prvními slovy.

„Docela pěkná díra,“ pravil, ukazuje za sebe a neustále odkašlává, „vlezte si tam. Vyhrabu si jinou.“

„Ne,“ řekl Bobby, „máme také ruce k práci.“

Což Jackie od Bobbyho ještě neslyšel. Dal proto svůj údiv hlasitě najevo. Bobby se však jen šklebil starým známým způsobem.

Večeřeli všichni tři společně. Jackie a Bobby neměli mnoho zásob, procházeli toho dne většinou místy označenými i dvěma kolečky. Zato špinavý chlapík, který se prý jmenoval Joe, tahal ze špinavých kapes bílá vejce a dokonce kus prouzeného masa. Snědl je sám, protože vypadalo, jako by je válel v prachu po silnici až sem. Vejce přijali. Bobby Jackiemu ukázal, jak je má naklepnout na obou špičkách a pohodlně vypít. A Joe se smál skuhravým smíchem, jak jim chutná.

„Kdybych byl zvětřil,“ chrchlal, „že budu mít hosty, byl bych toho nakradl víc.“

A Jackiemu málem přestalo chutnat.

Jak zkaženým hochem již byl!

Co by tomu řekla maminka?

Po večeři se Joe položil na bok. Z tajemných záhybů svých hadrů vylovil nedopalek doutníku a sirky. Zdálo se, že si labužnický zapálí; nezapálil, Bobby se na něj nečekaně rozkřičel.

„Dál od slámy, chceš, aby hořelo?“

„Copak je to tvoje?“ ohradil se špinavec zaraženě.

Ale poslechl jako hodiny. I sirky Bobymu odevzdal, neboť Bobby projevil obavu, že by ho mohlo napadnout bařčit později ve stohu.

Žebrákova úcta k Bobymu se ovšem nedala pochopit jen tak snadno. Jackie si je oba prohlížel zkoumavě hezkou chvíli.

Potom hrabali hluboké otvory do stohu a Joe jim pomáhal. Jackie zalezl ihned, jakmile to šlo. Ti dva zůstali ještě venku, sedíce pohodlně opření zády o slámu.

Něco hovořili. Jackie si jich příliš nevšímal; snažil se usnout. Ale snad ho něco kouslo, nebo tak. Bobby se jistě domníval, že dávno spí; i Joe si to patrně myslel. Byla to špinavcova slova, která otevřela Jackiemu oči docela.

„Povídám... proč toho kluka taháš s sebou? Kluk nepatří k tak důvěrné záležitosti. Něco kecne a je s námi se všemi zle.“

Bobby odpověděl:

„Ten kluk...,“ a říkal to s velkou rozhodností, „je již celý muž, hlupáku. Neplet' se do věcí Kohoutů.“

„Tak jo,“ pravil Joe, „musíš vědět sám nejlíp, jak hrozně nebezpečný je to podnik.“

A pak se odmlčeli.

8.

Zločinný Joe

Jackie – silně znepokojen – se obracel na svém loži tak, aby sláma neharašila. Trvalo mu dlouho, než mohl vysunout hlavu; muži

dole ještě mlčeli. Viděl je shora. Jeho díra byla vyhrabána ve výši skoro dvou yardů.

„Beztoho,“ pravil Joe potom, „policie něco tušila. Nebo snad ještě tuší. Musíte dát pozor.“

„To je v pořádku,“ odsekl Bobby. „V pořádku? Pustili prý detektiva po stopě Velikého.“

„Je mrtev.“

„Detektiv?“

„Ano.“

Joe povzdechl. „Utrpěl úraz?“

„Nožem,“ osvětlil to stručně Bobby.

Jackie slyšel, jak Joe sípavě dýchá. Odchrchlával. Potřásal hlavou.

„Kdo mu pomohl na onen svět?“

„Někdo,“ řekl Bobby klidně, „to víš.“

Jackieho srdce nad nimi tlouklo tak hlasitě, že se jeho majitel obával, aby je ti dva dole neslyšeli. Co to znamenalo? Byl snad Bobby vrahem?

„Jsi sekáč,“ ozval se Joe uznale po chvíli, „a proto ti nabídnu něco výhodného.“

„Nabídl jsi vejce,“ odmítl Bobby tvrdě, „víc není zapotřebí.“

„Netýká se to vaší schůze na hradě. Opravdu, vy Kohouti jste hrozně nadutí. My jsme vás zvolili, jo?“

„Ty žes mne zvolil?“ pravil Bobby, a s opovržením.

„Když ne tebe, tak jiného. Byl bych zvolil tebe, kdybych byl z tvého okresu. To nech stranou a dej pozor. Moje nabídka...“

„Kašlu na tvou nabídku, starý.“

„Přestaneš hned kašlat. Víš, co to je?“

„Nevím. Nechci vědět.“

„Loupež...“ Joe zaluskal prsty a mlaskl, „a jaká loupež, hrome! Snadná jako pro dítě. Jedná se o bábu.“

„Nemám čas.“

„Neblázni. Nikdy nebylo nic snazšího. Bába leží na penězích. Má je ve slavníku. Je hluchá. Jak taje krásně hluchá! Chalupa stojí stranou. Půl hodinky cesty odtud, říkám ti. Nevěříš?“

Jackie mlčel. Vůbec se nehýbal. Velký hněv mu stoupal k hrdlu.

„Vyčíhal jsem to. A zvu tě k tomu, protože si tě vážím. Bába čte dlouho do noci v modlitební knížce. Lampu má na židli u postele, okno zastřené. Co tomu říkáš? Vybrat peníze, založit rozkošný ohýnek. Do smrti na to nikdo nepřijde. Jo?“

„Ne,“ řekl Bobby krátce.

Vstal, zdálo se, že hodlá zalézt na své místo ve stohu.

„Kdyby sis to rozmyslel,“ naléhal špinavec, „je to chalupa na kraji vsi se zahrádkou a zeleným plotem. Není tam jiný zelený plot. Snadno to poznáš. Dohoníš mne. Já jdu pomalu. Bába bude určitě svítit. Jinde se nesvítí touhle dobou. Pes není. Spolehni se na to, co ti povídám. A sirky mi dej.“

Sbíral se s chrchláním a hekáním. Jak se narovnával, zasadil mu Bobby mocnou ránu pěstí shora do hlavy. Nakrčil ho tím jako panáka z hlíny.

„Řekl jsem, že ne,“ pravil přísně, „a ty neuděláš, co já nechci. Blázne. Myslíš si, že by se jen tak lehce věřilo v nešťastnou náhodu? Policie by zatkla každého z nás, koho by našla poblíž. Zapomínáš, že země je plná Kohoutů, kteří jdou na schůzi? Chceš, aby místo do hradu přišli do vězení?“

„To jsou ale fóry,“ bručel Joe.

Seděl opět na zemi, držel si dlaň na postiženém temeni.

„Mám to dobře promyšlené.“

„Máš-li,“ odsekl Bobby, „pak nevěřím, že by ses svého pitomého plánu vzdal jen na mou laskavou domluvu. Vstávej. Zařídíme to jinak a lip.“

A mocným trhnutím ho vymrštil do výše.

„Co...,“ zmítal se špinavý chlap. „Co to děláš, co blázníš!“

Bobby ho táhl za límec. Joe kopal do strniště, až se prášilo.

Jackie se svezl po stohu jako po skluzavce.

„Půjdu s vámi,“ pravil rázně, když je dohonil.

Bobby se po něm ohlédl. Neřekl nic, strkal vztekajícího se lupiče kupředu.

„To se uvidí!“ křičel Joe, „v dobré vůli pořadně se poprat – to se uvidí!“

Jenže proti Bobbyho síle nic nezmohl.

Na pokraji vsi ho Bobby porazil na zem. Jackie ochotně uřezal šňůry na prádlo, napjaté od stromu v jakémisi ovocném sadě. Již chvíli před tím měl Joe plná ústa čerstvé trávy, kterou se snažil marně jazykem vytlačit přes pevný obvaz, utržený z vlastní košile. Když pak ho ještě omotali šňůrami, stal se z něho bezvládný balík, který Bobby donesl na zádech k železné tra verze, spojující dva patníky. Zbytkem provazu ho k ní spolehlivě připoutal.

„V pořádku,“ řekl potom; ocenil Jackieho vydatnou pomoc, „k tomuto záslužnému činu chybí jen vysvětlení.“

A kouskem ušpiněné tužky, kterou hledal chvíli po kapsách, popsal nabílený patník následujícími slovy, sestavenými z nemotorných tiskacích písmen:

TENTO MUŽ JE SVÁZÁN PROTO.
ŽE ZAMÝŠLEL OLOUPIT
POČESTNOU BÁBU,
MODLÍCÍ SE ZBOŽNĚ
PŘI PETROLEJOVÉ LAMPĚ.

Načež napravo dole namaloval, snad z rozmaru, klikatou čáru, podobající se blesku.

„To je podpis,“ uzavřel to.

9.

Bobbyho tajemství

Ke stohu se nevrátili. Bobby to nedoporučoval. Šli ostrým pochodem za Polárkou na oji Malého vozu. Štěkot psů je provázel tak daleko, jak daleko jej vůbec mohli slyšet.

„Nu, Jackie...,“ Bobby se tvářil bezstarostně, „dobře jsme to provedli?“

„Dobře,“ přikývl Jackie. O něčem přemýšlel.

Když našli jiný stoh (v této krajině nebylo mnoho stohů), vyhrabali si lůžka mlčky. Jackie nedal ani dobrou noc.

Ráno byl vzhůru dříve než Bobby. Přes noc v něm uzrály zaječí úmysly, jenže Bobby měl dobrý sluch. Vystrčil rozcuchanou hlavu z díry právě, když se Jackie, našlapující na špičky, tajemně vzdaloval.

„Jackie...“ zavolal, „hej!“

Jackie se zastavil a napřímil. Trvalo tři vteřiny, než se otočil.

„Kam spěcháš, cvrčku?“

„Jdu,“ ohlásil Jackie; pohlédl krátce na Bobbyho, sklopil pohled zamračeně k zemi. „Jdu po svých.“

„Nepočkáš na mne?“

„Ne. Vy jste lhář a vrah. Nemám rád takové lidi. Sbohem.“

„Hrome,“ podivil se Bobby.

„Ano. Poslouchal jsem vás včera dobře. Zabil jste detektiva. Jaký je to nebezpečný podnik, ten váš, co? Nechci s tím nic mít. Půjdem každý svou cestou.“

Bobbyho obličej v díře byl velmi dlouhý.

„Blázníš, Jackie.“

„Co vás napadá,“ Jackie mávl rukou, „myslíte si, že jsem se k vám dal do učení, nebo co? Zapomněl jste, co já jsem. Já jdu za maminkou. To je něco jiného, než se toulat po světě jen tak. Obejdu se bez vás.“

„Do Bradfordu zbývá ještě sto mil, Jackie.“

„Ujdu je sám. Nemusíte se bát, že prozradím, co o vás vím, ačkoli by to bylo jistě spravedlivé. Kdybych vyhledal policemana, zavřeli by mne zase někam do prádelny. Policemanovi se musím vyhýbat, proto mne můžete klidně nechat odejít. Však oni vás nakonec přece dostanou.“

„Lapnou spíš tebe. Než se naděješ.“

„Ať. Raději půjdu zpátky do Londýna, než se pořád bát ve vaší společnosti nějakého zločinu. Mám toho dost. Sbohem.“

Jackieho rozhodnutí bylo pevné, Bobby to jistě věděl.

„Opravdu mne chceš opustit, Jackie?“

„Proč ne? Děkuji vám, že jste mne vytáhl z té hloupé prádelny. A vůbec, že jsem se s vámi dostal tak daleko. A jinak...“

„Hm, Jackie... A chtěl bys vědět, jaký je to nebezpečný podnik, o kterém jsme mluvili?“

„Ani nechť,“ Jackie se tvářil lhostejně, „dejte mi s tím pokoj.“

Tu– se Bobby zase zasmál svým lehkomyšlným smíchem.

„My jsme se zorganizovali, Jackie. Podívej, dělníci se organizují, kdekdo se organizuje. Proč by se nemohli organizovat tuláci a žebráci? V jednotě je síla, Jackie.“

Jackie byl přesvědčen již od včerejška, že o něco takového jde. Proto ho Bobby nepřekvapil.

„Já myslím,“ poznamenal hněvivě, „že pro ostatní lidi, kteří poctivě pracují, nemůže být vaše sjednocení k ničemu dobré. Dovedu si to představit. Každý by se poděkoval za takovou sílu, která je v jednotě, jak říkáte.“

Ale Bobby nevyšel ze svého šklebivého smíchu.

„Našel se někdo, kdo nás sjednocuje. Říkáme mu Veliký. Povolal nás na schůzi v jednom starém hradě na severu. Všichni žebráci a tuláci z celé Anglie tam nemohou jít, samosebou, protože by se tam ani nevešli; a ta schůze je tajná. Dostaví se jen výboři. Vůdci jednotlivých skupin. A ti vyřídí ostatním rozkazy Velikého, chápeš?“

Jackie nevěděl, proč se mu Bobby zpovídá. Mlčel. A Bobby se nepřetržitě šklebil.

„Pohled' sem, Jackie.“ Bobby ukázal na kohoutí péro za svým kloboukem, „to je odznak jednotlivých vůdců. A máš celou tu tajnost.“

Bobby vylezl z díry a protáhl se. „Půjďme, Jackie?“

„Ne,“ odvětil Jackie urputně, „táhněte k čertu sám. Ten mrtvý detektiv vás bude strašit až do smrti.“

„Nebude,“ zavrtěl Bobby hlavou s takovým přesvědčením, že Jackie vyskočil.

„Jste zločinec, Bobby,“ vyjel.

Ale Bobby se pořád šklebil a vrtěl hlavou.

„Počkej. Veliký dostal z ciziny nabídku. Jackie, to bude něco pro nás. Co aby ses připojil? Něco skvělého, říkám ti. My žebráci a tuláci jsme rozlezlí po celé zemi. Představ si, jaký úspěch bude mít výzva z ústředí, aby se všichni na všech stranách do něčeho dali.“

„Do čeho?“ zeptal se Jackie přísně.

„Mm... no. Podívej se. Přejde například válka. To už nebude válka jako byla. V příští válce se stane hlavní věcí nikoli rvačka na frontě, nýbrž zmatek v zázemí mezi obyvatelstvem. Čeká se, že to obstarají aeroplány, ale někdo chytrý přišel ještě na něco dalšího. Co je dnes nezaměstnaných žebřáků a tuláků v celé Anglii, Jackie. Ti všichni dostanou skleněné rourky a bacily nemocí, malé baňky se

smrtícím plynem a podobně roztomilé věci. Zakopají si je někde v lese nebo tak, a na daný rozkaz začnou všichni najednou ničit. Zapalovat, otravovat studny, vyhazovat nemocnice do vzduchu; a bůhví co všechno. Není to hezké, Jackie?“

Jackieho údy se zatřáslly.

„Cože,“ zakoktal.

„Počkej. Neplaš se. To je ten náš nebezpečný podnik. Nějaký nemotora se dal chytit, když to Veliký dával dohromady. Měl poznámky v notýsku. Hlupák, co? Mnoho se toho policie nedověděla. Jen tak, že něco tušila. A poslala za námi detektiva, aby se vloudil na tu hlavní schůzi, a Velikého zatkl. Ten detektiv se přidružil k tulákovi a vytahoval z něj vědomosti, kde se schůze pořádá a podobně. A tulák...“

„Vy!“ křikl Jackie, „vy jste ten tulák. Zabil jste ho.“

Boby se šklebil.

„Neskákej mi do řeči, Jackie. Tulák vyžvatlal, co věděl. A potom...“

„Potom detektiva zabil.“

„Ne. Proboha, mlč. Potom detektiv zavolal na tuláka tajně strážníky a bylo to. A detektiv se ubírá na schůzi místo toho tuláka. Je ti to jasné?“

Jackie zcela oněměl překvapením.

„Tak tedy,“ protáhl Boby spokojeně „já jsem detektiv a nemusíš se mě štítit, nešiko.“

10.

Černý Blesk

Nikdy potom Jackie nedovedl vypovědět, jaké pocity se ho zmocnily při onom Bobyho vyjádření. Především mu přejel po zádech od hlavy dolů mráz; vzápětí mu stoupalo horko z lýtek až k hrdlu. Strnul, zkoprněl, nebo něco takového. Zmocnila se ho radost, a zase nedůvěra. Nebyl schopen myšlenky. Byl jenom úžasně překvapený.

„Pojď sem,“ slyšel Bobyho, „dokáži ti to.“

A nechal se vzít za ruku, zchladlou jako led.

Boby se dal do smíchu. Tak jako on by se snad opravdový zločinec nemohl smát. Tento smích ukazoval na dobré svědomí. To, co Jackieho od počátku k Bobymu táhlo, bylo tušení o dobrém člověku, třebaže vláčené kalem skutečných událostí.

„Byl bych tě mohl vytáhnout z prádelny, Jackie? Jdi. Stalo se to přece se souhlasem konstáblů. Nu, Jackie, co je?“

Chvíli potom Jackie, stále ještě velmi zmatený, obracel v ruce destičky z tvrdé lepenky, Bobyho legitimaci. Dotýkal se jí s velikou úctou. Byla tam nalepena Bobyho fotografie. Ale jakého Bobyho! Oholeného, v čistém límečku a pěkných šatech, s oním dobrácky lehkomyšlným úsměvem a mnohou moudrostí v očích. A bylo tam jméno, které znělo docela jinak než Boby.

„Věříš už, Jackie?“

Jackie kýval. Jak by nevěřil?

„Ale..“ promluvil konečně, „jste strašně chytrý, když vám svěřili takový úkol. A já vám teď musím říkat pane.“

„Říkej mi Boby, ne? Nyní snad neodmítneš mé kamarádství?“

„Nyní,“ řekl Jackie, setřásaje zmatek, „vám chci stisknout ruku, Boby.“

Boby vztáhl ochotně pravici a Jackie ji sevřel mužným stiskem.

„Ale jistě nelžete, co?“ zeptal se ještě.

„Na mou duši ne,“ potvrdil Boby vážně.

Jackieho ovládala radost úplná, nezkalená. Červenal se hrdostí, když ho Boby chválil jako poctivého a statečného chlapce.

„S poctivostí dojdeš nejdál, Jackie. Někdo říká, že je to hloupé přísloví. Kdepak! Na tobě se osvědčilo. Bez poctivosti bys skončil svou cestu už u té nešťastné kupky sena. Věděl jsem, že jsi pilně pracoval ve mlýně, uvažoval jsem, co jsi zač. Nemohl jsem se o tebe starat, mám svých starostí až nad hlavu. Upozornil jsem úřady, protože se mi nezdálo v pořádku, že by měl desetiletý hoch shánět po mlýnech práci. Tuláci už tušili, že je jim někdo na stopě. To kohoutí péro mi bylo nápadné, protože je tulák tak pečlivě opatroval. Dnes znám jeho smysl. Ty také. Viděls, jak se k nám chovali všichni tuláci, které jsme potkali. Kdyby se prozradilo, kdo já vlastně jsem...“

Jackie vzhlédl.

„Ó já,“ povzdechl.

Boby se šklebil pořád stejné.

„Roztrhali by mne na kusy. Mno. Však dáme pozor. Co to polykáš, Jackie? Abychom zase mluvili spíš o tobě...“

„Ne,“ odporoval Jackie, „mluvme o vás.“

„Počkej. Tehdy ráno přišli ke kupce sena ti dva konstáblové. Hledali tebe, samozřejmě. Mne vzali s sebou jen tak. Oni si najdou vždycky nějaký důvod, aby mohli tuláka sebrat. Obyčejně z něj na policejní stanici něco nečekaného vypadne, když ho vyslychají. Tehdy se vymluvili na zhárství. Nikde tenkrát nevznikl žádný oheň, Jackie. Já jsem se jim potom legitimoval... Ostatně, velitel stanice mne znal, protože jsem ho den před tím na tebe pošťoval... A hovořili jsme hodně o tobě, zatímco ses válel v prádelně v neckách. Tu to máš s tou poctivostí, Jackie. Věřil jsem ti, když jsi mi vykládal, že jdeš za maminkou, a proč. Podle zákona takové uprchlíky policie ovšem zadržuje a posílá zpátky Tam, kam patří. Kam ty patříš? Do Londýna, protože tvá maminka odevzdala prozatím všechna rodičovská práva tvému strýci; a on je ostatně tvým poručníkem. Kdybych tě byl měl za uličníka, byl bych dopustil, aby tě vrátili. Ale zapůsobil na mne dobře. Proto jsem se tě ujal. Jsem také policejní úředník, mám právo uprchlé kluky zadržovat. Zadržel jsem tě. U kupky sena. A oznámil jsem na stanici, že se o tebe postarám sám. Tak jsme to tedy umluvili. Dnes jsem přesvědčen, že jsi opravdu poctivý a rozvážný chlapec; a že bys snad neutíkal z Londýna, kdyby tvůj strýc opravdu...“

„Darebák,“ řekl Jackie, zasyčel a odplívl.

„S maminkou o tom promluvíme, Jackie, až mi případ skončí. Poručnictví bychom strýci vzali...“

„To kdybyste mohli,“ vzdychl Jackie toužebně.

Boby kývl.

„Uvidíme. Alford se jmenuje město, kde slouží tvoje maminka, ano?“

„Alford,“ přisvědčil Jackie.

„V Alfordu u maminky na mne počkáš. Možná, že nepříjdu, ale stejně byste obdrželi s maminkou zprávu.“

„A proč byste nepřišel?“

„Možná, že se to nehodí, Jackie. Zatím ještě můžeme jít spolu. Stopy po chlapíkovi, kterého žebráci nazývají Veliký, vedou na sever. Zatčený tulák sem někam mířil. Vím jenom, že schůze bude v nějakém starém, opuštěném hradě; ale těch je v severní Anglii mnoho. Ze všech stran k tomu hradu putují vůdci s kohoutími péry za kloboukem. Někteří tam snad již čekají. Až budou všichni, dají nějaké znamení a Veliký přijde, aby je poučil o té příšerné vyzvědačské činnosti.“

„Vy...“ polekal se Jackie, „chcete opravdu jít mezi ně?“

„Ovšem,“ kývl Bobby lehce.

„A jestliže vás zabijí?“

„Proto jsem ti řekl,“ Bobby se zase šklebil, „že se mi možná nepodaří tě v Alfordu navštívit. Ale doufám, že se z toho dostanu. Velikého musíme zatknout. A zavřeme ho pak do Dartmooru, až z něj bude smuteční vrba.“

Jackie vypadal zamyšleně.

„A jak...“ zeptal se, „jste se to včera podepsal na ten patník?“

„Blesk je moje smluvená značka, Jackie. Všechny stanice v Anglii ji znají.“

„Značka?“

„Ano. Mám hodně kamarádů ve Scotland Yardu, a ti mi říkají žertem Černý Blesk, protože mám černé vlasy, a protože... nu... protože se mi dvakrát nebo třikrát podařilo chytit lupiče jako bleskem. Náhodou, rozumí se.“

Jackie se díval do dálky, zatímco Bobby vyhledával směřjícíma se očima jeho pohled.

Slunce již stálo hodně vysoko. Zdrželi se toho rána pořádně.

11.

Policejní síť

O to veseleji se to šlapalo dál. A třebaže se až dosud větším městům vyhýbali, nyní Bobby prohlásil, že půjdou rovnou do Derby.

„V Derby bychom se patrně rozloučili tak jako tak, Jackie. Kdyby se ukázalo, jak jsem už řekl – že jsi uličník, byl bych tě

odevzdal na strážnici, protože uličník nejsi, pomůžu ti z Derby k mamince.“

„Co?“ protestoval Jackie a zastavil se, „jakživ jsem o vás tak nestál jako teď, když jste mne přestal podvádět.“

A zesmutněl jako pelikán.

Derby je mnohem menší než Londýn; ale Jackie již natolik odvykl ruchu města, že se tvářil nejistě. Většinou kráčeli postranními ulicemi, i tak se jim lidé z dálky vyhýbali, protože se opravdu do města nehodili. Byli potrhání, uválení a rozcuchaní. Zarostlá brada Bobyho budila hrůzu.

„Na ředitelství půjdeš ještě se mnou, Jackie,“ pravil Boby, když chvíli postáli u orientačního plánu, „nejdříve musím srovnat svoje záležitosti. Potom se postaráme o tebe. Čekají tu na mne, rozumíš?“

Jackie se velice zajímal o Velikého a jeho žebráky. Nabízel se, že Boby mu pomůže; Boby odmítl se značnou lítostí.

„Kdybych někoho potřeboval,“ dodal, „vybral bych si jistě tebe. Odměna na vypátrání Velikého lítá ve vzduchu. Pět set liber, Jackie.“

Hovořili výhradně o tajemné schůzi v neznámém hradě. Jackieho to nesmírně zajímalo, neboť jiných starostí už ani neměl. Věděl, že se k mamince dostane, a Boby na jeho stále opětovné žádosti musel slibovat, že opravdu do Alfordu za ním přijde.

„Od chvíle,“ vykládal, a Jackiemu neuniklo ani slůvko, „kdy tě zavřeli do prádelny, se pátrá po mužích s kohoutími péry za kloboukem. Nikdo je neznepokojuje, rozumíš. Ale jsou pozorováni. Od stanice ke stanici si konštáblové sdělují, kudy ten který z nich šel. Oni jdou z různých stran k jednomu bodu... ke hradu. Ještě nevíme, kde leží. Představ si to dobře. My si nakreslíme na mapy čáry, po kterých muži s kohoutími pery putovali. Všechny ty čáry prodloužíme – a jistě se potkají přibližně na stejném místě. Poblíž bude určitě něco takového jako hrad. Takže se to dovíme napřed; a pospíšíme si.“

Jackie to prohlásil za mazanost. Poslouchal dál.

Všechny zprávy se prý telefonovaly na ředitelství do Derby. Boby se tam šel s nimi seznámit. Zatímco Jackie klesal pod těžkými myšlenkami ve vlhké prádelně, udělal Boby pořádný kus práce.

„Ale, Jackie! Nikomu ani slůvko.“

„Ani půl slůvka,“ slíbil Jackie přesvědčivě, „málo mne znáte.“

Když se konečně dostali i na policejní ředitelství, nechal Bobby Jackieho ve velké světnici – mezi množstvím uniformovaných mužů, kteří kouřili a hlasitě hovořili, s blůzami pohodlně rozepnutými – a zmizel se slibem, že se vrátí. Bobby do poslední chvíle nezapomínal na opatrnost, třebaže se mu zdála zbytečná, a než by se domlouval s policistou u velkých vrat, nechal se raději sebrat strážníkem na ulici. Provedli to tak, že Bobby hmátl do koše s jižním ovocem zrovna před nosem toho přísného strážníka, který potom dostrkal Bobbyho nejdříve na stanici, a odtud, když se řádně domluvili, na ředitelství. Jackie šel klidně s nimi a dokázal po cestě sníst dva ukradené pomeranče, které měly Bobbyho usvědčit z činu.

Mezi muži s nezapnutými blůzami se Jackiemu nelíbilo. Posadili ho na lavici tak hloupě vysokou, že se mu nohy klátily ve vzduchu. Mluvili s ním jako s dítětem. To ho velice zlobilo. Odpovídal na půl úst. Zdvořile odmítl čokoládu, jakožto celý muž. Dali mu konečně pokoj; mohl věnovat pozornost tomu, co ho zajímalo.

Byly to hlavně zbraně, rozvěšené po zdech. Nic se tak dalece nedělo. Žádného zločince nepřivedli, žádný poplach nenastal. Strážníci, kteří přece na křižovatkách a v ulicích vypadali tak důležitě a nedotknutelně, byli lidé jako jiní. I karty hráli, a v kostky. A Bobby byl pryč velmi dlouho.

Když se konečně vrátil, vypadal jako předtím.

„Jackie se choval dobře?“ ptal se. Velitel těch strážníků odpovídal zdvořile: „Co nejlépe, kapitáne.“

„Blesku,“ řekl Jackie, aby si konečně všimli jeho postavení, „jdem?“

Asii.

Nikoliv ven. Na velký dvůr, kde stálo mnoho podivných automobilů. Byly to žaláře na kolečkách, kromě řidičova místa ze všech stran uzavřené, jen s malým zamřížovaným okénkem vzadu, zaskleným mléčným sklem,

„Povezeme se,“ pravil Bobby, „v jednom z těch kufrů.“

Říkalo se teda – kufry. Jackie nic neměl proti svezení se.

„Pročaly se vám ty tulácké cesty, Bobby?“ zeptal se.

„To se nasměješ,“ odpověděl Bobby, „proťaly se asi na míli od Alfordu.“

Dva muži v uniformách přešli spěšně mimo, uctivě zdravíce.

„Tento vůz, pane,“ hlásili.

„Pojď, Jackie,“ řekl Bobby.

Jackie spolykal překvapení a zvědavost, dokud neseděli na lavici uvnitř kufru; a dokud vůz, hrknuvší s nimi přes práh průjezdu, nevyjel na ulici. Oba strážníci seděli vpředu, zadní dvířka byla uzamčena.

„Míli od Alfordu!“ Jackie vyvaloval oči, „je tam hrad?“

Bobby kývl.

„Je. A zdá se, že docela vhodný pro něco takového.“

„Vida,“ pravil Jackie, „to je náhoda.“

„Pro tu náhodu,“ zasmál se Bobby, „můžeme být ještě spolu, Jackie.“

V té chvíli odsunul strážník, sedící vedle řidiče, kontrolní okénko nad hlavou, a podíval se dovnitř kufru.

„Už jedou, pane,“ oznamoval.

„Kdo?“ vydechl Jackie; Bobby se spokojeně zašklebil.

„Naši,“ odpověděl, „kolem hradu bude krásný řetěz stráží. Každý se dostane dovnitř. Vstup volný. Ale nikdo se nedostane ven.“

Opravdu, nějaký velký vůz předjel Bobbyho kufr tak zuřivě, že náraz vzduchu odsunul nemotornou karosérii k příkopu.

12.

Křížovatka u Starého hnízda

„Popožeňte tu hrkačku.“ říkal Bobby co chvíli do kontrolního okénka.

Jinak studoval mapu v nedostatečném světle uvnitř, ukazoval na ní prstem, hovořil s Jackiem.

„Na tomto rozcestí vylezeme z kufru, Jackie. Ty se dáš vlevo k Alfordu... Alford už odtud jistě uvidíme... a já vpravo ke hradu. Maminčinu adresu máš.“

Jackie pokýval.

Pan a paní Capletonovi, ulice Treatschurch.

Dlouho a dlouho jeli.

Byla to nudná jízda, protože neviděli skoro vůbec ven. Jediné zajímavosti se dočkali, když strážníci u volantu hlásili na postranní cestě jakéhosi tuláka s kohoutím pérem za kloboukem. Měl jen jednu ruku; Bobby si vzpomněl, že jednorukého sledovala policie ve směru od Liverpoolu.

Přiblížili se k Bradfordu, který se hlásil šedomodrým zamlžením oblohy na obzoru. Kličkovali potom tím městem, z něhož Jackie neviděl skoro nic. Načerpali benzín a jeli bez zdržení dál, pojíždíce ze svých zásob. K Alfordu zbývalo asi padesát mil. Nemohli je do večera ujet; Bobby se stejně chtěl dostat na rozcestí, které Jackiemu označil, raději zrůna. Vystoupili tedy před jednou z venkovských stanic. Strávili noc na strážnici.

Tam měl Jackie opět příležitost přesvědčit se, jak vážně se brala žebračká záležitost. Telefonické rozkazy se střídaly s klepáním telegrafu. Zprávy se hrnuly ze všech stran; Bobby je pečlivě srovnával ve svém mozku. Sám odeslal několik telegramů a dlouho hovořil s někým telefonicky tak uctivě, že se Jackie potom zeptal, kdo byl ten pán na druhém konci drátu. Dozvěděl se, že mluvil sám sir Trevon Bighaus, nejvyšší představený Scotland Yardu.

Zdánlivě panoval mezi lidmi na strážnici zmatek, avšak byli pouze pečliví a pilní. Nezáleželo celkem na otrhaných mužích s kohoutími péry. Hlavní věcí se zdálo dostat jejich organizátora, onoho Velkého, který zaprodal vlast cizincům.

„Na vás, Blesku,“ pravil jednu chvíli velitel stanice, „může být Intelligence-Service hrdá.“

„Může-li,“ odvětil Bobby, nevzdávaje se svého lehkomyšlného úšklebku, „pak až po výsledku.“

Jackie vyrozuměl, že policie obkličuje hrad – kterému v okolí říkali Old Nest – velice nenápadně. Hlídky, vyzbrojené dalekohledy, zdaleka hlásily každého nově příchozího tuláka z kterékoli strany; pak se mu uvolnila cesta jako do pasti.

Podle toho, co Bobby vyzvěděl, zakázal Veliký účastníkům schůze toulat se v okolí hradu. Patrně nashromáždili včas někde uvnitř potraviny; a teprve po skončení schůze budou tuláci hrad opouštět jeden po druhém, aby to nebylo nápadné. Čekalo se jich na

padesát. Dalo se ovšem předpokládat, že skončenou schůzi opustí Veliký jako první. Bylo dobře postaráno o to, aby neunikl. Zatýkáni vycházejících se bude dít tajně, aby bylo co možná omezeno nebezpečí pro Bobbyho, který se bude snažit vyjít až poslední. Patrně Old Nest skrývá prostor vhodný ke schůzi někde v podzemí. Bobby se tak domníval. Nebyl již čas to zjistit, někteří z Kohoutů jistě už dole byli. Počítalo se i s tím, že Veliký se dostaví rovněž jako tulák, takže ho venku nepoznají. Uvnitř se ovšem prohlásí; Bobby se pak stane hlavním svědkem v soudním přelíčení proti němu.

Jackie toho měl v hlavě tolik, že dlouho na kavalci neusnul. I potom spal jen napůl. Když ho ráno Bobby probudil, nebyl vůbec rozespálý.

Vlezli zase do kufru. Slunce vyšlo před hodinkou, ranní chlad poněkud roztrásl neodpočinutá těla. Vozidlo hučelo a poskakovalo po nerovné silnici bez jediné zastávky až do devíti hodin dopoledne.

„Rozcestí,“ ohlásil řidič a zastavil.

„Jestli jde někdo kolem,“ křikl Bobby, „raději jeďte dál!“

Nikdo nešel, mohli vystoupit. Než se Jackie pořádně protáhl, auto nastartovalo. A zmizelo v prachu.

Nerovná cesta se dělila ve dvě; levá, ta širší, směřovala zřejmě k Alfordu. Pravá se ztrácela mezi obdélníčky polí a luk. Krajina, spočívající v teplém slunci, byla mírně zvlněná, místy posetá tmavšími skvrnami lesíků; a čistá jako boží oko.

Alford bylo vidět. Stoupal do nevysokého svahu na obzoru hezkou směsicí střech a stromů, ve slunci jakoby pohyblivých a naznačujících i z dálky pěti mil svůj vnitřní život. Měl dokonce dva pokuřující tovární komíny a veselou kostelní věž. Jackiemu se líbil; a jako místo, kde žila maminka, upoutal jeho pozornost na dlouhou chvíli. Bobby, velmi moudrý, ho nechal vynadívat.

Jackie se konečně otočil sám, pohlédl do očí svého velkého kamaráda, a usmál se.

„Musím vám poděkovat“ pravil měkce, „Bobby. A jistě přijedete?“

„Jistě,“ kýval Bobby.

A pak Jackieho pohled zabloudil na druhou stranu.

Tam, rovněž asi ve vzdálenosti pěti mil, se zvedal proti nebi chlum, výše než ostatní kopečky v dohledu. Ze spousty listnatých stromů na jeho temeni vyhledalo něco jako polozbořená, mohutná čtyřhranná věž nevlídné, šeděhnědé barvy. Byla neživá právě tak, jak byl Alford živý.

„Skoro,“ pravil Jackie, „bych vás tam nepustil, Bobby! Je to plné darebáků, že? Kdo by to řekl.“

„A kdo by řekl,“ zasmál se Bobby, „že v okolí je plno policajtů.“

Jestliže se tam něco dělo, pak jistě jen velmi tajně. Ponurá věž neprozradila nic; hustý les, obkličující zříceninu, se tvářil liduprázdně.

13.

Kohout dloubán

Zatímco se dívali, přejelo kolem Jackieho a Bobbyho několik povozů a přešlo několik pěších oběma směry. Ale ani náznak života nepozorovali na úpatí chlumu – kromě jakéhosi otrhaného člověka, který krácel po mezích mezi lány polí. Podle kohoutího péra za kloboukem byl – jedním z nich.

Slunce stálo vysoko. Odhadli, že může být kolem jedenácti; a domluvili se, že se rozejdou.

„Mnoho štěstí,“ loučil se Jackie a jeho oči mluvily o jeho pocitech.

K rozloučení však nedošlo.

Po zaprášené silnici se k nim klátil ošumělý dlouhán se sukovicí v ruce. Měl Vousy na bradě – bezpochyby přistřižované nůžkami nebo uřezávané nožem, když dorostly a překážely – a klobouk bez střechy.

A hlavní věc: černé kohoutí péro se zeleným leskem, přidržované na tom klobouku silným motouzem.

„Ao... hej!“ křikl srdečně.

Zbavit se ho zajisté nemohli. Proto Bobby klidně vyčkal, až došel.

„Bůh tě natřes, kolego,“ odpověděl mu, „k cíli?“

Dlouhán ukázal špičatým nosem k chlumu.

„Hehe,“ kýval, „odkud?“

„Zdola,“ řekl Bobby, „a ty?“

„Z Yorku. Zvolili mne, ale byla to fuška. Protikandidátovi jsem musel nařezat, aby se vzdal kandidatury.“

Mávl sdílně sukovicí, kterou svíral v ohromné pěsti.

„Pojďme. A co ten kluk? Jde s námi?“

„Nejde,“ pokrčil rameny Bobby, „náhodou máme v Alfordu příbuzné. Pošlu ho protentokrát k nim.“

„Příbuzné?“

„Babičku z třetího kolena. Hodnou babičku. Sto deset let starou.“

„Cakracakra,“ podivil se dlouhán, „babička snad ještě vydrží několik dní, když vydržela sto deset let. Kluka tam neposílej.“

Dlouhán drbal koncem sukovice svůj úžasně špičatý nos a hloupě se přitom pochechtával.

„Do výchovy syna ti kecat nemíním,“ dodal, „jen ti radím; neposílej ho tam.“

„Proč?“

„Je to tvůj syn, jo?“

„Jak to víš?“

„Od starého Joeho. Splašil někde revolver. Je to novinka cakramentsky důležitá. Pro vás dva.“

Bobby s Jackiem se na sebe podívali.

„Trochu,“ zasykl Bobby, „ho známe.“

„On se taky pamatuje,“ ušklíbl se nosatý, „a zuří jako čert.“

Bobby se rozhlédl. Dlouhánovi to zase přišlo k smíchu.

„Rozhlížíš se zbytečně, kolego. Joe je koumák. Podšitý d'áblem. Povídá, do Bobbyho nebouchnu. Hodil by rukama – a bylo by po všem. Bouchnu do toho škvrněte. Bobby se zblázní žalem, až ho bude pohrbívat. Ty máš kluka rád, jó?“

Jackie se příkrčil. Leccos se mu už přihodilo, ale až do této chvíle mu nikdo tak přímo ne vyhrožoval.

„Ráno mne Joe dohonil,“ pokračoval nosáč klidně.

„Přivalil se na vagónové ose severního rychlíku. Domákl se, že táhneme k Alfordu. Čert ví od koho. V jednom kuse čmuchá, vyptává se, lichotí. Řekl jsem že jo, že jdeme k Alfordu, když už to

stejně věděl. Číhá zrovna na té cestě,“ dlouhán ukázal k městečku, „nevím kde. Dal bys tomu ránu, kdybys tam synka poslal.“

Boby se narovnal. Oči mu plály.

„Jdu s tebou, Jackie. Doprovodím tě. Je dost času. Stihnu to ještě na Old Nest.“

„Nic na tom nezměníš, Joe do vás bouchne. Máš stříkačku? Nemáš. On má. Víš odkud to přilítne? Dej pokoj. Nekoumej, a ten tvůj zmetek ať nemá strach. Ber ho s sebou na Old Nest. Proč ho posílat ke stoletý bábě?“

„Stodeset,“ opravil Boby.

„Tím hůř. Ta ho tak vytrhne... Joe to měl krásně nalinkované. Nediv se, že má na tebe žízeň. Zesměšnils ho, i když se nic nestalo. Pustili ho, samosebou, nedá se někoho zabásnout jen proto, že někdo naškrábe nad něj na sloup, co by jako udělal, kdyby to udělal, ale on nic neudělal. Jo?“

Mával sukovicí ve vzduchu, jen to svištělo.

„Až to na Old Nest skončí, rozmáznem ten případ s Joem a zůstaneš poslední. Někdo už na Joeho padne a pěkně ho sundá, protože Joe je dubová palice, zůstane tu dřepět třeba do skonání světa. Já jsem mu neřekl nic, protože jsem mínil, že už jste tam. Můžeš poděkovat svému svatému patronovi, že jsme na sebe kápli. Stejně sis o něco koledoval, i když to Joe přehání.“

Dlouhán pozoroval Jackieho vzrušení s požitkem. Ale pak se podívil Bobyho váhavosti.

„Tolik po tobě tvá babička prahne, školáku?“ zeptal se Jackieho posměšně, „za sto deset let by už mohla mít rozum. V Old Nest budeš zatím nejbezpečnější... Musíme si chránit dorost, kolego. Máme ho pořádku,“ dodal k Bobymu.

Jackie se usmál mrzutě a pouze jedním koutkem úst. Nosatý určitě neuhodl proč. Jackie si živě představil, jak bude bezpečný mezi padesáti světoběžníky někde v podzemí staré hradní zříceniny.

Ale byli tam přece policemani. A Boby. Konečně, nebezpečí ani nehrozilo. Kromě toho by se mohlo zdát váhání dlouhánovi podezřelé. A jinak...

Boby se rozhodl.

Vzal Jackieho za ruku a vykročil směrem k Old Nest. Kostky byly vrženy. Dlouhán se souhlasně zachechtal a dlouze odplívl.

14.

Cesta zeleného střepu

Zblízka bylo Old Nest starobylé hradní sídlo, nemotorná stavba z velikých, tmavých kamenů, potopená v záplavě listnatých korun stromů, zasazených jistě až dlouho po jejím vzniku.

Z některých částí hradu se zachovaly jen hromady kamení.

Tu stála zeď, ohlodaná křivolace zubem času, a s otvorem, kde snad kdysi bývalo okno. Jinde trčely lomené oblouky jako po vyhoření. Tam, kde bývala za dřívějších časů patrně krytá místnost, rostl staletý jilm.

Zákoutí se tu našlo ještě plno; i všelijakých klenutých děr; probádat je, to by chtělo pořádné osvětlení, nástroje, a hlavně odvahu.

Kolem se nic nehýbalo; ani uvnitř.

Ptákům se zde nelíbilo. Hodně stínů, málo slunce. Vlhkost půdy prochlazovala vzduch i v tomto pěkném létě. Jen pošramocená věž, která ani přes svou mohutnost neodolala zubu času, dostávala nějaký ten sluneční paprsek. Všude hnilo listí, nikdo je neodklízel, vítr se na ně nedostal, takže zaplňovalo hradní příkop až po okraj. Byl ostatně dosti mělký.

Možná že to, před čím se zastavili, byla kdysi hlavní brána.

Nyní tu stála směšně a zbytečně. Mohli projít tudy nebo také jinudy se stejným úspěchem, protože léta okousala bránu i zdivo a téměř celou stavbu jako pes okouše kost.

Jackie nevěděl, kde se vlastně policemani skrývají; a jsou-li tu vůbec. Díval se často po Bobym, ale Bobbyho patrně zajímal dosud výhradně Joe a jeho hrozba. Jistě tu policemani byli. Připlížili se jeden po druhém, někteří možná v přestrojení, jako tuláci. Kolem hradu měli ostatně skryší habaděj; les byl pořádně hustý. K Old Nest vedla po hřbetu chlumu jediná cesta, zpola zarostlá. Býval by nerozum škrábat se nahoru hustým porostem mimo cestu; což určitě

žádného tuláka, línou kůži, ani nenapadlo. Proč by to dělali, když o přítomnosti policemanů neměli ani ve snu tušení?

Nastal okamžik, kdy se musilo rozhodnout, kudy dovnitř.

Nosatý dlouhán to věděl. Bobby se jen tvářil, že to ví. Aby zakryl nevědomost, huboval pořád na zločinného Joeho. Jackie se obdivoval jeho klidu a smělosti. Snažil se chovat zrovna tak. Ale už jenom pomýšlení na maminku, vzdálenou sotva dvě míle, mu klid bralo.

„Koukej, Jackie,“ pobídl ho dlouhán, tvářící se velice kamarádsky, „po těch střepích. Já nevidím nic.“

Bobby si jeho řeči zdánlivě nevšímal. Prohlížel si omšelou dřevěnou tabulku s vybledlým nápisem: „Vstup do hradu na vlastní nebezpečí.“

„No ne,“ odkašlal dlouhán, „jako by tam někdo mohl na cizí nebezpečí.“

Veliký tady patrně označil cestu ke vchodu do podzemí střepy pohozenými jako namátkou. Skutečně Jackie našel a zdvihl kus láhve. Ale Bobby se na to zběžně podíval a řekl mu, aby to zahodil.

„To bych řekl,“ kýval nosáč, „poslechni a hoď to někam. Náš střep musí být zelený na jedné straně a bílý na druhé.“

„Yes,“ přisvědčil Bobby drze, ačkoliv až do tohoto okamžiku nevěděl nic.

Lahvový střep byl poznamenán jarními dešti; usazené bláto prozrazovalo, že tu leží hodně dlouho. Střepy se najdou všude, kam zavítají lidé. Proto patrně volil Veliký takové značkování jako nenápadné. Ale proto rovněž použil střepů odlišných od těch zcela běžných.

Když našli střep coby značku, viděli, že je poměrně čistý, a že leží nedlouho. Prohlédli jej a vrátili přesně na místo, kde ležel. Byl zřejmě ze stínítka stolní lampy. Pro běžného člověka je střep jako střep. Bobymu – detektivovi – by byl nápadný i bez upozornění. Stolní elektrická lampa! Výletník by ji patrně nevlácel – jen proto, aby tady na Old Nest rozbil její stínítko.

„Tak patnáct kroků dál musí ležet další střep,“ zamumlal dlouhán.

„Patnáct?“ ozval se Bobby pochybovačně, jako by vzpomínal. „Jo, máš pravdu.“

Našli střep brzy. Svítil bílou stranou na pokraji nízkého kapradí.
„Zase patnáct,“ přikývl dlouhán.

Vzdálili se značně od výstražné tabulky městského úřadu alfordského, když hledali další zelenobílé střepy.

Přelezli jakousi zeď a prošli klenutím, podobným stoce; a tak nízkým, že se i Jackie musil sehnout. Stanuli na okraji skály, kterou tu dešť odplavovaná země obnažovala, a která spadala dosti příkrě do hloubky sice neveliké, ale postačující k tomu, aby si neopatrný turista pádem polámal nohy a ruce. Pod skálou odvrácenou od Alfordu se košatily koruny listnatých stromů, jimiž byl pak už mírný svah do daleka poset. Hradní zřícenina byla z této strany viditelnější než z rozcestí nebo z Alfordu.

Střep se leskl doleji. Ležel na skalním výstupku.

Dostali se tam, zachycující se kamenitých hran. Urvaná skála tvořila jakousi klikatou stezku. Další střep zahlédli vpravo; lezli opatrně, ještě ve výši asi tři yardů nad korunami stromů.

Pak zel ve skále nevelký otvor.

Zelenobílý střep ležel v jeho ústí. Á uvnitř byla ošklivá tma. Byl-li to vchod do tajné sněmovny tuláků, byl nadmíru výhodný. Zdola se objevit nedal. Dále od hradu tomu překážely stromy. Zcela zblízka to taky nešlo – oči, obrácené vzhůru, klouzaly po příkré stěně – a otvor prostě neviděly, jako nevidíme do oken domu, stojíme-li na chodníku těsně u zdi.

„Zápalky,“ houkl dlouhán.

Přidržel se opatrně skalního výčnělku jednou rukou a druhou si ohmatával kapsy.

„Myslíl jsem si,“ přikývl Bobby, „že se to bez zápalek neobejde.“

Jackie stál na kamenité stezce mezi nimi a pozoroval mlčky nosáče, který se špinavou krabičkou sirek v ruce zalézal do otvoru hlavou napřed. Položil se při jeho okraji na břicho. Otvor jako by ho vtahoval; za chvíli bylo vidět už jenom jeho dlouhé, klátící se nohy. Patrně škrtal zápalkou.

A Bobby se mezitím díval na Jackieho. Snažil se mu úsměvem dodat odvahy. Ale s Jackiem mohl být spokojen. Jackie se nebál.

„Hurá,“ ozval se konečně dlouhán a jeho hlas hučel z díry.
„polezte, hošové, jako domů!“

Nohy zmizely. Jackie bez pobízení postoupil k otvoru. Vlezl a Bobby za ním.

Na začátku chodby – nebo spíše díry – byl vzduch ztuchlý; dále se na nízkém stropě třpytily kapky vody. Dlouhán byl vpředu, zápalka v jeho ruce osvětlovala hrbolaté klenutí. Jackie si připadal jako v díře do pekel.

Chodba se rozšiřovala, klesala; za chvíli se mohli narovnat. Jen dlouhán ještě skláněl hlavu. Přidržovali se stěn, šli dál. Co chvíli někdo uklouzl. Potom vlhkost mizela. A když dlouhán harašil krabičkou, aby zase škrtl, strašila kolem nich tma jako v hrobce. Zaživa pohřbení... Konečně plamínek.

Dojem Jackieho byl, že v těchto místech je lépe stát potmě, než vidět na stěny chodby, tak nepříjemně blízké. Dusilo to a tísnilo. Ležela tu doslovně nad hlavou tíha skal, hrozící poklesem a rozdrčením.

„Jde se,“ zavelel dlouhán a jeho hlas temně hučel, „někam se přece dostaneme.“

Když zdolali několik rozválených kamenných stupňů a mírně zahnuli, neustále sestupující pod povrch země, neobklopila je už

taková tma, když zápalka zhasla. Zdání rudého světla tmu nesměle plašilo.

Po chvíli zaslechli vzdálené hlasy.

A konečně, z okraje trychtýřovitě se rozšiřující chodby, nahlédli do veliké prostory, oživené mnoha postavami. Skákala po nich červenožlutá záře pochodní, rozvěšených po stěnách.

Byli v pasti.

15.

Příchod Velkého Kohouta

Jáma lvová.

Jinak to Jackiemu nepřípadalo. Na padesát špinavých a roztrhaných lidí se zarostlými bradami, rozčuchanými vlasy nebo plešatých, mladších, starších, menších, větších – se kolem seskupilo. Víтали je hulákáním, vyptávali se. Bobby a Dlouhán jmenovali okresy, ze kterých přišli; a kdosi s křídou v ruce běžel k vlhké zdi, aby přeškrtnal jména těchto okresů.

Jackie se stal okamžitě terčem hrubých vtipů.

Nechali ho na pokoji, až když Bobby nejbližší „kolegy“ potrestal ranami svých silných pěstí. Ihned se rozneslo, že jakýsi špinavý Joe tomuto cvrčkovi vyhrožuje, a čím. A bylo rad, nadávek i smíchu, že Jackiemu šla hlava kolem.

Uklidnění nastalo teprve za chvíli. Kdosi se Bobbyho s Jackiem ujal a vedl je dozadu, kde ležela spousta slámy. Ukázal jim tam někam prstem.

„Tady se chrápe. Nenechte si v noci krást slámu. Poprало se to tady k vůli slámě už párkrát.“

Potom je „pořadatel“ opustil; a jelikož se i dlouhán někam ztratil, usedli Bobby a Jackie na slámu a mohli se porozhlédnout.

Rada pochodní obstarávala dosti světla, třebaže jeho kmitání očím trochu vadilo. I vzduch byl poměrně čistý, opomineme-li smolný zápach loučí, kouř táhl jedním směrem, nikoli však k chodbě, kterou přišli... A opravdu tato veliká místnost překvapila i Bobbyho. Zřejmě ji vystavěly kdysi dávno lidské ruce. Snad jako konírnu, možná úmyslně vybudovanou pod zemí, aby byla zvířata chráněna

při nájezdech nepřátel. Strop, nepřiliš vysoký, se uprostřed klenby ošklivě rozestupoval. Hrozilo to zřícením.

Ve dvou rozích zmrtvělo sesypané kamení. Kde býval hlavní vchod, nedalo se již poznat. Stěna, kterou čas zachoval nejrovnější, byla počmáraná křídou. Porůznu stály pytle, naplněné bezpochyby potravinami; a množství malých soudků s vodou. Dopravit sem zásoby byla jistě práce nemalá, jestliže se dopravovalo cestou, kterou Jackie a Bobby znali.

Kdosi se před nimi zastavil. Vyrobil na nevlídné tváři vlídný úšklebek a zeptal se, nemají-li hlad. Prozatím odmítl.

„Je tu blahobyť,“ řekl ten chlápek, „a to se tady někteří válíme už měsíc. Co vy na to?“

„Ráj na zemi,“ přikývl Bobby, „kdy se zjeví Veliký?“

„Až budeme komplet. Jeden ještě chybí. Z wolverhamptonského okresu. Hotový zázrak, že jsme se sešli do jednoho bez jednoho. Ale ať přijde nebo ne, nejpozději za tři dny se začne. Ani se s takovou sešlostí nepočítalo.“

Vykládal bez velkého pobízení o znamenitém životě, který je očekává. Kašle prý na vlast a na všechny lidi. Bude to zábavička, až začnou trávit, rozbíjet a tak dále.

„Svět nemá rád lidi,“ rozohňoval se, „jako jsme my. Jako by každý musel makat. Taková zvrácenost. Lidi si práci vynalezli, a je to ten nejpitomější vynález, co kdy byl. Dělá snad ptactvo nebeské?“

„Hledá si potravu,“ řekl Jackie suše; chlapík mu byl nadmíru protivný, „to jste nikdy neviděl?“

„Viděl,“ řehonil se tulák, „proti takové práci nejsem. Nejdřív si lidi taky nesmažili vajíčka, ani je nekaširovali po rusku. Pěkně je pili jen tak. Kde byla práce? Nikde. Vzalo se vajíčko a vypilo. Tak to mělo zůstat až na věky.“

Jackie se pootočil, plivl do kouta. Tulák se na něj chvíli díval, než se otočil, aby šel o číslo dál.

„Ten kluk,“ prohodil přes rameno, „se ti někde zkazil, kamaráde.“

„V Eatonu,“ odpověděl Bobby vlažně.

Jinak bylo veselo, tuláci se patrně nenudili. Někteří hráli karty, jiní si vyprávěli nebo se hádali. Nejhojněji však provozovali povalování na slámě, neboť zahálka jim byla nejsladší věcí na světě.

Kdo měl chuť, sáhl do pytlů se suchary nebo sušeným ovocem; nebo natočil do plechového hrnku vodu ze soudku. Protože se nevědělo, je-li den či noc, spal pořád někdo. Dohořivala-li louč, přeli se o to, kdo ji má nahradit novou. Umyvadlo Jackie nikde neviděl. Kdyby viděl, používali by je tuláci asi k jiným věcem než k mytí. Zapáchali špínou a potem; Jackie bezděky přestával dýchat, když se některý přiblížil více než na pár kroků. Zválená sláma byla plná všelijakých zvířátek. Do Jackieho i do Bobyho nalezla brzy, Jackie se tvářil velice nešťastně. Boby se však podrbával tak lhostejně jako ostatní.

Byl to opravdu ráj.

Tuláci si libovali. Měli dlouhé, černé nehty; málokdo si dal práci s okusováním. Jackie neměl chuť jíst z pytlů, do kterých hmatali. Pozoroval tu a tam některého; sedl si třeba na otevřený pytel se sušenými švestkami, hrábl občas pod sebe, vylovil hrst a cpal si břicho.

„To je zrovna tak,“ zhodnotil to Jackie, „jako bych si seděl při obědě na talíři. Jsme tu jako u opic.“

Měli něco vlastních zásob a pojídali je skromně. Žízeň hasili citrónem; Boby jich měl po kapsách několik.

„Dřív než začnou roznášet bacily po Anglii,“ mínil Boby, „rozesou mezi sebou nějakou infekci. Nechtěl bych tu hnít dlouho.“

Naštěstí se dostavil chybějící člen výboru za necelých dvanáct hodin po nich.

Poslední jméno okresu se přeškrtnalo s velkou slávou. A hned vznikla velká hádka o to, kdo má vynést obílený kámen, jako znamení, na vrchol věže. Boby se nabídl.

Přijali, vylosovali mu ještě pomocníka, daleko méně ochotného.

Jackie, naplněn úzkostí, čekal na Bobyho celou hodinu.

„Venku,“ vzdychl Boby, když se vrátil, „je úžasně krásně, Jackie.“

A Jackie taky vzdychl.

Tuláků se zmocnilo vzrušení. Obílený kámen byl znamením pro Velikého, aby přišel a zahájil schůzi. Jen Bobby byl klidný.

„Blížíme se k cíli, Jackie,“ šeptal, „doufejme, že to dobře dopadne. Jestli se odtud dostaneme se zdravou kůží, je vyhráno. I kdyby nakrásně Veliký zase zmizel, zapomenou spíš, že je nebe modré, než podobu jeho prokletého obličeje. A budu za ním běhat třeba do smrti.“

„On...“ hekal Jackie tiše, „může přijít s maskou na nose.“

„Pak mu masku strhneme. Troufal bych si tu sešlost přemluvit, Jackie, abychom v tom nelítali sami.“

Veliký nepřišel s maskou na nose.

Vyvstal náhle z jejich středu. V úloze vůdce, zvoleného za okres alfordský, žil v podzemí už týden.

16.

Schůze v podzemí

„Přátelé,“ zvolal z prázdného, převráceného soudku, jako z tribuny, „přesvědčil jsem se na vlastní oči a uši, jaký duch mezi vámi vládne. Jsem spokojen! Děkuji vám!“

Poslouchali ho jako proroka. Špendlík by bylo slyšet spadnout. A na Bobym Jackie zřetelně viděl touhu po kořisti.

Veliký nevypadal jinak než ostatní; snad kromě toho, že jeho vous byl starý pouze týden. A na jeho chování bylo znát, že není zvyklý spát ve stozích. Ani neměl líné pohyby lidí, vlekcoucích se světem po tulácku. Stáří se dalo odhadnout tak na padesát, vlasy na spáncích mu šedivěly. Snažil se být srdečný a vlídný. Ale šlo z něj něco, co nahánělo padesátce tuláků respekt. Tento muž byl jako stvořen, aby vedl a poroučel.

Pronesl krátkou řeč, ve které uvítal přítomné. Nazýval je přáteli a kamarády. Přiměl je potom k pořádku. Nedovolil, aby někdo jedl nebo přecházel, a tím rušil. Napomenul ostře ty, kteří se chovali ještě nedbale a nepozorně. Proměnil je v beránky. Jeho světlé oči potemněly a rysy obličeje jako by zhubly a svěsily se pokaždé, když mu něco nebylo vhod.

Boby se tvářil krotce, hrál dokonale svou roli. 1 Jackie vypadal statečně, pouze uvnitř se chvěl, když naslouchal výkladům o cizí mocnosti, která bohatě zaplatí za služby jí prokázané.

„Každý z vás dostane domek, udělá z něj středisko pro kraj. Znamení kohouta bude na každém! Domky stojí na samotách, mají rozsáhlé sklepy. Za tajným vchodem uskladníte potřebné věci! Očíslují vás. Kohout číslo jedna, číslo dvě, a tak dále. Kuřata jsou ti, kteří vás zvolili. Budou k vám chodit pro rozkazy. Všechna vaše činnost bude zatím v přípravách. Denně musíte věnovat pozornost broadcastingu od šesti do sedmi. Nařídíte rádio, jak vám ještě řeknu. Jednoho dne přijde naše chvíle! Jednoho dne zakokrhá v ampliónu kohout. Na to znamení začnete ihned naše dílo podle podrobných plánů!“

Přítomnost Jackieho Velikému neušla. Díval se na něj vteřinku nebo dvě. Neřekl prozatím nic.

„Zdar naší věci, Kohouti! Uvědomte si, že stavíte ohromný podkop, který vyletí najednou. Na žádném místě nesmí selhat. Slibte mi věrnost a já vám slíbím bohatou odměnu. Všichni budete zapsáni v seznamu občanů jako soukromníci, podílníci továren a podobně. Plat dostanete pravidelně, nikdo nesmí být podezřelý. Kdo je se mnou a kdo proti mně? Rozmysli se každý! Kdo chce, může odejít. Nebojím se zrady, zajistil jsem se! Zůstanete všichni? Dobře. Končím.“

Ted‘ už mohli hlučet a bavit se ti, které právě nepotřeboval. Z úkrytu vylovil množství papíru a velikých knih. Pustil se do hrozného organizátorské práce; hlouček tuláků ho neustále obklopoval.

I na Bobyho došlo. Když přijal rozkaz, údaj. kde má hledat svůj domek, označený zlověstným kohoutem, musel ještě odpovědět na otázku týkající se Jackieho. Oči Velikého potemněly a upíraly se přísně a tvrdě do Bobyho očí. Boby nezakolísal, odpovídal klidně. Dočkal se pochvaly. Veliký uznával za moudré, že Boby překazil Joeův zločin.

„Správně, velmi správně. Výborně. Ten blázen Joe mohl všechno ohrozit. Přiveď mi synka.“

I Jackie odpovídal znamenitě. Znamenitě zvládl vzrušení.

„Tvůj synek,“ řekl potom Veliký, „není kohout. Ještě ani není kuře. Je teprve vejce. Ale je z dobrého dřeva. Jestli ho povedeš správně, bude užitečný.“

Volně si vydechli až ve vzdáleném koutě. Bobby se usmíval opět svým lehkomyšlným úsměvem, tentokrát se značnou dávkou uspokojení.

Tři z tuláků, silní a obratní muži, přišli potom za nimi a oznámili, že jim Veliký svěřil, aby vypátrali a zneškodnili starého Joeho na cestě k Alfordu.

„Zatneme mu tipec,“ šklebili se, „aby dal svátek svému štěněti. Vyjdeš odtud poslední. Každé tři hodiny jdou dva. My tři vyjdeme najednou. A první.“

„Výborně,“ řekl Bobby, „zavazujete mne k vděčnosti. Tipec mu zatínat nemusíte úplně.“

Ruchu bylo plno. Jackie to sledoval již klidně.

„Nějaký den to vezme,“ uvažoval Bobby jednu chvíli, „než se odtud dostaneme.“

Veliký úřadoval, vsedě na soudku, velmi dlouho. Snad celý den a noc. Neznal únavu. Čím ve skutečnosti byl, nebo čím se před světem stavěl, nedalo se uhodnout. Jeho národnost byla rozhodně anglická, tvrdil Bobby.

Konečně vstal. Tuláci si už zvykli na jeho přítomnost a váleli se po slámě stejně nenucené jako před tím, než se dal poznat. Teď se vzchopili a shromáždili kolem něho. Na rozloučenou krátce zařečnil. Připomenul povinnosti. Malou peněžní zálohu dal všem. Pouze tak velikou, aby u tuláka nebudila podezření. Cestou ke kohoutím domkům se měli několikrát převléknout do lepších šatů; a přijímat peníze postupně, aby se tím způsobem nejnenápadněji měnili v občany zdánlivě řádné.

A nakonec Veliký provolal ještě jednou zdar velikému podniku, a opustil podzemí. Přesněji řečeno: zmizel v trychtýřovitém otvoru.

Do poslední chvíle na něj tuláci upírali mlčky uctivé pohledy.

Potom propukli v těžko pochopitelný jásot, který se neutišil ani do okamžiku, kdy

Veliký patrně již třeštil oči na policemany.

„Náruč policie,“ pravil Bobby Jackiemu, „je měkká. Je sejmež s nimi, Jackie. Máme k tomu dobrý důvod.“

Když se vřava trochu uklidnila, dali se do počítání přítomných. Padesát sedm. A jestliže tři měli odejít ihned, zbývalo čtyřiapadesát; to dělá dvacetsedm párů. Tři hodiny času pro každý pár: třikrát dvacet sedm. Tedy přibližně osmdesát hodin. Čili: tři dny a tři noci – a ještě větší část dne.

Kdyby Bobby s Jackiem měli vyjít poslední, musili se smířit s touto dobou čekání.

Hodinky se u nikoho nenašly; tak se řeklo, že se čas odhadne. Nikomu se totiž nechtělo lézt z ústí dlouhé chodby a přesvědčovat se, jestli je den či noc. I Bobby se tvářil dokonale líně. V leže sledoval hádky při losování o pořadí.

Tři lamželezové odešli nedlouho po Velikém. Ujistili znovu Bobbyho, že starého Joeho pořádně proženou. Ostatní je nadšeně pozdravovali; Jackie si přitom živě představoval práci policie venku.

Ubíhalo to nesmírně pomalu. Jackiemu se panovačně ohlašoval hlad, neboť vlastní zásoby došly. Přesto se však ještě neodhodlal hmátnout do špinavých pytlů.

Kdosi prorazil do dna plechové nádoby na vodu nožem maličký otvor a nechal vodu téci do prázdného soudku. Shodli se, že nádoba se vyprázdní asi za půl hodiny. Bavilo je nějakou dobu měřit čas tímto způsobem. Protože mnohé ovládala nedočkavost, připravovaly se páry k odchodu předčasně. Bobby do toho moudře promluvil, jako by byl opravdu jedním z nich... Sledovali potom odcházející závistivě a vždy s hlukem. Počítali hlasitě, kdy na ně dojde.

Hluku na rozloučenou ovšem ubývalo.

A jak se zmenšoval počet lidí uvnitř, tak se velká polozbořená místnost s klenutým stropem stávala smutnější a smutnější. Konečně zbylo jen deset Kohoutů; pak osm, šest, a čtyři, kromě Jackieho. A pak zůstal jen Jackie s Bobym a zamračený rošťák, žehrající na svůj osud, který mu prý v každé maličkosti ukazoval dosud jen nepříjemnou tvář.

To už tma strašila ze všech koutů; na stěně dýmala jediná louč. Hlasy se rozléhaly v prázdnotě jako v rozsáhlé jeskyni. Rošťák co chvíli tvrdil, že již uplynuly tři hodiny.

Neuplynuly ještě docela, když Bobby vzal louč do ruky a prohlásil, že tedy půjdou.

Nyní se jim zdála věčností každá vteřina, ačkoli v podzemí strávili vteřin tisíce a tisíce. Postupovali opatrně chodbou. Tuláka nechali jít napřed. Spěchal tak, že několikrát narazil hlavou a pohansky klel.

Jakmile se objevil první záblesk denního světla, zhluboka vydechl. „Čertovská díra,“ zavolal dozadu, „jsem rád, že je konec. Povaloval jsem se tam měsíc a jsem skoro slepý.“

„Proto bude dobře,“ protáhl Bobby přívětivě, „se rozhlédnout.“

V ústí chodby si Jackie povšiml, že je Bobby pobledlý; patrně vlivem nezdravého pobytu tam uvnitř.

„Slezu dolů,“ oznámil tulák, „mám číslo dvacet jedna a musím jít na Aberdeen.“

„Slezeme tady,“ řekl Bobby, „přes les to potáhnu ještě spolu.“

Sestup se jim podařil po malých obtížích. Kráčeli potom mezi stromy, hustě rostlými na svahovité půdě. Rošťák si hlasitě pochvaloval.

„Všecko by mělo klapnout.“

„Všecko,“ tvrdil Bobby s jistotou, „báječně klapne. Jen se neboj.“

Jako v odpověď je zčista jasna zarazilo úsečné zvolání.

„Co to?“ lekl se rošťák, marně se rozhlížeje po hustém porostu kolem sebe.

„Stát a být zticha,“ poroučel kdosi neviditelný.

„Hnízdo je prázdné,“ odpověděl Bobby hlasitě, „můžete si už zakřičet, hoši.“

Překvapený vagabund střelil pohledem po něm, vlevo a vpravo. Nechápal. Až rázný policeman vylezl z křoví. V ruce měl revolver.

„Tento je poslední,“ ukázal Bobby.

„Co!“ zařval rošťák a prudce zvedl hlavu, „zrada!“

Zařval a skočil.

Jackie se octl na zemi, ale obrátil se bleskurychle a popadl tuláka za rozedranou nohavici. Byl tažen po trávě yard nebo dva. Něco buchlo. Bobbyho pěst do tulákových prsou. A někdo se smál.

„Proč ho tlučete? Neunikne.“

Jackie se sotva vymotal.

Pět silných mužů tuláka porazilo. Lehli na něj. Nohy se kmitaly ve vzduchu. Pak všichni vstali, jen tulák ležel. Na zápěstích měl řetízky.

„Máte všechny? “ zeptal se Bobby. Odhodil přitom velikým obloukem klobouk, ozdobený pomačkaným kohoutím pérem. Krátce za ním pohlédl.

„Ani myš neproklouzla,“ hlásili.

„Konec manévřů, “ zvolal Bobby, a vypadal velmi vesel, „seřad'te to. Můžete-li postrádat několik lidí, uspořádejte ještě honičku na toho darebáka Joeho; a je to všecko.“

Zvuk píšťaly zazněl mezi listím.

Tulák byl zdvižen nešetrně na nohy. Klopýtal před nimi dolů lesem, pustě nadávaje.

Pak se konala velká slezina na mýtině. Byl odtud hezký rozhled do krajiny, zatopené sluncem. Celá hromada otrhaných lidí, a nejméně trojnásobný počet mužů v jednoduchých uniformách, si tu dal dostaveníčko.

„Leč se vydařila,“ zahlaholil vysoký policeman s prýmky na ramenou, potřásaje Bobymu rukou, „padesát sedm. Odpovídá?“

Boby se zaraženě rozhlédl po hromadě tuláků. V očích každého z nich byla vražda.

„Padesát osm,“ řekl tiše.

„Ne, padesát sedm,“ trval na svém policeman.

Boby pokročil.

Bral Kohouta po Kohoutu za rameno a strkal je za sebe k ochotným rukám policistů. Veliký mezi nimi nebyl! A ještě jednou. A ještě jednou. Ne, nebyla to mýlka. Veliký unikl.

17.

Kam zmizel?

Zklamání je snad nejhorší věc na světě.

A Boby byl tak zklamán, že Jackiemu při pohledu na něj vstoupily slzy vzteku do očí.

„Proklouzl mezi vámi,“ sykl Boby a jeho obličej nebyl k poznání, „odešel ze schůze první.“

„Tito tři byli první,“ ukázal důstojník, „kde jste, chlapi? Hod’te mi sem ty, kteří šli první.“

Jackie v nich bezpečně poznal muže, kteří ho měli chránit proti Joeovým úkladům.

„Nemohl proklouznout,“ dodal důstojník, jehož nálada se podstatně změnila, „vyloučeno.“

„Tedy vás zpozoroval.“

„Vyloučeno,“ opakoval důstojník.

„Zpozoroval vás. Čeká v úkrytu. Nevaroval ostatní, aby zachránil sebe. Hrad má plno skryší.“

„Nikdo,“ řekl důstojník určitě, „neukázal v otvoru ani jedno oko. Měl jsem hlídky na stromech. Jestliže byl uvnitř týden, jak říkáte, nemohl se o nás dovědět ani jinak. Nebyli jsme tu ještě, když vcházel...“

Veliký zmizel nadobro.

Jackie se nezúčastnil pátrání, které ihned a horečně podnikli; dozvěděl se o něco později stejně, že bylo všechno marné. Boby

vypadal nešťastně a mračil se tím. víc, čím více se jasnily tváře zajatých tuláků.

„Tu hordu doprovodí dvacet mužů,“ křikl důstojník, rudý zlostí, „ostatní rozhodíme po krajině. Jestli tu ten chlap přece jenom je, pak je blízko. Popište nám ho, kapitáne.“

Policejní mozek je vycvičen k tomu, aby si utvořil dostatečnou představu o člověku, jehož podoba byla podrobně vylíčena.

Muži se rychle rozbíhali na všechny strany. Velká část oddílu se vrátila ke hradu, aby podnikla soustavnou prohlídku. Dva muže si Bobby vyžádal pro Jackieho.

„Dovedete ho do Alfordu, ulice Treatschurch, pán a paní Capletonovi. Jdi, Jackie. Nemám ani čas se s tebou pořádně rozloučit.“

„Přece přijdete,“ připomínal Jackie.

„Dám o sobě vědět, chlapče. Okolnosti se trochu změnily. Jsou jiné starosti.“

„U všech rohatých,“ rozčílil se Jackie, „kam jenom mohl zmizet?“

Bobyho odvolali tak rychle, že Jackie zůstal stát jako opařený.

Pochopil však, že Bobby pro něj opravdu nemá čas. Obrátil se s povzdechem ke svým dvěma průvodcům.

Přišel na jiné myšlenky, teprve když spatřil veselé střechy Alfordu.

Tu – třebaže nezapomínal na Bobbyho a jeho starosti – si uvědomil, že svého vlastního cíle téměř dosáhl. Dojalo ho to. Maminka tam byla – tam někde mezi těmi červenými střechami. Jeho maminka! Strašně dlouho ji neviděl.

Přidal do kroku. Dlouhonozí policemani mu sotva stačili.

„Pozor, hochu,“ volali, „zapomínáš na člověka, který tě chce zavraždit. Jednoho z nás pusť napřed.“

„Ani se neodvážím,“ odporoval roztržitě Jackie, „když vás uvidím se mnou.“

S Joem se opravdu nesetkali.

Snad zpozoroval policii. Předem budiž řečeno, že ho chytili do tří dnů dále na jihu; nechtěl o svém pomstychtivém plánu nic vědět. Chtěl, nechtěl. Naprázdno prý nevyklouzl.

Alford, jenž se stal památným zásluhou vylíčených událostí, byl městečkem čistým a směřícím se. Ležel na svahu obráceném k jihu. Měl tedy dost slunka, aby se radoval.

Ovšem, Jackiemu by se byla líbila i eskymácká vesnice, kdyby věděl, že v ní najde maminku.

Ani hlad necítil, ačkoli již dlouho nic nejedl. Přešlapoval netrpělivě, když se dobromyslného občana ptali, kde že je ulice Treatschurch. Odpověď nebyla Jackiemu dosti rychlá.

„Samozřejmě je to u kostela,“ vrtěl se nedočkavě, „už ani se mnou nemusíte jít.“

Oháněl se vřelými díky a nakonec policemanům utekl, jakmile jakási babka ukázala zelený jednopatrový dům v široké, krátké ulici – tam že bydlí pán a paní Capletonovi.

„Zůstaňme stát,“ řekl jeden policeman druhému.

„Zblázní je tím zvoněním,“ poznamenal druhý.

Pozorovali Jackieho, který se celou váhou těla opíral o tlačítko domovního zvonku.

„Měli bychom napřed křičet, že nehoří.“

Než se klíč otočil v zámku, Jackie padesátkrát přešlápl z nohy na nohu, a pak sestoupil zpátky ze tří stupňů přede dveřmi.

Maminka v tomto domě zastávala úřad hospodyně a správkyně. Jackie počítal určitě s tím, že sama přijde otevřít.

Tak to viděli dva policemani: dveře se otevřely a Jackie rozpřáhl ruce. Vyrazil srdceryvný výkřik – v němž jen velmi chytrý člověk mohl rozeznat to nejněžnější jméno, které desetiletý muž je schopen vyloudit ze svého nitra – a vrhl se dopředu. Klopýtl o první schod, na jehož jsoucnost pochopitelně zapomněl, a letěl přes dva ostatní jako puma.

Dvě obnažené ruce se ukázaly. Ruce maminky, protože žádné jiné ruce na světě se nemohly vztáhnout tak starostlivě, tak pečlivě a láskyplně v jediném pohybu.

„Jackie...“ šeptala maminka.

V tom slovíčku toho bylo tolik, že dvěma policemanům zašimralo pohnutím v zádech.

„Pojď,“ řekl starší z nich a vyčistil si nos kapesníkem.

Dveře se zavřely.

Vypadalo to nejinak, než jako by zelený dům pozřel velmi dobré sousto a usmíval se, šťasten a spokojen.

18.

Hružný objev nad světničkou polibků

Pravda je, že se toho dne oběd spálil, nebo snad v kamnech vyhaslo. To se neví určitě. Jackieho maminka obývala vzadu malou světničku, veselou, a jako z cukru. Na starodávné pohovce v té světničce Jackie s maminkou seděli, Jackie maminku hladil a líbal, takže její bílý čepeček se svezl zcela na stranu a zástěra se rozvázala.

Maminka byla nesmírně hezká.

Jackie nebyl snad tak hezký, protože následky jeho víceméně strastiplných zážitků na něm udělaly své. Ale maminka se na něj vynadávat nemohla. Zdál se jí větší (opravdu trochu vyrostl), dokonce se polekala, že mu již pod nosem rostou vousy. Byla to však jenom špína z podzemního brlohu na Old Nest.

Špína se ztratit nemohla a Jackie tedy nespěchal, aby ji sundal. Když už se maminky dost nahladil a ona alespoň tisíckrát pročísla jeho vlasy, dal se do úryvkovitého a přeházeného vyprávění.

Mluvil o strýci a tetě; a o penězích, které si nechávali. Mluvil o Bobym tak, že maminka nejdříve nevěděla, je-li Boby pes nebo co. Mnohokrát ji postrašil líčením svých zážitků – a než si uvědomil, že podle Bobyho doporučení nemá o kohoutí schůzi nic říkat, bylo všechno venku.

Co naplat, podle všeho ty věci stejně přestaly být tajné.

Vyrušil je teprve zvonek, drnčící nade dveřmi světničky. Maminka se polekala.

„Proboha, Jackie, zapomněla jsem dočista na celý svět... Nemám volno!“

Upravila si rychle čepeček a zástěru, kývla na Jackieho.

Jackie, nesmírně šťasten, zůstal sedět na pohovce. Rozhlížel se po maminčině království. Jen v pozadí mysli se odvíjely obrazy a události dobrodružné cesty. Přítomnost chápal jako sen. Maličko znepokojení mu přinášelo pomýšlení na kamaráda Bobyho, silně

mrzutého nad pokaženým policejním zátahem. Kéž by i to dopadlo uspokojivě! Kéž by.

Zelený dům měl patro, obydlené panem a paní Capletonovými. V přízemí byla pouze maminkina světnička, kuchyň, spíž a několik dalších místností; do nich paní Capletonová vkročila jen zřídkka, aby se přísným zrakem, lorňonem ozbrojeným, přesvědčila o pořádnosti své hospodyně. Pan Capleton tam nevstročil nikdy.

Jackie ještě netušil, jak nepříjemní patroni to jsou.

Opravdu, jen maminka, duše předobrá, mírná a trpělivá, s nimi mohla vydržet. Neplatili snad špatně; ale v Alfordu věděl každý, že nejdéle u nich vydržela hospodyně měsíc. Jackieho maminku považovali za hotový zázrak.

Maminka musila pěkně zaklepat, než vyšla do salónů, zařízených se starodávným přepychem. Oplývaly desítkami drobných figurek, všude rozestavěných, pěti skleníky natřískanými porcelánem. Po zdech vějíře, obrazy, fotografie. A nábytek s množstvím záhybů, lapajících prach! Jackieho maminka to všechno musila uklízet; což byla práce nemalá.

Z pokoje do pokoje zůstávaly dveře otevřené. Tělnatá paní Capletonová tudy chodila se svým lorňonem jako královna. Celý boží den se zabývala pouze funěním a prohlížením, je-li všechno v pořádku. Ráno ji maminka dvě hodiny oblékala, večer hodinu svlékala. Paní Capletonová měla někdy šest brad, někdy osm, podle toho, mnoho-li se zlobila. Pana Capletona netýrала, nýbrž pan Capleton a ona měli na týrání svou hospodyní. Pan Capleton se ustavičně mračil a mluvil přísně. Měl pracovnu se starodávným psacím stolem, sjednával prý pozemkové obchody.

A protože je oba Jackieho maminka dobře znala, dělalo se jí mdlo, když klepala na vysoké dveře.

„Volno,“ funěla paní Capletonová, rozložená ve fotelu.

Maminka vešla a zůstala stát skromně blízko dveří. Paní Capletonová na ni pohlédla lorňonem a zašermovala masitou pravicí ve vzduchu.

„Prostřít..vřískala, „dnes se nebude prostírat k obědu, paní Stoneová?“

„Mohu prostřít, madame,“ odvětila maminka chvějícím se hlasem.

„A honem!“ završela paní Capletonová, měla v té chvíli osm brad, ne-li devět.

„Hladovím,“ vrčel pan Capleton z vedlejší místnosti, „jaká to nedbalost, paní Stoneová!“

„Prosím za odpuštění, madame...“

„Konec řečí,“ odvrátila se paní Capletonová.

„Prosím za odpuštění,“ maminka byla velmi skromná, „seženu něco k jídlu.“

„Cože,“ vyjekla paní Capletonová, zdvíhající pohoršeně lorňon, „seženete? Měla jste to shánět celý půlden.“

Pan Capleton byl v náladě obzvláště špatné. Velmi vrčel.

„Neočekávaná událost, madame...“

„Ve službě u mne neexistují neočekávané události, paní Stoneová.“

„Avšak přece, madame... pan Capleton se bude patrně velmi zlobit, ale nemohu za to. Vynasnažím se, aby se věc nějak upravila.“

„Osobo,“ zaburácela paní Capletonová, „o čem to mluvíte?“

Maminka vyhrkla:

„Můj syn za mnou přišel, madame. Můj Jackie. Pěšky z Londýna, představte si...“

Sepjala ruce. A couvala leknutím těsně ke dveřím, neboť se pan Capleton rozčileně vrátil z vedlejší místnosti až k ní.

„Váš syn?“

„Ano,“ tiše hlesla maminka, „pane Capletone.“

„Ujednali jsme si smluvně, že své dítě provždy vzdálíte od mého domu, paní Stoneová!“

„Ubytuji Jackieho jinde, pane Capletone. Pouze dnes...“

„Jak? Vyloučeno! Nesnesu děti v domě. Neubytujete ho jinde. Pošlete ho ihned pryč. Jakže? Pěšky přišel? Jedná se o uličnictví, co?“

„Snad ne, pane Capletone. Jeho strýc si nepočíná správně. Jackie si přišel stěžovat...“

„Strašné...“ hekala paní Capletonová, „a oběd nikde. Hynu hladem.“

Paní Capletonová mohla pohodlně trávit ze svého sádla dva měsíce. Ale patrně nebyla ochotna to zkusit.

„Okamžitě ven...“ zaječela, „okamžitě ven!“

„Madame,“ maminčiny ruce byly stále sepjaty, „vyslechněte mne, prosím. Můj Jackie...“

„Vezmi čert vašeho Jackieho,“ hučel pan Capleton, „divím se, že ho nesebrala policie.“

„Přišel do styku s policií, pane Capletone...“

Dozvěděli se, jakým způsobem přišel Jackie do styku s policií, neustále vykřikující a peskující svou hospodyni. Vyvalovali trochu oči, když slyšeli o děsné hrozbě sjednocených žebráků. O paní Capletonovou se pokoušely mdloby.

„Pro Boha, Williamsi,“ otáčela se ke svému manželovi, „před třiceti lety jsem na Old Nest podnikla výlet s rodinou. Kdybych byla tehdy věděla... och... jaká hrůza!“

Pan Capleton byl rozumnější.

„Jestliže je pochyтали, je všechno v pořádku. Nepochybně si přečteme všechny podrobnosti v novinách. Bude něco s tím obědem, paní Stoneová?“

„Hned,“ spěchala Jackieho maminka, „hned.“

„Haló...“ zastavil ji, „po obědě mi kluka pošlete. Domluvímu sám. To tak. Uličníka v domě, který stál tolik peněz. Zdi poškrábe. Zábradlí odře a zuráží. Nic takového. Je-li rozumný, pochopí, že by vás připravil o zaměstnání, kterému se co do výhodnosti v celé Anglii žádná jiná nevyrovná. Vážíte si snad tohoto místa, paní Stoneová, což?“

„Ano, jistě ano, pane Capletone.“

„No proto. Velmi nerad bych vám dal výpověď. Ale byl bych k tomu přinucen.“

Toho dne Jackie viděl, jak jeho maminka dovede pracovat. A pohoršovalo ho množství práce. V necelé hodině musela nahradit to, co vinou Jackieho zanedbala. Krůpěje potu stály na jejím čele; přesto se usmívala. Nenaříkala si vůbec. Jen tu a tam skrytě povzdechla.

Jackie pocítil zlost stonásobně větší než dříve – na hamižného strýce v Londýně, který tak bezohledně shraboval maminkou těžce vydřené peníze.

Nezdržoval ji zbytečně, jestliže jí už nemohl pomoci; ani se nevyptával, jak to bude s ním a panem Capletonem, který tak nenávidí kluky.

Umyl se čistě, vykartáčoval chatrný oděv, uhladil štetiny na hlavě. Pana Capletona se nebál. Umínil si, že s ním bude jednat zdvořile, ne-li uctivě; že ho přesvědčí o tom, že není žádný kluk, který by škrabal po zdech nebo ničil drahé zábradlí; že nehodlá mamince dělat obtíže, a že zase odejde. Požádá o prominutí, vysvětlí, že to jinak podle jeho rozumu nešlo. A šlo-li, pak skromně uzná, že jeho rozum není dobrý... Jackie přišel do styku s jinými lidmi než byl pan Capleton, a za okolností horších než byly tyto!

Pan a paní Capletonovi se naobědvali velmi dobře, i když později než obvykle. Na mamince, která běhala do patra a zpět s talíři v rukou, Jackie poznal, že je peskována. Držel se silou vůle a zatínal pěsti, aby se hned nerozeběhl panstvu nahoře vyložit své mínění.

„Jackie,“ řekla maminka, když i jeho trochu nakrmila, „zeptám se nyní pana Capletona, máš-li k němu přijít. Věřím, že víš, jak se máš chovat.“

„Vím to docela dobře, maminko, ničeho se neboj.“

A vydal se nahoru do patra, nedotýkáje se ani zdi, ani zábradlí.

Paní Capletonová zažívala svůj oběd, což znamenalo, že byla ještě méně pohyblivá než jindy. Její lorňon se leskl, takže Jackie neviděl do jejích malých, v sádle potopených oček. Zdvořile pozdravil.

„Nechápu,“ ozvala se paní Capletonová jakoby pro sebe, když neodpověděla na jeho pozdrav, „jak někdo může mít děti. Fffí...“ funěla, „ty jsi tedy ten uličník?“

„Ano, madame,“ uklonil se Jackie uctivě.

„Jdi tam,“ pokynula namáhavě rukou, podobající se podušce, „pan Capleton ti zamýšlí cosi vysvětlit. Nešlap po tom drahém koberci. Jdi při zdi. Nedotýkej se zdi, proboha! Neshod' tu sošku. Bože... nechápu, jak někdo může mít...“

V té chvíli již Jackie zíral do tváře páně Capletonovy. Celá obhajoba, kterou si důkladně připravil, propadla se v jeho paměti někam do hlubin.

Pan Capleton byl oním strašlivým mužem, kterého padesát sedm Kohoutů nazývalo Velikým.

19.

Jackie svádí bitvu proti přesile

Chvíli pan Capleton mlčel, kochaje se s hrozivou rozkoší Jackieho strnulostí.

Pak, opřen stále zády o psací stůl, a s rukama založenýma na prsou, potřásl hlavou.

„My,“ řekl jízlivě, „se odněkud známe, chlapče, což?“

Jeho oči ztemněly, ztratily lesk, rysy obličeje ztuhly a svěsily se. Vypadal jako šílenec, který ví o svém šílenství a snaží se je zakrýt. Jackie, nepřipraven na toto fantastické setkání, upadl do velikého zmatku.

Ale vzpamatoval se brzy. Jeho tvrdé zkušenosti nedovolovaly, aby ztratil hlavu tak snadno.

„Jak bychom se neznali,“ odpověděl drze, polykaje své vzrušení, „bude to radost pro Scotland Yard. Máme vás.“

A otočil se na podpatku.

Po pravdě řečeno, nedoufal, že bude propuštěn jen tak lehce. Nečekal tedy, až ho Veliký chytí za límec; lhostejně se zastavil, když Capleton vztekle houkl:

„Kdo z nás koho má, uličníku. Já tebe nebo ty mne?“

Jackie si byl plně vědom obtížnosti svého postavení.

Popírat nebylo co. Lhát nebylo o čem. Pokrčil tedy rameny. Všecky svaly napnul. Uteče, to se rozumí. Náhlým skokem, kdy se toho i ten protřelý, šílený darebák nejméně naděje.

„Domníváš se, prokletý kluku, že tě ušetřím, jestliže jste – ty a tvůj podvodný otec – zničili mé životní dílo? Podívejme se, jak lehce vyšlo najevo tajemství zrady. Tři noci nespím. Od vás pocházejí mé starosti? Vy jste mne tedy oklamali?“

„Ano,“ řekl Jackie, nevida vyhnutí. „Byl jste hlupák, pane Veliký.“

Když vymrštil Capleton zběsile ruce, Jackie se sehnul.

Ocitl se mocným skokem u otevřených dveří. A narazil na mohutné tělo madame Capletonové, která právě přifuněla, vyplňujíc svou šířkou celý volný prostor.

„Ufff...“ hekla.

Jackie, mrštěn zpět jako gumový míč, klopýtl.

Pan Capleton opět vymrštil ruce, ale opět marně.

Jackie byl pružný jako tygr. Pohlédl krátce na dveře, ve kterých se paní Capletonová roztahovala do šířky co největší, aby mu zabránila v útěku; a rozběhl se s hlavou sklopenou.

Žuchlo to ošklivě do najedeného žaludku paní Capletonové.

Jackie ji svým nárazem překotil na záda, a převrhl se přes ni. V mžiku přiskočil pan Capleton, řiče vzteky jako zvíře, šlápl na svou ctihodnou manželku a nějak Jackieho sevřel. Jackie se vyškubl, nechávaje mu kus chatrného oděvu v ruce.

Paní Capletonová těžce zasténala, neboť pan Capleton ji ve spěchu mohutně kopl. A Jackie letěl jako šíp velikým pokojem k dalším dveřím, o kterých věděl, že vedou do jídelny.

Hned se mu nezdálo, že nejsou otevřené.

Zatřásl klikou; a jen taktak unikl lačným rukám rozruženého vůdce žebráků. Paní Capletonová za sebou zamkla, jakmile vešla. Vlákali ho sem, poučení maminčiným vyprávěním. A jejich úmysly nebyly patrně pro Jackieho příliš výhodné.

„Chyt’ ho!“ funěla paní Capletonová, sedíc na zemi jako kachna.

„Čertovský kluku!“ nadával Capleton.

Snad byl dolů slyšet dupot nohou; podle všeho ale maminka netušila, co se děje s jejím synkem. Kuchyň, kde patrně pracovala, ležela na druhém konci domu.

Jackie měl stejnou naději jako motýl pod zelenou síťkou.

Několikrát rychle přeskočil madame Capletonovou, která se nedokázala sama sebrat, a prohnal zuřivějšího a zuřivějšího Capletona z místnosti do místnosti. Něco nábytku hned porazili; ani těžký stůl nenechali na místě. Přestože honička vypadala žertovně, nebyla vůbec žertovná. Jackiemu šlo o kůži.

Nebyl zbabělec. Dal se do křiku jen proto, aby přivolal pomoc. Tento dům však měl silné zdi. Jistě silné byly i svaly Capletonovy.

Jackie se s ním přece jenom nemohl měřit, i když se nezadýchal tak jako on.

Na nějakém podstavci stála malá soška.

Jackie si našel okamžik, ve kterém ji mohl uchopit. Jakmile běžel kolem okna, mrštil soškou do skla, co měl síly. Popadl ještě oběma rukama objemnou vázu a způsobil na okně velikou škodu bez nejmenších výčitek svědomí. Do řinčení skla ještě vyřázel výkřiky.

Capleton nepodcenil nebezpečí Jackieho zásahů, třebaže okno vedlo do veliké zahrady. Jako by ztratil úplně rozum, hodil po Jackiem těžkou židli. Zasáhla ho bolestně; Capleton obdržel na oplátku ránu do prsou svým vlastním těžítkem. Po Jackiem letěla vzápětí druhá židle takovou silou, že ho porazila.

Boj byl nerovný.

Jackie, bránící se statečně do poslední chvíle, klesl pod ranami nábytku. Capleton, jehož oči krvavěly zlobou, ho vyzdvihl silnou rukou a třásl jím jako panáčkem z textilu.

„To je tvá poslední hodinka,“ říčel, „to je tvá poslední hodinka!“

Pokoje, které maminka tak pečlivě uklízela, se změnily v hotovou spoušť.

Jackie nebyl viditelně zraněn, ačkoli měl údy jako zpřerážené. Capletonův obličej slabě krvácel z několika škrábnutí, způsobených střepy sklenice, kterou ho Jackie zasáhl naposled.

Třásl jím tak, že v Jackieho očích skákaly obrazy poničených předmětů na všechny strany. Ustal teprve, když Jackie opět využil zbytku svých sil a kousal a kopal, oči naplněné slzami zuřivosti. Jistě si Capleton nikdy nemyslí, jaká je to fuška zkrotit takové mládě. Zkroutil Jackiemu ruce, sevřel mu obě zápěstí v silné dlani. Pravicí ho chytil za krk.

„Stůj tiše,“ rozkázal, „nebo tě, na mou duši, uškrtím.“

A Jackie stál, dívaje se urputně, nebojácně a vyzývavě.

„Můžete mne zabít,“ hekal, „Boby to už s vámi srovná. Boby mu říkají ve Scotland Yardu Blesk. Přijde mne sem hledat. Vezměte na to jed.“

Capleton hlučně oddechoval. Pustil sice Jackieho hrdlo, ale ne ruce. Díval se nenávistně.

„Co mi to povídáš, rváči? Víím, lépe než ty...“

„Vy jste rváč,“ přerušil ho Jackie. „A ještě něco mnohem horšího jste.“

„U boha živého, kluku, mlč!“ sykl Capleton; vypadal úplně jako vrah.

Paní Capletonová, chytajíc se všeho, snažila se vstát. Funěla nadávky, kterých si Jackie nevšímal.

„Tvoje matka se tak pobláznila tvou přítomností, uličníku, že ani nevybrala mou poštu ze schránky. Vybral jsem ji sám. Naštěstí. Podívej se. Chceš mi něco vykládat o nějakém Bobym? Jsem chytrý nad něj i nad tebe, proklatče.“

Vytáhl volnou pravicí z kapsy pomačkaný lístek. Nepouštěje Jackieho ruce, přidržel mu jej před očima.

„Čti!“

„To je od Bobyho!“ vyjel Jackie.

„Od Bobyho,“ kývl Capleton, „poslal to sem po někom. Čti nahlas, nebo ti přerazím vaz.“

Jackie ještě nabíral dech.

„Milý kamaráde...“ začal.

„Dál!“ pobídl ho Capleton, „rychle.“

Jackie po něm šlehl očima.

„Milý kamaráde,“ opakoval „jelikož jsem nabyl přesvědčení, že po ohavném vůdci tuláků a hnusném zrádci vlasti...“

„To jste vy,“ řekl důrazně; zdvihl přitom upoceně čelo.

„Poznal jsem,“ odsekl Capleton, „že jsem to já. Budeš konečně číst!“

Jackie znovu opakoval se vzteklým zadostiučiněním Bobyho lichotivé tituly.

„...po ohavném vůdci tuláků, hnusném zrádci vlasti, lupiči a vrahovi...“

„To tam není!“ křikl Capleton.

„Aleje to pravda,“ škulbl sebou Jackie, „a netřeste se mnou. Nemohu číst.“

Několikrát vyrušen, přečetl dopis od Bobyho až do konce.

Byl dosti obsažný. Oznamoval, že z jistých důvodů je vážné podezření na pobyt Velikého v blízkém okolí; a že najde zítra příležitost k návštěvě Jackieho a jeho maminky. Patrně (domníval se

Boby) žije Veliký v Alfordu jako spořádaný občan. Všechny domy budou prohledány podle bytových seznamů; aby Boby ztratil času co nejméně, začne ulicí, kde bydlí Jackieho maminka. Městečko je obklopeno hlídkami. Jestli dosud Veliký neutekl, už neuteče. Na shledanou! Boby.

„Tu to máte,“ řekl Jackie, když dočetl, „pusťte mě. Není vám nic platné, že jste mě chytil. Rozvažte si to přece.“

A Capleton ho pustil. Jeho oči byly strašlivě temné.

„Dobře.“

Jackieho tím tak překvapil, že se vteřinu ani nepohnul. Pouze svěsil uvolněné ruce.

„Otevřte mi dveře,“ pravil potom, „chci k mamince.“

„Co by,“ zašklebil se Capleton posměšně. „Zůstaň tady. Maminka přijde nahoru.“

Paní Capletonová se po delším namáhání konečně zdvihla. Zahrozila pěstí.

„Porážet dámy na zem. To se může, uličníku?“

„Může,“ přikývl Jackie bez rozpaků, „jsou-li to dámy vašeho druhu.“

Zločinný Capleton stál dosud zcela blízko. Manželky se nezastal. Jackie věděl, že by ho mohl popadnout opět. Proto se nehýbal.

„Paní Capletonová zavolá tvou matku nahoru. Stůj klidně a buď zticha.“

Tlustá madame se valila ke dveřím.

Z kapsy županu dobyla namáhavě klíč, otevřela a vyšla. Capleton Jackieho bedlivě střežil, než za sebou zase zamkla.

To přece nebylo v pořádku.

Jackie se zamračil.

„Uvidíš hned,“ řekl Veliký přísně, „jak zatočím s tebou a s tvým Bobym.“

Když se za dveřmi jídelny ozvaly hlasy, Jackiemu byly opět sevřeny ruce vzadu; těžká dlaň se položila na jeho ústa. Ve velmi nepohodlné poloze ho pan Capleton dovlekl k uzavřenému vchodu do jídelny.

„Poslouchej,“ zašeptal; držel ho tak pevně, že se Jackie nemohl ani pohnout.

Paní Capletonová tam hovořila s maminkou.

A maminka zajisté neměla nejmenší tušení o podivné náhodě, která svedla jejího synka s jejím zaměstnavatelem a která zavinila neutěšený nepořádek ve dvou zadních pokojích.

„Skutečně,“ funěla tlustá madame a Jackie rozuměl téměř každému jejímu slovu, „nevěděla jsem, že váš synek je tak milý hoch, paní Stoneová.“

Jackie užasl. Ale v železném sevření vůdce tuláků to nemohl dát najevo.

„Madame...,“ ozvala se maminka skromně a vroucně.

„Dobře. Můžete u sebe Jackieho nechat, toho sympatického chlapce, paní Stoneová. Přidáme vám na jeho výchovu, ovšem. Ale ne... nechte...“ její funění se dalo dobře rozeznat i za zavřenými dveřmi, „rádo se stalo.“

„Nehýbej se,“ syčel Capleton „nebo tě zadusím.“

„Ano, drahá paní Stoneová, můj muž se často a rád s Jackiem pobaví a poučí ho. Zajisté. Právě s ním hovoří. Nezlobíte se, což?“

„Ale...,“ odpovídala Jackieho maminka, asi celá zmámená, „jak bych se mohla zlobit, madame? Tolik vám za všechno děkuji. A slibuji vám...“

„Ne. Ne. Jsme přece dobří lidé, paní Stoneová. A sami děti nemáme. Trochu vína je libo?“

Víno stálo v nedopitých sklenkách na stole. Jackie si to pamatoval dobře.

„Neodmítejte, paní Stoneová. Zním vaši poctivost. A vím, že sama nikdy nepijete tajně z našich lahví... Nu, bez urážky.“

Jakým způsobem vzniklo v Jackiem hrozné podezření, jestli předtuchou, nebo proto, že ho Capleton mimoděk stiskl ještě pevněji, Jackie nevěděl. Jen napnul všechny síly, aby výkřikem zabránil mamince v pití vína.

Nezdařilo se.

A když paní Capletonová milostivě maminku propustila, s příslibem, že Jackie co nevidět přijde za ní do světničky, Jackie byl

modrý v obličejí. Ztrácel téměř vědomí. Capleton bezohledně potlačil jeho zoufalý odpor.

„Hned tě pustím,“ syčel mu do ucha, „ale abys nebláznil, řeknu ti napřed, co a jak. Tvoje matka není otrávená. Pouze si po tom víně nějakou chvíli pospí, rozumíš?“

Pak ho odhodil.

Jackie padl na bok a chytil se oběma rukama za pomačkané hrdlo. Chroptěl, lapaje po vzduchu, Veliký stál nad ním a pozoroval ho potměšilým, kalným pohledem.

20.

Ďábelský plán

„Dávej dobrý pozor,“ řekl.

V Jackieho očích, téměř vyběhlých z důlků, postava Velikého rostla a kymácela se. Jackie byl polouškrcen.

„Uvězním tvou matku na místě, kde ji nikdo nenajde. Nikdo o ní nebude vědět. Jen já, rozumíš? Zahyne, přestanu-li se o ni starat. A neprozradím nikomu, ani kdyby mi vyráželi duši z těla, kde ji hledat. Chápeš?“

Chceš-li, řekni tedy tvému Bobymu, aby mne zatkl. Jakmile to uděláš, odsoudíš maminku k smrti.“

Jackie se opřel rukama o zem. Vrtěl hlavou, aby se zbavil pocitu prudké jízdy na kolotoči.

„Posloucháš mne, prokletý kluku?“ Jackie těžce pokývl. Něco chtěl říci. Ale hrdlo měl ještě sevřený. „Co?“ štěkl Veliký. Jackie sípěl.

„Boby...“ koktal, „vás pozná stejně. A já... zabiju vás. Jistě vás...“ Pak dodal:

„Boby mne nepozná, protože mne neuvidí. A nebude prohledávat můj dům. Postaráš se o to.“

„Já...?“

„Ty. Život tvé matky je v sázce. Nezapomínej na to. Bobby přijde zítra. Řekneš, že paní Capletonová je tvoje maminka. Budeš tvrdit, že její páni jsou velice hodní a vlídní lidé; že však jsou již staří a těžce nesou, když je někdo vyrušuje. Zvláště policie. To by byla jejich smrt. Bobby nebude prohledávat dům; ty ho svým chováním přesvědčíš, že mne zde nemůže najít. A protože se námaha těch policejních hlupáků setká s neúspěchem, nechají toho brzy. Jakmile Bobby odjede z Alfordu a hlídky kolem města budou odvolány, zmizím. Paní Capletonová se mnou. Tebe spoutáme pořádným provazem. Jeho konec přibijeme k zemi a postavíme k němu hořící svíčku, která provaz přepálí, až bude dohořívát; a osvobodí tě. Řeknu ti, než odejdu, kde máš svou matku hledat. Nic se jí nestane. Potom můžeš prozradit, co víš. Budu za horama. Souhlasíš s tím? Rozvaž. Buď mne zatknou a pak zemře tvá maminka, nebo uniknu a pak...“

Jackie se zdvihl na kolena. Vstával namáhavě, upíraje dosud kalné oči na toho hrozného člověka.

„Vy jste lotr,“ řekl, velmi pohnut.

„Ano,“ přisvědčil Capleton nestydatě, „a větší chytrák než tvůj Bobby. Rozuměl jsi mi dobře?“

„Dobře,“ kývl Jackie.

Trochu se zamotal, když se postavil na nohy.

Toužil, aby měl revolver, kterým by mohl Velikého vehnat do náručí spravedlnosti. Ale Veliký měl ve hře eso.

„Nyní si odpočiň,“ pravil s předstíranou vlídností.

„Ne,“ odmítl Jackie, „chci vidět maminku. Chci vědět, co jste s ní udělali.“

Spolu s navracejícími se silami rostla v Jackiem chuť pustit se znovu do boje. Tentokrát stonásobně odůvodněného. Jednalo se o maminku. A Jackie se díval tak, že sám Veliký couvl před jeho pohledem.

„Stůj, čerte,“ zavrčel, „uvidíš svou matku. Nic jí není.“

„Uspali jste ji?“

„Ano. Neví o ničem. Přísahám ti, že jí to neublíží.“

„A já vás zabiju,“ křičel Jackie.

Něco popadl. Hodil to po Capletonovi, který nastavil ruku na obranu. Ale nezaútočil; pronesl prudce několik přemlouvajících slov.

„Otevřte,“ křičel Jackie, před jehož očima se tmělo hněvem, „ihned otevřte. A nepřibližujte se ke mně.“

Hlavou mu projela myšlenka na nůž, který měl v kapse.

Vážnost věcí sama vedla ruku, aby po něm hmátla. Uskočil dozadu a otevřel nůž zuřivým tahem sevřených zubů.

„Otevřte dveře!“ křičel.

Veliký se zlostně hýbal.

„Zapomínáš, že je z druhé strany zamkla paní Capletonová. Vráti se ihned.“

Jackie však nechtěl čekat na paní Capletonovou.

Oháněl se nožem, jako by ve vzduchu pobíjel celé procesí duchů, přiskočil ke dveřím a kopal do nich. Nepovolily. A potom dostal ránu do hlavy. Tak důkladnou, že se mu země zdvihla před očima a on padl bezvládně čelem na dveře.

Když se Jackie probudil, vnikla mu do očí záře žárovky, visící pod nevysokým stropem.

Ležel na něčem, snad ne na posteli nebo na pohovce. Víčka mu ještě dvakrát klesla, přinucena tupou bolestí v týle. Cítil, že se přes narudlou tmu pod nimi přesunul stín. Slabě zavolal.

„Človče,“ odpověděl funivý hlas, „já jsem teď tvá maminka.“

Paměť se mu rychle vracela.

Zdvihl se na lokty. Byl v maminčině světničce. Hrozná, objemná paní Capletonová potřásala právě lahví, zpolovice naplněnou vodou na obklady.

„Pusťte mne,“ řekl.

„Nikdo tě nedrží, chlapče.“

Opravdu, shodil chvějící se nohy na zem; a nikdo se nehnul, aby mu v tom zabránil. Capleton tu nebyl.

„Dveře jsou otevřené,“ dodala „vyjdeš snadno na ulici. Není ještě pozdě.“

„Jdu,“ řekl Jackie, vrávoraje.

„Ale tvoje maminka,“ rozkládala pomalu paní Capletonová, stále potřásající lahví, „je už tam, kde o ní nikdo neví.“

Jackie se obrátil a klesl s bolestným zasténáním zpět na lůžko.

21.

Chytrák Bobby

„Jackie Stone!“ usmíval se Bobby na prvním ze stupňů před zeleným domem, „přišel včera sem. Chtěl bych ho navštívit.“

„Ach!“ vzdychla paní Capletonová roztomile, otírajíc ruce o bílou zástěrku, „vy jste Bobby, ano? Já jsem Jackieho maminka.“

„Sláva,“ řekl Bobby, pohlížeje na ni pozorně. „Jackie se bál, že se vám snad špatně vede. Vypadáte dobře.“

„Dobré bydlo, pane Bobby,“ švitořila, „moji velitelé jsou velmi hodní. Ach, velmi! Pojd'te dále, pane Bobby.“

„Špatně se vám asi přikládá do kamen,“ pravil Bobby starostlivě, „milá paní Stoneová. Ohýbáte se těžko?“

„V tomto domě není třeba přílišného ohýbání, velmi milý pane Bobby.“

Kolébala se před ním a Bobby se loučil se svou představou Jackieho maminky.

Ale ovšem, všechny maminky nemohou být milé a příjemné. Některé může také hledět z očí deset potměšilých Ďáblů, jako této.

Ale tím hodnější je synek, který miluje takovou maminku... Možná, že se to jen zdá. Možná, že tato maminka je opravdu zlaté srdce, jak říkal Jackie.

„Kluka jsem ještě nepřevlékla, pane Bobby,“ rozplývala se madame Capletonová protivně, „nepřinesl si žádné zásobní prádlo, musím mu teprve něco sehnat.“

„Neměl ani párátko,“ pohoršoval se Bobby, „ani krém na boty. Také po pyžamu jsem se ho ptal marně.“

„Inu...“ řekla paní Capletonová, „uteče-li někdo tak uličnický z domova... kdybych byla jeho matkou.“

„Co?“ zajímal se Bobby.

„Chtěla jsem říci, kdybych bývala byla v Londýně. Trochu ho vylepším, než ho pošlu šupem zpátky.“

„Chcete ho poslat zpátky, paní Stoneová?“

„Zajisté. Nač by se mi tu povaloval?“

„A vyprávěl vám již o svém strýci, který...“

„Ano. Větší díl v tom bude Jackieho uličnictví, myslím. Ještě že vy jste se ho ujal, předobry pane Boby...“

„Mm... no,“ protáhl Boby, „dobře. Jackie je tam?“

Uviděli se s Jackiem.

Ale Jackie připadal Bobymu podivně. Kroutil hlavou, jako by ho bolelo v týle, usmíval se mdle a byl bledý.

„Dobrý den,“ pozdravil Boby. „Jackie...“ poděsil se Boby srdečně, „jak to vypadáš?“

„Byl ode mne bit,“ řekla paní Capletonová, „za to uličnictví. To mu neuškodí. Žádným dětem bití neuškodí. Metlička vyhání dětičky z peklíčka.“

„Mm... no. Z peklíčka. Musím se vám omluvit, paní Stoneová. Mezi žebráky jsem ho uvedl já. Spíše se to přihodilo náhodou. Našel se jakýsi arcilotr, který zorganizoval... snad vám to Jackie vyprávěl?“

„Ano. Jaká hrůza! Jak nezdárné dítě! Počkej...“ zahrozila, „Jackie!“

Boby měl hezké letní šaty. Jackie ho sotva poznával. Ale Boby jistě čekal více Jackieho zájmu. Zatím Jackie stál před ním, mrkal očima a neříkal nic.

„Vidíš, Jackie,“ pohoršovala se paní Capletonová, „pan Boby se převlékl, a ty...“

Boby zatahal za šos svého kabátu.

„Koupil jsem to ve zdejší konfekci, paní Stoneová. Můžete koupit Jackiemu rovněž.“

Boby byl velmi hezký a mužný. Neměl již rozcuchané vlasy, ani tvář zarostlou vousem. Změnil se jako zázrakem.

„Co je ti, Jackie? Jsi smutný jako zimní mlha.“

„Nic,“ řekl Jackie statečně, „co vás napadá, Boby.“

Musel se držet. Jednalo se o maminku. Nic o ní nevěděl. Kvůli ní je třeba obětovat zájmy dobrého kamaráda.

Také se usmál. Hrozně se usmál. Jako když se šklebí opuštěný důl.

„Vař čaj,“ utrl se na paní Capletonovou, „Boby má jistě hlad.“

„Eh, Jackie. Nemám.“

Boby kroutil poděšeně očima.

„Ušetři maminku námahy,“ napomínal.

„Je zvyklá běhat,“ pravil Jackie sverepě, „neběhá-li, tloustne.“

„Čaj bude hned,“ prohlásila paní Capletonová mile, „odpusťte, pane Boby. Jackie je docela zkažený.“

„Hoří mi uši, Jackie,“ pravil Boby, „jako bych tě zkazil já. Pokud jde o čaj...“

„Jistě počkáte,“ funěla paní Capletonová.

„Času je dost,“ šklebil se Boby, „neobtěžuje-li vás to příliš. Svou práci jsme už skončili.“

Usadil se s Jackiem na okraj pohovky. Zatímco se matróna odkutálela do kuchyně, hladil ho po vlasech.

„Zdá se, že nejsi příliš spokojen, Jackie,“ pravil, vyhledávaje pohledem jeho pohled.

„Ale jsem Boby.“

„S maminkou?“

„Ano.“

„A ona s tebou?“

„Také. Ohromná škoda, že jste nechytily toho hlavního lumpa. Boby. Vzpomínal jsem na vás pořád.“

„Svěř se mi, Jackie. Tobě něco je. Natřískala ti maminka hodně?“

„To já snesu.“

Paní Capletonová se vrátila brzy. Přinesla horkou vodu, čaj, cukr a zákusky. Tlustýma rukama jim sama posloužila.

„Je to špína,“ pravil Jackie, „nevím, bude-li vám chutnat, Boby.“

Jackie byl nevlídný a mrzutý. Boby po něm často pomrkával. Paní Capletonová se usadila na židli, která pod ní nebezpečně zapraskala; a sledovala je nuceným úsměvem svých do sádla zapuštěných oček.

„Je to zvláštní,“ Boby kroutil hlavou, pohlížeje do svého šálku, „když jsme se loučili, Jackie, vypadal jsi ty šťastně a já nešťastně. Teď je to obráceně.“

„Já jsem šťasten, Boby,“ protestoval Jackie; tónem odpovědi se sám obviňoval ze lži.

Paní Capletonová zachovávala klid.

Bobyho přece nemohlo napadnout nic o pravém stavu věcí. A Bobby se také tvářil dokonale nechápavě.

„Jsem rovněž šťasten, Jackie. Skončili jsme pátrání. Zítra odvoláme všechny hlídky a vrátíme se do Londýna. Tady by už byla všechna práce marná. Dělali jsme, co jsme mohli.“

„Zítra?“ zeptal se Jackie: a poprvé od Bobbyho příchodu mu oči zasvítily. Bobby se podíval úkosem. „Jako tulák jsem ti byl milejší, Jackie?“

„Co vás napadá, Bobby!“

Byla to podivná zábava.

Ani jeden z těch dvou si nepředstavoval ani ve snu – opětne shledání takto. Paní Capletonová seděla a funěla.

„Mohl by ses vrátit zítra se mnou, Jackie. Bude to pohodlnější cesta než byla sem.“

„Ne,“ vyjekl Jackie, „nemohu.“

Řekl to tak prudce, že se i paní Capletonová pohnula.

„Ještě nějaký den zůstane,“ poznamenala, „stýskalo se mu po mně velice.“

Na Jackiem nic takového vidět nebylo.

Ale Jackie mlčel, srkaje svůj čaj.

Bobymu snad opravdu nápoj nechutnal. Odložil plný šálek nenápadně stranou. Ani zákusků se nedotkl.

„Já,“ pravil, „tady už nemám co na práci. Padesát sedm Kohoutů je za mřížemi a Veliký se tam ocitne co nevidět. Máme spolehlivou stopu.“

„Tak?“ otázala se paní Capletonová v pevné víře, že je stopa mylná.

„Ano,“ pokývl, „on bydlí ve městě. V Alfordu. To je důvěrné sdělení, rozumí se. Ale vy ho stejně nebudete varovat, paní Stoneová, protože ho neznáte...“

„Uff,“ zasmála se matrona, „jak vypadá?“

„Chytře,“ řekl Bobby, „ale jeho chytrost mu málo prospěje. My máme rovněž něco v hlavách.“

„To se rozumí,“ přisvědčila paní Capletonová ochotně. Jackie mlčel.

„Veliký bydlí v Alfordu,“ opakoval Bobby, „a my ho dostaneme. Vydává se ovšem za poutivce. Má tu prý dokonce vlastní dům.“

Stopa tedy nebyla tak špatná. Pod paní Capletonovou zapraskala židle.

„Kolik domů v Alfordu,“ pravila, „tolik nájemníků.“

„Dobře,“ kýval Bobby, „ale on prý nemá v domě nájemníky. Což znamenitě zužuje okruh pátrání.“

„Pravda,“ přitakala paní Capletonová; a podívala se na Jackieho.

„Kromě toho,“ pokračoval Bobby, „je jeho dům jednopatrový. A kolik máme v městě jednopatrových domů bez nájemníků?“

„Och, pane Bobby. Mnoho.“

„Sedmdesát čtyři,“ pravil Bobby určitě, „a kolik je jich mezi nimi natřeno zeleně?“

Židle se zavíklala.

Ale paní Capletonová ještě seděla pevně. Bobby se tvářil naprosto bezvýznamně.

Nevěděl-li však dosud nic, mohl na to přijít za chvíli.

Jackie pobledl ještě víc. Pod ostrým pohledem paní Capletonové vytyšil hrozbu.

„Zelených je osm,“ dodal Bobby vlažně, „a v sedmi jsme už byli. Toto je osmý. Neděsí vás to, paní Stoneová?“

„Můj Bože...“ funěla, „děsí mne váš zřejmý omyl. Jistě budete zklamán. Myslím, že pan Capleton, majitel tohoto domku, rozumíte-li, pan Capleton není oním strašným... jak mu říkáte... „Veliký.“

„Proč myslíte, že ne, drahá paní Stoneová?“

„Uff. Přece Jackie zná pana Capletona a Velikého rovněž, rozumíte, pane Bobby.“

„Pravda,“ souhlasil Bobby, „to by bylo ovšem hloupé. Viděl jsi pana Capletona, Jackie?“

„Mluvil jsem s ním včera až do večera,“ odvětil Jackie.

Potápěl nos do šálku, již dávno prázdného.

„A on se nepodobá ani trochu Velikému, což?“ Bobby se šklebivě zasmál, „jaká směla!“

„Ani trochu,“ dotvrdil Jackie; mozek se mu přitom kroutil.

Paní Capletonová se zdvihla. Vrtěla mile svým tlustým tělem.

„Pohovořte si ještě,“ pokynula, „obstarám si něco.“

Boby se na ni dlouze podíval.

„Neobstarávejte nic,“ pravil soustrastně, „drahá paní. Leda něco na převlečení do vyšetřovací vazby pro pana Capletona.“

„Jak?“ zděsila se madame Capletonová a sádlo se na ní zatřásl.

„Ano,“ kývl Boby smutně, „na převlečení. Něco teplého. V žaláři bývá chladno.“

22.

Jackieho největší obtíž

Zasténala, zafuněla a zavravorala. „Jackie!“ zvolala „synku!“ Jackie seděl nepohnutě. Prázdný šálek ještě držel v ruce.

„To jsou žerty, Boby,“ zamračil se. Mráz mu běhal po zádech.

Pan a paní Capletonovi byli zcela bezcitní a zlí, nedali by se pohnout k přiznání, kam zašantročili jeho spící maminku.

„Sem s panem Capletonem,“ pravil Boby, povstávaje ze svého místa.

„Co chcete s Capletonem, Boby?“

„Chci si ho prohlédnout, Jackie.“

„Nesmysl, Boby. Znáám přece Capletona.“

„Znáš?“

„Ano.“

„A proč říkáš Capleton, nikoliv pan Capleton?“

Jackie třesl oči. Mohl „tvrdit, co chtěl; jeho oči to uváděly na správnou míru.

„Jackie...!“ zvolala opět paní Capletonová.

„Jackie,“ řekl Boby, jeho hlas byl vyčítavý.

„Tvá maminka bohužel přijde o zaměstnání, dodal, „to je zlé. Ale nedá se nic dělat.“

„Nikdy jsem neměla tušení...“ hekala paní Capletonová, „a nevěřím tomu. Jackie by přece poznal v panu Capletonovi onoho hrozného člověka, pane Boby. Tvrdil, že si ho prohlédl na hradě velmi dobře.“

„Pan Capleton podplatil Jackieho. Nebo mu snad pohrozil, že jeho maminka přijde o chleba. Jak se to má ve skutečnosti, Jackie?“

„Boby...!“ vykřikl Jackie a zahodil šálek do kouta.

„Konečně,“ Bobby pokrčil rameny, „znám Velikého taky. Takže se přesvědčím na vlastní oči.“

„Boby, nevěříte mi?“

„Nikoli, Jackie,“ odvětil Bobby a zavrtěl smutně hlavou, „myslil jsem, že jsi poctivý. A nejsi. To je pro mne horší zklamání, než když jsme nenašli Velikého. Nemám kamaráda. Seznámil jsem se jenom s klukem, který lže.“

Jackie zadržel jeho pohyb. Chytil ho prudce za rukáv.

„Boby!“ křičel a v očích měl slzy pokoření a bolestného zmatku, „nejsem přece nějaký prolhaný kluk...“

„Jsi. Patrně jsi. Jdu se podívat na pana Capletona. Nebo ho chceš raději nejdřív udat?“

„Nechci,“ koktal Jackie, „nemohu. Mýlíte se, Bobby...“

„Tak. A já ti říkám: přede vším na světě je spravedlnost.“

„Ano...“ Jackie se velmi chvěl, „a kde je ta moje spravedlnost?“

„Jaká tvoje, Jackie?“

Paní Capletonová se odkutálela do pozadí.

Spínala ruce, otvírala ústa; podobala se osobě, která stojí na kolejích a nemůže se už vyhnout přijíždějícímu vlaku.

Jackie se na ni podíval.

Paní Capletonová ještě před dvěma hodinami tvrdila, že neví, kam její manžel odnesl uspanou maminku. Kdyby to věděla, byl by se snad Jackie pokusil zachránit před policií alespoň ji.

„Co chceš ještě, Jackie? Zklamal jsi mne. Nespěchám. Veliký mi neunikne, protože dům je už od časného rána obklopen mými lidmi. Řekni mi, že je pan Capleton mužem, kterého hledáme. Pak ti mohu odpustit. Přesvědčím-li se o tom sám, nemá pro mne vůbec cenu, co mi potom řekneš.“

A Jackie mlčel. A Bobby si vůbec nevšímal jeho zoufalého výrazu.

„Boby...“

„Nuže?“

Jackie klesl na kolena. Pana Capletona již nebylo možné zachránit tak jako tak. Ale pro maminku musel udělat všechno, co se dalo. Teď už musí říct...

„Boby... Capleton je vůdcem žebráků. Udávám ho. Ano, jste spokojen? A tato tlustá paní je jeho žena. Ale prosím vás pro všechno na světě, pusťte je na svobodu. Pusťte je, protože mi musí říci, kam...“

Zajíkl se. Srdce ho bolelo přílišnou námahou. Slzy ho pálily až v hrdle.

Boby ho zdvihl.

„Nelekni se,“ řekl.

Hmátl do zadní kapsy kalhot, v jeho ruce se objevil černý automatický revolver.

Paní Capletonová vydala zvuk, jemuž podobný slyšel Jackie jen jednou v londýnské zoo. Avšak Boby vystřelil pouze do okna; ve skle zůstal po kulce maličký otvor, ozdobený jemnými prasklinami kolem dokola.

Hned nato se dům probudil jako ze zakletí.

Než se Jackie pořádně vzpamatoval, stála paní Capletonová, bledá jako měsíc, mezi dvěma policisty. Nahoře se ozýval hluk zápasu. Zuřivého pana Capletona tam zneškodňovali další strážníci.

„Konec!“ křičela paní Capletonová, „konec! Tvá matka zajde jako krysa, ty mizerný, prašivý kluku!“

Capletona vstrčili dovnitř, šíleného vztekem a zmítajícího se. Tři ho drželi a měli co dělat.

Jackie stál těsně u Bobyho. Myšlenky se mu zastavily. Jen slovo – maminka – mu vířilo v hlavě.

Boby sem patrně přišel úplně připraven. Věděl všechno. Uzná strašlivý zločinec, že to nebyl Jackie, který ho zradil? Dá se hrozbami přinutit, aby prozradil mamčin úkryt?

„Ticho!“ houkl Boby, a po jeho lehkomyšlném, tuláckém smíchu nebylo ani stopy. „Jaký je to pořádek? Je to vše, co jsem nařídil!“

„Hned, pane,“ odpověděli.

A dveře se otevřely a další dva strážníci vešli, podporující Jackieho maminku, bledou po nezdravém spánku, avšak usmívající se na Jackieho; jeho údy se rázem naplnily rtutí čilosti a života.

„Váš hrozný kluk,“ pravil Boby, zatímco strážníci byli nuceni ucpat tlusté paní Capletonové ústa a Capletona porazit na postel,

„právě udal policii tohoto darebáka. Slyšíš, Jackie? Vydělal sis udáním polovinu z vypsané odměny!“

Jackie neslyšel.

Byl u maminky.

„Ale druhá polovina je moje,“ hučel Bobby, „přičinili jsme se o to stejnou měrou. Máš něco proti tomu, Jackie?“

23.

Jackie, Bobby a maminka

Teprve později Jackie dokonale pochopil, proč ho Bobby trápil, aby ho přiměl k přímému udání, ačkoli měl maminku již před domem v autě: polovina vypsané odměny jistě stála za to.

Jackieho maminka z toho zaplatila nejen zbytek dluhu, ale koupila ještě potravinářský krámk v Londýně.

A proto jim tak dalece dnes nic nechybí.

Londýnský strýc má ovšem po poručníkování. A také se kvůli tomu kroutil před soudem. Poručníkem je teď Bobby. A Bobby je poručník – gentleman, rozumí se.

Není žádný zázrak, že to všechno tak dobře dopadlo.

Bobymu vrtalo nutně hlavou tajemné zmizení Velikého ze schůze Kohoutů. Pátral po jiném východu, kterého Veliký musel použít. Jak jinak. Bobby myslel na tajnou chodbu, jaké bývaly z hradů proráženy podzemím, aby se dalo prchnout před nepřítelem, který se dostal do pevnosti. Takové chodby vyústovaly na povrch až daleko za hradem na nenápadném a utajeném místě.

Z Old Nest opravdu něco takového vedlo. Jenomže vchod zakryl prohnaný Capleton nepříliš těžkým, plochým kamenem tak obratně, že jej nikdo nenašel. Tajná chodba vyústovala ve sklepě jeho domu. Nebyl to východ původní; ten už dávno zdolal čas. Zasypalo ho kamení a zarostlá tráva. Capleton se ze sklepa prokopal k chodbě kolmo. Využil její blízkosti. Chodbu objevil na hradě kdysi náhodou. Prý se tam propadl; tak to uvedl při výslechu. Objev se mu později znamenitě hodil.

Protože ústí chodby ve sklepě maskoval všelijakým harampádím, bylo třeba upozornit paní Capletonovou bílým

kamenem, položeným na vrchol věže, že manžel se brzy vrátí ze schůze; a že tedy má harampádí odstranit.

Bylo to vymyšleno dobře. Ale ani Bobyho mozek nelenil. Boby palec po palci slídl v tunelu, vedoucím z bývalé konírny; a plochý kámen Capletonův našel. Ke svému nesmírnému překvapení pak div nezakopl o Jackieho maminku, pevně spoutanou provazy. Nebyla ještě při vědomí. Probudili ji teprve za několik hodin. Jakmile řekla, kdo je, bylo už Bobymu všechno jasné.

A od zatčení náčelníka Kohoutů se to snad dál už vyprávět nemusí.

Pravda je, že Boby navštěvuje Jackieho a jeho maminku dvakrát týdně, při čemž je vždycky pohoštěn čajem a velkým kusem pudingu. Také je pravda, že se Jackie chce stát detektivem.

Ale to je zatím ve hvězdách.

Boby říká, že Jackie ještě dostane rozum.

KONEC

Eduard Fiker

Stříbrný had

Budu vám vyprávět o podivuhodném dobrodružství mladého muže Toma Boneye, který pracoval jako bankovní úředník v jednom americkém městě. Domácnost mu obstarával jeho kamarád. Když nebyl Tom doma, zotvíral kdekou zásuvku a vytahal z ní všechno, co tam našel. Ten kamarád se jmenoval Puntík, měl čenich ve tvaru cihly a pro husté chlupy kolem očí sotva viděl. Křivdili bychom mu, kdybychom neuznali, že takové kousky prováděl jen ve svém nerozvážném mládí. Za nějaký čas dostal rozum a nebylo už třeba zamykat pokrývky, ani přibíjet každou zásuvku hřebíkem, ani stavět boty vysoko na skříň. Nastaly jiné, vážnější starosti.

Banku, v níž byl Tom Boney zaměstnán, zavřeli pro nepoctivost ředitele – Tom pozbyl zaměstnání. Nezoufal, věřil, že najde obživu jinde, ale šlo to po čertech špatně. Tehdy poznal, že ho město neuživí, poradil se s Puntíkem a opustili je. Puntíkoví to bylo dokonce milejší. Mohl běhat jako blázen v trávě; žádný řetízek nebo košík, směl dosyta štěkat na celé kolo. Mířili k západu. Puntík trochu zhubl a Tom často utahoval opasek. Jednoho dne se ocitli u tabule, která nesla tento nápis:

K HOTELU IMPERIÁL
– 12 MIL –
SOUKROMÁ CESTA

Krajina kolem byla krásná a podivná. Ze země vyrůstaly hladké i rozervané skály, většinou narudlé, některé červené jako krev. Mezi nimi se vinuly potoky, bujela tráva, člověk snadno mohl zabloudit v divočině košatého křoví mezi balvany. Tudy kdysi putovali první běloši ve vozech krytých plachtami. Mnoho krve bylo prolito v litých bojích o každou píď půdy. Indiáni ustupovali, bílí vetřelci divočeli. Proháněly se tudy hordy divokých lupičů a kovbojů, lidský život neměl ani tolik ceny jako doušek vody. Trvalo dlouho, než se zavedl pořádek. Křiklavé příběhy z amerického Západu jsou již zcela jistě věcí minulosti. Už dávno se tam nestřílí na potkání. Lidská špatnost však nevymizela, pouze si našla jiné, tajnější, době spíše odpovídající cestičky. Tom Boney s Puntíkem šli takové špatnosti vstříc, ale nevěděli o tom.

V dálce nad rudými skalami něco zářilo. Byl to ohromný strmý balvan, Velký Bílý Trůn – pojmenovali jej tak před dávnými léty Indiáni. Běloši mu říkali Gobernador. V tichu té krásné divočiny přemýšlel Tom Boney o tom, že právě nastává sezóna a hotel Imperiál se jistě těší na obchody. Dostal nápad nabídnout tam své služby. Byl odhodlán mýt v kuchyni nádobí, zastávat místo pomocného vrátného i čistit panstvu boty. Uposlechl vyzvání nápisu na obrovské tabuli a odbočil z hlavní silnice na cestu k hotelu. Kráčel pružně a pohvizdoval si. Blížil se k okraji Národního parku, jenž se jmenuje Zionský. Tráva tvořila hebký koberec jako stvořený pro Tomův odpočinek. Také Puntík přisedl s vyplazeným jazykem. Oba měli hlad, ale bylo nutno ještě vydržet. Jak tak seděli, uslyšeli vrčet automobil. Ze zatáčky úzké silničky brzy vyjel černý vůz. Tom se samozřejmě domníval, že přeletí kolem jako pták, ale automobil zastavil právě před ním.

„Hej, vy tam!“ zavolal šofér z okénka. „Halo! Vy! Vás myslím, slyšíte? Jedeme dobře k hotelu Imperiál?“

„Hloupoučká otázka,“ řekl Tom laskavě, „rozumí se, že jedete dobře. Což jste nečetli ten nápis na rozcestí?“

Vzadu ve voze si hověl jakýsi tlustý pán. „Netropte si z nás šašky, člověče,“ řekl dost nazlobeně, „na rozcestí žádná tabule není.“

Pak se začali domlouvat podrobněji. Šofér tvrdil, že na tuto cestu odbočili podle mapy, na rozcestí on i pán vystoupili z vozu, ale je-li tam nějaká tabule, ať prý do něj na místě uhodí hrom!

„Viděl jsem ji asi před dvěma hodinami,“ stál Tom na svém, „vraťte se a uvidíte!“

Když Puntík uslyšel tu rozepři, začal štěkat. Tlustý pán potřásl hlavou a poručil, aby jeli. Navzájem si o sobě myslili, že jsou blázni.

Tom s Puntíkem došli k hotelu až odpoledne. Byli unavení, žízniví, hladoví, vyprahlí. Velký Bílý Trůn se k nim nepřiblížil ani trochu. Pětipatrová budova Imperiálu svítila nejčistší bělostí, avšak ve srovnání s Gobernadorem byla trapně maličká. Silnička zde končila, zahýbala kolem hotelu dozadu ke garážím. Na trávníku odpočívaly dva opuštěné přepychové autokary. Nadutá stavba hotelu připadala Tomovi jako vetřelec v posvátném klidu přírody. Před ní stály tři dřevěné sruby, obložené drnem. Byla to první pozoruhodnost

pro turisty. Obývali je Indiáni, kteří vyráběli památkové předměty a prodávali je. U prostředního srubu hrabali kopyty v trávě tři koně. Palouk byl obklopen vysokým, hustým křovím, po stranách se zdvíhaly kolmé útesy zvláštních barev, bělavé, namodralé i růžové. Nad tím vším leželo hluboké ticho. Tom maličko vzdychl. Odhodlal se vstoupit do hotelu pyšnými otáčecími dveřmi. Puntík proklouzl s ním. Octli se ve velikánské hale, příjemně chladné. Mramorové schody, široké jako silnice, lesklé černé * zábradlí, , zrcadla, stromky, květiny, galerie, lenošky, koberce. Puntík našlapoval velmi opatrně, ještě nikdy nešel po ničem tak hebkém. Z verandy sem dolehl smích několika dam. Hala byla prázdná.

„Račte si přát?“ zeptal se vrátný.

Tom se otočil po hlase a spatřil za vysokým pultem chlapíka v tmavomodrém kabátě s lesklými knoflíky. Na hlavě měl kulatou čepici se štítkem a stříbrnou portou. Mezi čepicí a kabátem rudl kulatý vypasený obličej s černými kníry a s očima jako dvě trnky. Otázka nezněla příliš vlídně. Každý hotelový vrátný je znalec lidí, a na Tomovi bylo znát, že jeho kapsy nejsou nacpány dolary, které tu hodlá utratit. Puntíka vrátný nespatri, neboť pes volil cestu těsně u pultu.

„Přeji si mluvit s ředitelem tohoto podniku,“ usmál se Tom co nejvlídněji.

„Ehm,“ řekl vrátný, „k tomu máte asi velmi vážnou příčinu?“

„Tu nejvážnější!“ ujistil ho Tom.

„Řekněte mi tedy, jaké je vaše jméno a vaše přání.“

„Jméno – Tom Boney. Přání bych rád vyslovil až před ředitelem.“

Vrátný sáhl po telefonu, pohlížel přitom na Toma přimhouřenýma očima. Pak chvíli hovořil velmi uctivým tónem, chvíli naslouchal – a důstojně přístroj odložil.

„Pan ředitel bohužel žádného pana Boneye nezná,“ oznámil. „Lituji.“

Otevřel nějakou velikou knihu a díval se do ní, jako by Toma nebylo. Tom tedy přistoupil neslyšně po měkkém koberci a vzal telefon do ruky sám.

„Haló,“ zavolal Tom, a zároveň ustoupil, takže na něj vrátný nedosáhl. „Haló, pan ředitel do vrátnice! Velmi nutné, ano!“

Vrátný oběhl pult. Přitom stiskl nějaké tlačítko, ale Tom si dal vzít sluchátko z ruky bez odporu.

„Co si to dovolujete? Okamžitě odejděte!“ sopil se vrátný.

„I nedělejte rámus,“ snažil se ho Tom uklidnit, „hledám práci. Chci se jen vašeho ředitele zeptat, jestli by pro mne něco neměl? Rozumíte?“

„Můžete se spolehnout, že nemá. Jděte, jděte!“

Tom věděl ze zkušenosti, že vrátní se tvářívají, jako by dům, v němž jsou zaměstnání, náležel jim. Vtom již scházel po širokých mramorových schodech jakýsi pán.

Tom uskočil zrovna k němu.

„Jste ředitel hotelu, prosím?“

Pán se zastavil a mírně zavrtěl hlavou.

„Nemám tu čest,“ usmál se. Byl vysoký, štíhlý, asi čtyřicetiletý, snědý, černých jiskrných očí. Měl do hrotu střižený plnovous.

„To je señor Otero z Nového Mexika, člověče,“ řekl vrátný zoufale, „señore Otero, nehoršete se. Tento mladík kdekoho obtěžuje...“

„Co si přeje?“ otázal se señor Otero vznešeně.

Jeho pohled Toma zarazil. Byl to zvláštní pohled, plný skrytých myšlenek a duševní síly. Tom ještě nevěděl, že zde říkají señoru Oterovi Tajemný Španěl.

„Hledá prý práci, señore Otero. Promiňte, mi, prosím, ale – ráčil jste před chvílí hovořit s Crafordem... zvonil jsem na něj, ale Craford se neukazuje...“

Craford byl hotelový detektiv, jak se Tom později dozvěděl.

„Ano, Johne, Craford říkal, že sem půjde,“ pravil señor Otero vrátnému, „ale – pročpak voláte na toho mladého muže?“

„Nesmí tu přece takhle obtěžovat, señore.“

Tu teprve Tom otevřel ústa a především se představil.

„Hledám jakoukoli práci, señore. Tento sumec,“ ukázal na vrátného, „mi ji nemůže dát, chtěl jsem tedy promluvit s ředitelem hotelu.“

„Slyšte, Johne,“ usmál se señor Otero, „nazval vás sumcem!“

Vrátný naježil své kníry: „Slyšel jsem, señore.“

„Ale, ale, John, zavolejte přece ředitele... Úžasné! Má-li tento mladý muž odvahu nazvat vás sumcem, zaslouží si, abyste mu vyhověl!“

Tom kupodivu nepocítil k záhadnému cizinci pražádnou vděčnost. Až příliš dobře rozeznal, že señorovi nejde o to, aby vykonal dobrý skutek, nýbrž o to, aby se pobavil. Bezpochyby to byl bohatý host. Jeho smích studil a oči se zavrtávaly do duše jako dva jedovaté nebozezy.

Vrátný s nechutí sáhl po telefonu, přání tak váženého hosta mu bylo přece jen rozkazem. Avšak dříve než ředitel, dostavil se hotelový detektiv. Nebyl to velký muž, spíš obtloustlý, měl hrubý, vyholený obličej, oblek pomačkaný, vázanku nakřivo. V každém pohybu se zdál silně nedbalý. Nikdo na světě ještě neviděl Craforda bez buřinky a bez vyhaslého doutníku mezi silnými rty. Snad s kloboukem na hlavě i spal a s doutníkem v ústech jedl. Nyní trčel Craford před Tomem a dlouho si ho prohlížel od hlavy až k patě.

Skoro současně se tu objevil pan Masson, ředitel hotelu, štíhlý, bezvadně ustrojený pán se vzorně učesanou pěšinkou. Tom byl

obklopen čtyřmi muži a v žádném z nich nemohl při nejlepší vůli vidět přítele.

Když potom hovořili, chvíli Tom, chvíli ředitel, chvíli seňor Otero, tvářil se Craford velmi tajemně a bystře. Ohořelý konec doutníku opisoval kruhy a čáry, jak je Craford hryzal. Tom si v jednom okamžiku pomyslel, že by tento znamenitý detektiv bez doutníku vypadal mnohem méně důležitě.

„Myslíte,“ pravil seňor Otero, „že byste pro tohoto člověka měl nějaké zaměstnání, řediteli?“

„Budu o tom přemýšlet, seňore.“ Ředitel počkal, až seňor Otero zmizí na terase. Pak se prudce otočil.

„Ven!“ zasyčel. „Jaká opovážlivost!“

„Počkejte,“ ustoupil trochu Tom, „co jsem vám řekl, je vážné. Mám hlad a přijmu jakoukoli práci!“

„Všechno obsazeno,“ mával ředitel netrpělivě rukama, „na vás jsme čekali!“

„Pojďme, pojďme,“ zabručel detektiv Craford, „pozoruji, že se sem vůbec nehodíte...“

„Nepřibližujte se ke mně, hochu,“ trhl Tom rameny, „váš doutník ohavně zapáchá.“ Pak se otočil do kolečka. „Měl jsem tu psa,“ dodal. Zahvízdal. Puntík mu dělal starosti. Zmizel. Ale na koberci spatřil Tom stopy jeho tlapek.

„Kam vedou ty dveře?“ otázal se s obavami.

„K bufetům a do kuchyně,“ odsekl vrátný.

Tom se poškrábal za uchem. „Vy toho psa neznáte,“ pravil, „ale já mám nějaké divné tušení.“

Tím je všechny tři tak ohromil, že ho mlčky a dost polekaně následovali chodbou k jídelnám.

Puntíka našli na velikánském stole, přetíženém mísami. Stál všemi čtyřmi v obložených chlebíčkách a spásal je, jako spásá dobytče travičku.

„Možná, že to ani není můj pes,“ řekl Tom sklesle, „ten můj není takhle tlustý.“ Puntík uslyšel hlas svého pána, podíval se na něho a jeho oči zářily: „To se mám, vid’?“ A pustil se znovu do chlebíčků.

„A Vařečka si sedí tamhle!“ ukázal vztekle pobledlý ředitel.

Šéf kuchyně hotelu Imperiál, Vařečka, byl nesmírně tlustý chlapík, lesklý v tváři jako tuleň. Seděl na židli v rohu této veliké, bílými kachlíky vykládané místnosti – a spal. Zhluboka a slastně oddechoval, ruce pokojně složeny nad svým hrozným břichem. Židličku nebylo pod jeho sádelnatým tělem ani vidět.

„Hej, Vařečko!“ křičel ředitel, ale Vařečka nic. V chládku se mu hezky spalo.

Vrátný se rozháněl po Puntíkoví, ale ten mu hbitě unikal.

„Vy si patrně myslíte,“ poznamenal Tom odevzdaně, „že ty chlebíčky ještě zachráníte. Nesmysl.“

A zatímco ředitel hněvivě třásl šéfkuchaři rameny, seskočil Puntík na zem a vzal s sebou dvě mísy. Roztříštily se na kameninové podlaze.

„Kdo to tu zpívá?“ zamručel mistr Vařečka, otevřel ústa ke lvímu zívnutí, rozpráhl rozespale ruce a udeřil ředitele do brady.

Puntík vesele kličkoval před rozezleným vrátným. Na zadní noze měl navlečený chlebiček, ale jen jí zatřepal, chlebiček spadl. Vrátný na něj šlápl, uklouzl, zachytil se stolu – a další mísa spadla s třeskem na zem.

„Hlídám dveře,“ volal detektiv Craford, „pes mi neproklouzne. Jen ho žeňte a nepovolte!“ Vrátný rozmazal dlaní dalších pět chlebičků a kníry mu vstávaly jako kopí. Tom rychle využil příležitosti a spolkl kus sýra s lososem.

„Vařečko, vy bídňíku!“ soptil ředitel.

„Co je – copak? Snad nehoří?“ probouzel se kuchař.

Puntík zaštěkal, vrátný se rozehnal. V té chvíli Vařečka všechno pochopil, ulekaně vyskočil, srazil se s vrátným, a ten se od něho odrazil jako míč.

„Za ním!“ vybízel je Craford s ledovým klidem, „já hlídám dveře!“ A doutník mu skákal divoce v ústech sem a tam.

Tom dvakrát na Puntíka chabě zavolal, ale Puntík vytušil, že se musí starat sám o sebe. Pomrkával po muži s buřinkou. Najednou mu proběhl mezi nohama jako blesk. Ředitel sice po něm mrskl chlebíčkem, ale ten zasáhl detektivův nos.

„Co je to za vtipy?*" ztratil Craford svůj holmesovský klid, oko mu zalepilo máslo.

Všichni se nahrnuli ke dveřím. Jen mistr Vařečka zůstal pozadu, spínal ruce, plakal zlostnými slzami. Když se ostatní konečně vymotali ze dveří, uhodil bezmocně do zničených chlebíčků pěstí a volal vysokým hlasem:

„Bože na nebesích, ať to přežiju!“

Po hotelu Imperiál zatím nastala zábavná honička. Puntík mrštně uhýbal, Tom běžel za ním, volal jeho jméno. Za Tomem supěl vrátný, v knírech mu uvízla lesklá sardinka.

Za vrátným klusal ředitel s rozmáznutým vajíčkem na bezvadné pěšince a posléze detektiv Craford s okem plným másla a s nalomeným doutníkem v ústech.

Dokud Puntík pobíhal jen kuchyní a zadními chodbami, šlo to. Ale pak se dostal do haly a honby se ihned zúčastnilo několik hostů. Překotili několik křesel. Také zrcadlo prasklo, na štěstí jen menší. Po kobercích se válely rozbité květináče, tři slečinky v květovaných šatech pronikavě pištěly. Konečně Puntík uvízl v prostoru otáčecích dveří a nemohl sem ani tam. Tom ho popadl za kůži a zdvihl do náruče.

„Tys to vyvedl, darebo,“ vzdychl.

„Pane,“ přistoupil k Tomovi udýchaný ředitel, „následujte mě do kanceláře.“

Obklopil je kruh hostů. Tomovi připadal jako železný. Ale když detektiv Craford velitelsky vykročil, kruh se rozestoupil. Na

mramorových schodech stál seňor Otero, Tajemný Španěl. Tom se střetl s jeho chladnýma očima a bezděky se otrásl.

V kanceláři zasedl ředitel Masson k psacímu stolu, setřel kapesníkem vejce ze své úhledné pěšinky a řekl přísně:

„Jsem zvědav, jak tu škodu nahradíte?“

„Zajímavá otázka, “ přisvědčil zasmušile Tom s Puntíkem v náručí.

Ale do večera se přece jenom domluvili; Tom měl zůstat za byt, stravu a jeden dolar mzdy denně.

„Jenomže... “ dodal ředitel, „denní mzdu vám hned budeme strhávat jako náhradu za škody, které jste se svým psem způsobil, takže nedostanete nic. Za sezónu si však nevyděláte v žádném případě tolik, abyste škodu plně nahradil... Hled'te proto šetřit ze spropitného, které vám poskytnou naši vážení hosté. Jinak vás Craford odevzdá policii.“

„Děkuji co nejuctivěji za vyhlídku do budoucnosti, “ odpověděl Tom s ulehčením, „mám tak pracovitou povahu, že jsem schopen dotáhnout to do konce sezóny na ředitele.“

Když vyšel Tom před hotel, aby se trochu rozhlédl po okolí, potkal pána, s nímž se dnes kolem poledne dohadoval o tabuli na rozcestí. Pán se vlídně usmíval.

„Vy jste tedy hladověl, chudáku. O zaměstnání jste přišel? Nedivím se, že vám z hladu vznikly v hlavě přeludy.“

„Jaké přeludy?“ divil se Tom.

„Přece vzpomeňte si, ten nápis na rozcestí!“

V té chvíli kráčel okolo hotelový zřízenec.

„Příteli, “ oslovil ho Tom, „vy to zde jistě dobře znáte. Řekněte nám, je na rozcestí tabule, která upozorňuje, že k hotelu Imperiál vede soukromá cesta v délce 12 mil?“

„To se rozumí, že je!“ řekl důrazně zřízenec.

Tom se rozhlédl. Zavolal na řidiče malého nákladního auta, který sem přivezl nějaké potraviny.

Řidič naslouchal obšírnému vysvětlování o tom, zda na rozcestí je anebo není tabule s nápisem, pán netrpělivě Toma přerušoval. A k Tomově údivu se řidič přidal k pánovi.

„Nic takového tam není. A je to chyba. Jakkak sem potom hosté trefí? Já se na silnicích vyznám, ale někdo aby se na cestu vyptával na každém kroku!“

Pán se náhle rozhodl. „Pojďte, ” vyzval Toma, „jdeme k řediteli. Na tohle se přece musíme přeptat!“

Ředitel stál dole u vrátného. A Tom poznal, že pokud jde o hosty, dosáhl ředitel Masson opravdu nejvyššího bodu andělské trpělivosti.

„Vážený pane, ” ukláněl se a neodvážil se při tom ani probodnout Toma očima, „tabule tam skutečně je!“

„Chcete se snad se mnou přít? Tabule tam není! ” řekl pán nakvašeně.

Nakonec ředitel slíbil, že věc vyšetří. Ale potom si vzal Toma stranou a zahrozil mu ukazováčkem.

„Jste vyložený panikář, človče! ” syčel, „jestliže vyvoláte ještě nějakou nepříjemnost, dopraví vás Craford do vězení, vy!“

„To všechno, ” poznamenal ještě Tom zadumaně, „to všechno jsou hry osudu, z nichž viníte právě mě a neprávem!“

„Táhněte! ” zašeptal ředitel a změnil se v okamžiku v nejvlídnější bytost na světě, neboť se blížil seňor Otero.

Téhož večera se pak Tom seznámil s utahaným staříkem, který se jmenoval Burch. Chodil trochu přihrbeně a těžce a byl tu zaměstnán jako průvodce cizinců. Celé dny se plahočil a vykládal lidem, kteří mu naslouchali skutečně velmi pozorně. Tom předpokládal, že stařík Burch projeví mrzutost, že má nového spolubydlícího, ale s potěšením shledal pravý opak. Burch si Toma zběžně prohlédl, zdvihl svou čepici se štítkem, pohladil splihlé kníry a řekl: „Pojďme!“

A stoupali zadními schody až nahoru do podkrovní, kde byly byty personálu celodenním sluncem rozpálené jako pec.

Že stařík není žádný hlupák, poznal Tom z bystrého pohledu jeho očí.

„Já vím hned, komu mám důvěřovat a komu ne,“ potřásl Burch hlavou, „a ten váš pes se mi líbí. Usteleme mu tamhle v rohu. Koukám, že bude zas čilý, až se probere z toho přežrání.“

Puntík měl opravdu jen jednu touhu, a to spát.

„Málokdy se přihodí,“ filosofoval stařík, „že pes najde člověku zaměstnání. Mně nepomohl ani pes. Kdybyste věděl, co letopočtů a všelijakých čísel jsem musil znát, aby mě zde přijali jako průvodce..., ach jo! Dneska už z toho všeho neumím nic. Lidi mě zkazili.“

„Jak to?“ zeptal se Tom.

„Snadno, chlapče, snadno. Na světě je spousta všetečků, kteří pokládají průvodce cizinců za profesora historie a zeměpisu. Když si nechcete zadat, odpovíte jim na každou otázku, a tak rostou lži, a vy pomalu zapomínáte na pravdu. Někdy mi turisté odcházejí jako zdivočeli...“

Byla již dávno tma, maličká žárovka zářila u stropu. Puntík spal a Tom se starým Burchem ještě hovořili. Když konečně ulehli, měl Tom pevné přesvědčení, že při práci v hotelu si musí počínat vynalézavě, jinak že by se zedřel jako kůň.

Ještě před východem slunce byl na nohou. Nasadil si čepici se štítkem „Hotel Imperiál“, podle rozkazu popadl ohromnou bednu s kartáči a krémem na boty. Měl vyčistit sto párů bot těch turistů, kteří se včera celý den potulovali v červenavém skalním prachu.

Hned po ránu si ředitel Masson a detektiv Craford pohovořili o tabuli na rozcestí. Pak vzal detektiv motocykl a pozval Toma na výlet.

„Učinil jsem si detektivní dohad,“ pravil mu mrzutě, „že tabule leží v trávě. Musíme ji postavit a vyšetřit, který darebák ji porazil. Vezměte motyku a rýč. Jedeme.“

Když ujeli tři čtvrtiny cesty, Craford zastavil.

„Vylezeme na tuhle skálu,“ ukázal, „a uvidím hned, jestli tam tabule stojí nebo ne.“

Craford si vzal na pomoc kukátko. „Tabule tam není,“ divil se, „ale sedí tam nějaký člověk. Připlížíme se k němu!“

Popojeli a pak se plížili po trávě a písku mezi skalami.

Na místě, kde ještě včera stála tabule, seděl jakýsi muž pod širokým kloboukem a hleděl na hlavní silnici. Vůbec se nehýbal. Po silnici se blížil automobil.

„To jsou jistě noví hosté,“ pravil Craford tiše, „nespatří tabuli a přejedou.“

Nestalo se tak. Auto se zastavilo. Řidič se něco ptal člověka v širokém klobouku. Ten mávl rukou, vůz couvl a zamířil silničkou k hotelu.

„Nic nechápu,“ kroutil hlavou Craford, „ten chlapík vypadá, jako by tam byl místo tabule!“

Vztyčili se a došli ke křižovatce. Muž se pootočil. Jeho opálenou tvář pokrývalo bujné strnisko vousů.

„Co to tu děláte?“ zaútočil Craford. „Ukázal jste tomu vozu cestu k hotelu?“

„Ukázal. Dnes už je to třetí aut’ák, kterému jsem poradil.“

„Tady stávala tabule...“ začal Craford.

„Pro mě za mě – třeba muzeum!“

Tom bloudil očima v trávě, hledal tabuli. Marně.

„Kde jste se tu vzal, muži?“ zeptal se Craford. „A kam jdete?“

„Všetečko! Přišel jsem od čerta a jdu k d’áblu!“

Craford s Tomem se vrátili do hotelu a Craford sfoukl prach z buřinky řediteli přímo do obličeje.

Informoval ho pak co nejpodrobněji o tom, že nanejvýš podezřelý vagabund ukazuje hostům cestu do hotelu.

„Co se stalo s tabulí, to vyšetříte vy!“ řekl ředitel. „A tady Tom zatím zhotoví novou!“

Netrvalo ani hodinu a Tom s Crafordem ji vezli na křižovatku. Opálený muž v širáku tam dosud seděl.

„Zase jsem vám poslal dva aut’áky,“ zašklebil se.

Crafordovi se celá věc nějak nechtěla líbit a hlásil to ihned po návratu řediteli. Ale ten se chytil za hlavu:

„Člověk neví co dřív, a on mě tu zdržuje takovou hloupostí! Já vám povím, jak to je. Ten chlapík na rozcestí tabuli zničil, aby se u něho vozy zastavovaly a on mohl vybírat odměny za své informace, rozumíte? A vůbec, s tímhle si porad’te sám! Nač. vás tu mám, Craforde, nač?“

Co chvíli přijel nějaký nový host.

Čtyři multimilionáři, dva milionáři, několik výprav vznešených turistů – a k tomu ještě señor Otero přemluvil deset hostů, aby svůj pobyt v této krajině prodloužili.

Zatímco Puntík bavil slečny v květovaných šatech, které ho zahrnovaly pamlsky a pozorností, měl jeho pán plné ruce práce. K večeru se mohl pochlubit Burchovi, že získal na spropitném půldruhého dolaru. Nazítří dostal nový rozkaz: naložit vozík s občerstvením a jet ke Gubernadoru. Deset hostů chtělo totiž podniknout okružní výlet.

Burch Tomovi dobře poradil. Obyčejní turisté si nosívali zásoby jídla s sebou. Na těch vznešenějších se to nemohlo požadovat.

„U Gubernadoru bydlí jeden bláznivý Indián Zuni,“ pravil Burch. „zavede vás k jeskyni, kde teče ledová voda. Tam vychladíte nápoje a počkáte na nás. Ostatně – půjdeme kus cesty společně.“

Vypravili se před východem slunce. Mezi deseti vznešenými turisty byli i tři Puntíkovy přítelkyně a tlustý pán. Burch krácel vpředu, průvod uzavíral Tom s ručním vozíkem a Puntík.

Travnatá stezka se hrbolatě točila a stoupala, vozík na gumových kolečkách divoce poskakoval. Hotel zmizel za skalami, slunce pražilo.

Burch zastavil výpravu až u skupiny pískovcových skal a začal s výkladem: „Dospíváme k zajímavým útvarům skalním, z materiálu pískovec se zovoucího a všelijakým působením podnebí ohlodaného do tvarů mnohdy lidské nebo zvířecí podoby, připomínajících ... Račte si povšimnout...“ a tak dále. Svě povídání zakončil libou výzvou:

„A nyní ať ráčí dámy a pánové posvačit. Obvykle se na tomto místě svačívá, jelikož nás čeká dvouhodinový pochod.“

Tom stáhl z vozíku koš a hodovalo se. Z blízkého pramene přinesl křišťálovou vodu a kapal do ní zručně tu citrónovou, pomerančovou, tam zas malinovou šťávu. Po svačině se Tom s výpravou musel rozloučit. Burch ho poslal nalevo, s ostatními výletníky pak zabočil skalní stezkou.

Zabloudit Tom nemohl. Velký Bílý Trůn zářil jako maják. Jen tu a tam obešel Tom s vozíkem skupinu skal a zanedlouho uviděl omšelý srub Indiána, jenž sídlil pod Gubernadorem.

Teprve zde Tom užasl, když se podíval vzhůru k tisícimetrovému vrcholu. Jako by se ta skála dotýkala samého nebe. Člověka u její paty až jímala tíseň. Od srubu šel Tomovi vstříc velmi

starý statný Indián. To byl tedy onen Zuni, který měl vychladit nápoje.

Po Tomově pozdravu Indián zvolna pokývl, složil ruce na prsou. Přes čelo měl červenou pásku, která přidržovala dlouhé šedé vlasy. Oblečen byl v jakémsi zelenavém krátkém kabátci s opaskem pobitým stříbrnými ozdobami. Kalhoty měl bílé, s koženými třásněmi, na nohou měkké mokasíny. Přes rameno přehozenou rudou příkrývkou a kolem krku náhrdelník z medvědích zubů. Podle vozíku poznal, že Tom náleží k hotelovému personálu.

„Můj bílý bratr je vítán,“ pronesl zvučným hlasem a uklonil se.

„Poslali mě sem, pane Zuni,“ řekl trochu rozpačitě Tom, neboť Indián se mu zdál nadmíru vznešený, „pomůžete mi vychladit nápoje?“

Zuni pokynul a vykročil. Tom dal vozík na starost Puntíkoví a vydal se za Zunim. Prošli nějakým křovím, jehož tu bylo všude plno. Zuni se zastavil u vysokého černého otvoru ve skále.

„Necht' vejde můj bílý bratr sem,“ ukázal, „zde nalezne, co hledá – vodu chladnou jako úsměv bojovníka a živou jako srdce kmene Zuni.“

„Mnohokrát děkuji!“

Voda proudila z jeskyně svěží stružkou.

„Necht' bílý bratr odpustí rudému bratru,“ dodal Indián, „Zuni odejde truchlit do svého dřevěného vigvamu.“

„Copak, copak se vám stalo?“ polekal se Tom.

I Zuni se díval nadmíru vážně. „Zmizelo Železné Srdce. Zvíře Manitouovo. Kůň.“

„To je velká škoda. A co, ukradl ho snad někdo? Ne? Odvázal se? Taky ne? A hledal jste ho?“

Indián vrtěl hlavou.

„Zuni nesmí odejít.“

Po velkých průtazích se konečně Tom dozvěděl, jak je to se Zunim. On tu bydlil z rozkazu Velikého Manitoua. A Manitou sídlí nahoře na skále a občas ho napadne vzít na sebe lidskou podobu a podívat se do světa. Neučinil to ještě nikdy, ale pro Velikého Manitou je sto let totéž co pro smrtelníka jeden jediný den. Najednou Manitou přijde a bude potřebovat koně. A kůň není. A Zuni by také

nebyl doma, kdyby hledal koně. O, to by se Manitou zlobil, ó, ten by nadával.“

„A kudy unikl váš kůň, pane Zuni?“

Indián ukázal do trávy. „Kopyta zanechala stopu zřetelnou jako blesk na nebi. Ale Zuni se po ní nemůže vydat.“

„Vydám se tedy já! Mám s sebou také jedno zvíře Manitouovo, a to má čich ostrý jako nůž. Myslíte, že je váš kůň daleko?“

„Zuni myslí, že ne. Nejvyšší půldne cesty.“

Půl dne, to by bylo více, než mohl Tom ztratit. Půl dne tam, půl dne zpět – to si každý může vypočítat. Zdálo se však, že kůň neutíkal, že se jen volně toulá na svobodě. Ale Indiánovy černé oči při Tomově nabídce zazářily radostí – a Tom už neváhal.

„Ochladím sám za bílého bratra potraviny,“ sliboval Zuni, „a přivede-li zvíře zpět, odměním se mu.“

Puntík, chytrý pes, chytil stopu ihned.

Rozběhl se, rozštěkal se. Běželi vysokou trávou, křovím – i podle skal, a Tom cítil nádhernou lehkost, protože už za sebou netáhl vozík. Sám pozoroval, že tudy prošel kůň. Netrvalo ani hodinu a našli ho. Uvízl řemením ohlávky na ulomené větvi a nemohl se vyprostit. Tom nikdy předtím neměl s koňmi co dělat a chápal se ohlávky poněkud nejistě. Ale Železné Srdce byl bezpochyby velký dobrák, a když si ho Tom prohlédl, došel k názoru, že by se asi pod Velikým Manitouem prolomil. Tom dovedl koně bez obtíží zpět a zdaleka volal:

„Tak co, Zuni, byl tu Manitou?“

Zuni sdělil, že ne, a hned se koně ujal s náramnou radostí.

„Manitou požehná tvé dítky bohatstvím, udatností a moudrostí,“ sliboval, „nechť mě můj bratr sleduje tam, kam ještě nikdo kromě Zuniho nevkročil.“

Vedl ho do svého srubu. Tom ovšem nepovažoval Zuniho za blázna. Tolik rozumu měl, aby pochopil, že to Zuni s Velikým Manitouem myslí vážně, ale co spatřil uvnitř, doslova Toma ohromilo. Byla to židle, malý stůl a na stolku miska.

„Co je to?“

„Ryzí zlato,“ pravil Zuni klidně. Židle, stůl a miska byly opravdu ze zlata. „Veliký Manitou,“ vyprávěl Indián, „jednou přijde a tu usedne za tento stůl na tuto židli a pije z této misky. Nechť se mi můj bratr podívá do očí. Vidím v nich úžas, ale nevidím lakotu. Bílý bratr je nezištný.“

Ostatní zařízení srubu bylo až příliš jednoduché a prosté. Stěny zdobily jen dlouhé dřevěné dýmky a několik kožených destiček, popsaných podivnými znaky.

„Můj bílý bratr nechť přijme v upomínku na šlechetný čin toto,“ pravil Zuni a odepjal od pásu stříbrnou přezku. Tom na ni zvědavě pohlédl. V hnědé dlani starého muže ležel stočený stříbrný had s pozdviženou hlavou. „Znamení hada přináší štěstí. Bude-li je můj bílý bratr mít stále při sobě, dočká se brzy blahobytu, k němuž jistě dojde poctivými cestami.“

„Hm, to by se mi líbilo,“ vzdychl Tom, „Puntíku, koukej, co jsme dostali!“

Puntík dychtivě očíhával Indiánovy mokašiny. Tom s poděkováním vsunul hada do kapsy. Ozdůbka patrně neměla příliš velkou cenu, leda svým uměleckým zpracováním. Když Zuni poznamenal, že je stará tři sta let, vytáhl Tom ozdůbku znovu.

Pečlivě ji zabalil do kapesníku a ještě jednou poděkoval.

„Ani žádnou odměnu nezasloužím,“ vrtěl hlavou, „ale teď, pane Zuni, buďte tak laskav, co jste učinil s mými zásobami? Tuším, že Burch svou výpravu přivleče co nevidět.“

„Můj bílý bratr bude velice spokojen,“ pravil Zuni, „zásoby se chladí v proudící vodě a snad budou již dosti studené.“

Tom byl opravdu spokojen. Zuni potopil nejen láhve a krabičky se sardinkami, ale i sýry a housky.

„Můj bílý bratr nechť vyždímá ty malé spletené chleby a usuší je na slunci,“ radil Indián. „Zuni nemohl vědět, že v té krabici jsou chleby.“

„Pozoruji,“ řekl zoufale Tom, „že mi stříbrný had přináší první štěstí. No, studené to je ale dost...“

Zuni donesl koňskou houni a rozložili na ni housky a sýry. Ty se však po chvíli rozehrály a přilepily na houni. Housky ve slunečním žáru popukaly a ztvrdly.

„Tohleto jim nemohu předložit,“ uznal Tom.

„Hod'me to tedy ptákům nebeským,“ rozjasnil se Indián. „Zuni upeče dobré kukuřičné chleby.“

A tak Zuni všechno zachránil, hosté si libovali a žádali, aby si hotelový kuchař opatřil recept na placky á la Zuni. Vařečka lomil

rukama. „Copak já to mohu péct mezi dvěma horkými kameny? Vždyť je to indiánské výrobní tajemství!“

Ředitel pro tento nový kousek hledal Toma celý večer, ale ten se mu obratně vyhýbal. Každým dnem však přibývalo nových hostů a tak ředitel na Toma zapomněl.

„Na zítřek jsou ohlášení čtyři multimilionáři. Král mýdla, král železnic, král piškotů a král sušených střívek. Budu muset jednomu přenechat svůj vlastní příbytek,“ prohlásil ředitel Masson. Čtyři velmoži přijeli hned ráno v přepychovém automobilu. Vrátný John se ohýbal, až mu praskaly šle, a ředitel se dostavil s kyticí v ruce.

„Jenomže se váš hotel špatně hledá,“ podotkl jeden ze vzácných hostů, „měli byste mít na rozcestí nějaké označení. Nebýt ochotného chlapíka, který tam seděl...“

O chvíli později zavolal ředitel Craforda:

„Co to má znamenat? Vždyť jsme tam postavili novou tabuli. Ihned mi přiveďte toho chlapa, co sedí na rozcestí!“

Jenomže nová tabule už také zmizela, jak se detektiv dojel osobně přesvědčit. Ani muže v širáku nenašel. Když se vrátil ke svému motocyklu, shledal, že má obě pneumatiky prázdné. Jak nad tím zlostně přemítal, přijel velký autobus, plný lidí. Řidič se ptal Craforda na cestu do hotelu.

„Pořád rovně,“ odsekl detektiv, „počkejte... nenaložili byste mě i s tím motocyklem?“

Ochotně mu vyhověli. Bylo to čtyřicet turistů z Nového Mexika a ukázalo se, že jsou přátelé seňora Otéry.

„Neočekávaný přírůstek!“ zabědoval ředitel Masson.

„S mými přáteli si nedělejte starosti,“ uklidnil ho seňor Otero, „jsou ze sportovního klubu, jsem jeho předsedou. Chtěli mi způsobit radost svou návštěvou. Vyspí se kdekoli, jsou to otužilci.“

Mexikánů bylo všude plno, hlučeli, smáli se. A seňor Otero byl jimi nadšen:

„Vy ty chlapíky neznáte, dámy a pánové, není mezi nimi jediný, který by nedržel nějaký rekord. Požádám je, ať nám připraví národní mexickou slavnost.“

Návrh vzbudil ohromné nadšení. Před večerem se seňor Otero objevil mezi hosty ve skvělém mexickém kroji. Slušelo mu to

znamenitě. Na hlavě mu seděl velikánský klobouk se špičatým dnem a kruhovitou střechou, zdobenou zlatými třásněmi. Měl sněhobílou košili, černou vázanku, zlatem vyšívanou, krátkou vestu, červenou šerpu kolem boků a zvonovité nohavice. Inu, krasavec. Za chvíli se ukázalo, že všech čtyřicet přátel seňora Otero obléklo tento romantický šat.

„Dnešní večer pokládám za slavnostní,“ pravil seňor Otero, „ať se podává šampaňské, ať není v hotelu jediná žárovka, která by nesvítila!“

Páni tedy oblékli fraky, dámy večerní toalety. Tom zavěšoval lampióny.

Jakmile se venku setmělo, usedli uprostřed haly čtyři Mexikáni s kytarami a rozezpívali se. Náhle mezi ně vlétl pružný seňor Gorgonzola. Udělal ve vzduchu tři přemety a sklidil bouřlivý potlesk. Všichni hosté i služebnictvo se shromáždilo v hale. Lustry zářily, lampióny se kývaly hostům nad hlavami.

Tom stál v postranních dveřích, za ním si stoupal na špičky tlustý šéfkuchař Vařečka, páchl silně přepuštěným máslem. Za nimi bylo volno.

„Ladies and gentlemen!“ volal seňor Gorgonzola, „dovolte mi, prosím, abych vám předvedl, kterak člověk může střelit sám do sebe, aniž si ublíží. Nesmí být pochyby o tom, že klam je vyloučen, proto prosím, aby mi někdo půjčil revolver, o němž ví, že je ostře nabit.“

Nikdo neměl revolver kromě detektiva, jenž jej ochotně vytáhl z kapsy.

„Žádné nebezpečné vtipy se zdravím,“ poznamenal, „je tam opravdu osm kulí v ocelovém plášti!“

Seňor Gorgonzola se bleskurychle otočil a vypálil. Dámy vypískly...

Seňor Gorgonzola střelil přes hlavy diváků do svého obrazu ve velikém zrcadle na stěně. Kolem malého otvoru se rozběhlo na všechny strany plno jemných trhlinek.

„Zrcadlo v pekle!“ zaúpěl ředitel.

Jako by výstřel byl znamením, ozval se od hlavního vchodu hlas: „Místo, prosím!“ Všichni se otočili.

Dva muži v romantických krojích valili dovnitř nějaký válcovitý předmět, který se podobal hasičské cívce s hadicí. Na cívce však bylo navinuto lano.

„Program pokračuje,“ zvolal seňor Otero.

Diváků se však začal vzmáhat podivný neklid. Všude kolem se rojily špičaté klobouky. Ředitel Masson se rozhořčeně obrátil. Proti němu stál Mexikán, jenž měl v každé ruce velký revolver.

„Nikdo ani hnout!“ zaznělo sálem.

Hotel byl přepaden. Skupinka Mexikánů se vrhla na hosty a bez ohledu na jejich protesty a nářky svazovala každému ruce i nohy lanem, které odvínovala z cívky. Seňor Gorgonzola jen stál a zajatce odstříhoval velkými zahradnickými nůžkami.

Vznikl nepopsatelný zmatek. Ale čtyřicet mexických lupičů se seňorem Otero v čele se dobře připravilo. Obsadili všechny východy. Zaměstnanci hotelu byli mezi hosty, i tři Indiáni ze srubů před hotelem. Šéfkuchař Vařečka vletěl do haly jako balón, Crafordův nedopatek byl nazván dumlíkem a pohrdlivě zašlápnut. Vrátného Johna vytáhli zpod pultu za kníry, ačkoliv se modlil, aby na něho zapomněli. Ředitel Masson dostal ránu kytarou přes pěšinku. Kam se kdo podíval, všude zely černé díry revolverových hlavní. Král piškotů prosil na kolenou o smilování. Došlo i na Burcha a na Toma. Toho postrčili tak, že porazil Craforda a promáčkl mu buřinku.

„Pěkná historie,“ mrzutě se šklebil Tom, „ted' už víme, co se dělo s tabulí na rozcestí, co, detektive?“

Bylo to snad nad slunce jasné. Seňor Otero, náčelník bandy, připravil půdu pro přepadení hotelu, ostatní se starali venku. Však také své zajatce náležitě poučil:

„Dalo nám to práce, ale myslím, že to bude stát za to. Vaše tabule s nápisem,“ hledal očima ředitele, „stojí jinde – tam, kde odbočuje stará cesta do bývalých lomů... abyste věděli, kde ji máte hledat...“

Chlapík na křižovatce konal dobře svou povinnost. Do hotelu se dostal jen jeden nezámožný profesor s manželkou a se sítkou na motýly, ostatní se podařilo odradit od návštěvy všelijakými výmysly, jako že hotel je přeplněn, že tam vypukla nebezpečná nemoc a podobně. Hotel na samotě neměl pražádnou naději, že se dočká

pomoci. Daleko na silnici stála hlídka seňora Otero, která věděla, jak si počínat, kdyby se blížil někdo cizí. Ve spoustě lidí, ve zmatku, který nastal, měly mexické kroje tu výhodu, že lupič rozeznal lupiče. Výstřel do zrcadla byl opravdu signálem. Seňor Otero všechno jasně vysvětlil a oznámil, že ze všech přítomných učiní obratem ruky žebráky.

„Každý vidí,“ dodal, „že máme ještě dosti provazu, abychom dokázali oběsit každého, kdo by se vzpouzel. Dalším číslem našeho programu je třídění stáda. Potom následuje kapesní prohlídka čili šacování.“

Napravo postavili hosty, nalevo zaměstnance. Profesor s manželkou se chvěl mezi zaměstnanci. Naloupené bohatství zmizelo ve dvou velkých kufrech. Několik milionářů dostalo ránu provazem

přes záda, protože se drze odvážili protestovat. Nejzuřivějšímu hostu přiložili lupiči revolver na čelo a zkrátí ihned. Dámám se seňor Otero zdvořile omluvil, ale uvolnit je z tlustých lan neměl zřejmě v úmyslu. Pak přistoupil k hloučku zaměstnanců:

„Varuji vás. Všechno, nač si myslíte, je střeženo. Budete uvolněni, abyste mohli konat své povinnosti. Tamti pánové,“ ukázal

na hosty, „nám jenom podepíše několik šeků a náš důvěrník se vypraví do banky. Než se navrátí...“

„Nepodepíše nic!“ vykřikl jeden.

„Pánovi jednu přes záda!“ poručil seňor Otero a pak v klidu pokračoval: „Než se náš důvěrník navrátí, budete nás vzorně obsluhovat. Vy jste kuchař, že?“

Vařečka se rozplakal.

„K službám, seňore grando!“

„Rozvažte ho! Hybaj do kuchyně, mám hlad. Zajatci dostanou suchar a vodu.“

„Vy jste ředitel?“ ptal se Otero dále, jako by Massona neznal, „vaši funkci převezmu zatím já, a proto zůstanete svázán.“

„Pane!“

Seňor Otero mu utrl kravatu. „Ticho!“ usmál se. „A vy...“

„Detektiv Craford. Žádám zpět svůj revolver.“

„Šestiranný?“

„Osmiranný!“

„Dobře. Jednu ránu jsme vypálili. Sedm jich dostanete zpět, revolver později. Rány hned. Kolego! Napiš mu na záda pár klikyháků!“

„Škoda, že jste jim nepůjčil kulomet, Craforde!“ poznamenal Tom.

Seňor Otero se hlasitě zasmál. „Ihned rozvažte tohoto mladíka! Jste volný, Tome, pokud můžete o volnosti vůbec mluvit. Vyjdete-li, narazíte na hlídku. Dělat nemusíte nic. Jste náš člověk.“

„To tedy odpusťte,“ odpověděl Tom pevně, „váš člověk nejsem. To by to na světě vypadalo, kdyby se každý chudák hned dal na lupičství!“

„Mluvíte příliš odvážně, hochu!“ zamračil se seňor Otero.

„Nějakou tu ranku provazem snesu, ale do očí vám mohu klidně říct: obyčejný chudý člověk nebývá ani zloděj ani lupič. Na lupičství se vrhají jenom lenoši, kterým je protivná pořádná práce.“

„Pokládáte mě tedy za lenocha?“

„Samozřejmě. Co vás znám, neviděl jsem vás, že byste něco dělal.“

Katan s provazem se pohnul: „Deset přes hřbet, veliteli?“

„Ne!“ odsekl Otero a otočil se k Burchovi. „Co s vámi, staříku?“

„Já,“ odpověděl Burch, „já jsem rád, že si odpočinu. Naběhal jsem se už dost.“

Byl zproštěn pout. Vrátný John v nich však zůstal, señor Otero prohlásil, že vrátného nepotřebuje. Kolega Gorgonzola však k Johnovi přistoupil a ušmíkl mu zahradnickými nůžkami kníry. Pak señor Otero zasedl ke stolu a hosté k němu přiskakovali jako vrabci, když je zavolal jménem. Nedal na prosby ani na hrozby. Byl úžasně dobře informován o finanční situaci svých zajatců. Sám určoval částky, na které měly znít šeky – a oni podepisovali. Z kanceláře přinesli hotelovou příruční pokladnu, kterou musel ředitel vlastnoručně otevřít. Pět Mexičanů vybrakovalo pokoje. Byla to náramná kořist a señor Otero sám přiznal, že tak dobrý podnik se klubu nevyvedl od roku 1890.

Když odevzdal šeky muži, který měl odejet do banky, otřel si potom zrosené čelo kapesníkem, povstal a položil Tomovi ruku na rameno.

„Jste ještě toho názoru, že nepracuji?“

„Počítám,“ řekl Tom, „že hodina vaší práce vám nese půl miliónu. Mám však tušení, že se tím soustem zalknete.“

Noc pokročila, v hotelu se rozhostilo ticho. Všechna světla plála, hlídky bděly. Tom se natáhl na přepychové lůžko v jednom z pokojů a Puntíka podložil pokrývkou z velbloudí srsti, aby také jednou poznal, co je to měkce spát.

Sputaní hosté se uložili v hale na koberce, naříkali, kleli, vzdychali, dámy plakaly, omdlávaly. Z jídelny zazníval ještě dlouho hovor lupičského štábu a cinkot sklenic. Tom nespál. Zdálo se, že proti čtyřiceti darebákům seňora Otero jsou všichni bezmocní. A přece měl Tom dojem, že on sám je schopen zločince zneškodnit a všechn ukradený majetek zachránit. Vyšel neslyšně na chodbu. Jak hmátl náhodou do kapsy, dotkl se stříbrného hada, zabaleného v kapesníku. Zarazil se. Zase ho přepadl ten silný dojem, že se musí pokusit hotel zachránit. Snad pomoci“ té stříbrné věcíčky? K smíchu! Ale přece se rozhodl jednat.

Sestoupil po schodech o patro níž, s nikým se nesetkal. Než došel ke dveřím zdviže, dostal bláznivý nápad. Zastavil se a potřásl

hlavou. To přece nejde... nebo... snad? Stál a přemýšlel. Svíral pevně v pěsti stříbrného hádka. Rozhodl se. Náhle se mu zdálo všechno jednoduché a možné.

Rázně sešel do haly. Tam zvolna pochodoval muž v mexickém obleku s dvěma revolvery za pasem. Hlídal zajatce, kteří se povalovali v neladné skupině. Dva tři z nich stáli opření o stěnu. Co chvíli někdo zanaříkal.

„Caramba!“ zaklel lupič, „kam lezete, muži?“

„Nikam nelezu,“ řekl Tom, „zdalepak jste nezapomněli střežit domácí telefonní ústřednu?“

„Zajděte si tam, miláčku,“ šklebil se bandita, „a máte z hlavy cedník!“

„Pošta sem přichází nejméně jednou denně,“ pokračoval Tom klidně, „s nutnými telegramy pro burziány i vícekrát.“

Lupič na něho pohlédl. Nevěděl, má-li mu věřit nebo ne. Z kouta se ozval ředitel Masson:

„Zrádce! Hezky se odvděčujete svým dobrodincům, kteří vás zachránili před smrtí hladem!“

„Pojďme trochu stranou,“ vyzval Tom přátelsky banditu, „každý osel nemusí slyšet, o čem si povídáme.“

Lupič se sice mračil, ale přece jen se Tomovi začal chlubit, jak dobře mají všechno zařízeno. Takového listonoše nebo kohokoliv jiného vrátí člen sportovního klubu, převlečený za vrátného, hned ode dveří, po případě řekne, že pán odcestoval. Menší skupinka turistů by nebyla na závalu. Jednoduše se přepadnou a přiloží k ostatním. Hlídky stojí tam a tam. Bandita to přesně naznačil rukou. Když se Tom dozvěděl, co chtěl, řekl „aha!“ a šel po svých.

Vrátil se do pokoje a zatahal Puntíka za nohu. Pes líně otevřel oči a vypadalo to, že bude spát dál. Tom ho však nenechal. Puntík tedy seskočil na zem, protáhl se, dlouze zazíval a podrbl se.

„Koukej, ať máš všech pět pohromadě,“ zašeptal Tom, „čeká tě práce.“

Nemohl-li z hotelu vyklouznout člověk, dokáže to snad pes. Stoupali do pátého patra. Starý Burch ležel oblečen na svém lůžku. Tom ho probudil.

„Mám plán,“ naklonil se k němu, „mám plán, jak se zbavíme těch darebáků. Puntíka si nikdo nevšimne. A jediný člověk, který se může pohybovat, je Zuni u Gubernadora. Puntík tam trefí, dáme-li mu očichat tohohle hádka. Na krk mu připevníme dopis.“

„Dobrá,“ promnul si stařík oči a pohlédl na psa, „to se mi nezdá špatné. Ten pes je chytřejší než náš ředitel. Ale na něco důležitého jste zapomněl, Tome! Zuni se vám od Gubernadora nehne. Velký Manitou by se zlobil.“

Tom jen mávl rukou. „Napíšeme přece Zunimu dopis. Řekl mi, že se v písmu bílých mužů vyzná. Puntík zkrátka Zuniho zastoupí, Zuni sedne na svého starožitného koně a pojedje. Policie na motocyklech tu bude, než se nadějeme!“

„Jenomže, Tome... Zuni se nehnul ze svého srubu celá léta. Bude to strašně nešikovný posel.“

„Popíšeme mu cestu... Je přece Indián! Vidí stopu tak jasně jako blesk na nebi... Neztrácejme čas. Máte papír?“

Tom psal a Burch hledal po kapsách pevný motouz. „Chytanou-li vás při tomhle pokusu, Tome, kde vás mám pohřbít?“

„Hned za hotelem. Abych neměl daleko, až sem budu chodit strašit. Puntíku, ke mně!“

Pes mu vyskočil předními tlapami na koleno. Tom vybalil z kapesníku hádka a dal mu jej očichat. „Hledej, Puntíku, hledej!“ pobízel Tom naléhavě svého psa. Puntík se rozběhl ke dveřím, vyskočil, vrátil se, zatočil se do kolečka a nedočkavě vyštěkl.

„Neřvi, pse!“ polekal se Burch. „Proboha, Tome, ať neřve!“

Tom vypadal spokojeně. „Zkouška dopadla dobře. Vždyť toho hádka nosil Zuni celou věčnost na břicho. Sázím se, že Puntík poběží rovnou ke Gubernadoru.“

Pak připoutali Puntíkoví na obojek dopis, vložený do krabičky od cigaret. Puntík držel a naslouchal tichým slovům svého pána.

„Vypustím ho zadními dveřmi,“ řekl Tom. „Puntík má rozumu dost. Jde jen o to, aby Zuni nebyl hloupější.“

S Puntíkem v náručí vyšel na chodbu. Musel sejít pět pater, projít dole dlouhou lomenou chodbou k zadnímu východu a nesměl nikoho z lupičů potkat. Pohled na krabičku pod Puntíkovým obojkem se mohl stát osudným.

„Jen buď zticha, Puntíku,“ radil psovi Tom, „jestli někoho přilákáš, je s námi konec. A po cestě neuličnickuj! Patníky nikde nejsou, u stromů se nezdržuj. Nedej se chytit, rozumíš?“ Puntík mu olízl bradu. Stanuli u malých dveří do dvora. Tom naslouchal se zatajeným dechem. Uvnitř nebyl nikdo, ale venku jistě přecházel bandita, možná dva. Tom pustil psa na zem a přiložil mu znovu k čenichu stříbrného hada.

„Hledej, Puntíku,“ vydechl, „budeš hledat? Tady, cítíš? Hledej!“ Puntík projevoval neklid. K hadovi přičichl už jen krátce. Věděl své. Jakmile Tom pootevřel dveře. Puntík vyrazil a v okamžiku zmizel ve tmě. Na ztemnělý písek ulehл pruh světla zevnitř domu.

„Hola!“ ozvalo se. „Kdo je tam?“

„Ale já!“ řekl Tom a otevřel dokořán.

Zaskřípaly kroky, hlaveň revolveru se zaleskla. „Zalezte, člověče! Proč otvíráte?“

Tom si nebyl jist, spatřil-li strážce Puntíka nebo ne.

„To jo! Vy jste ten s tím psem? Psa nemusíte pouštět ven. Ať se vyvenčí v ředitelově kanceláři.“

„To ne! To mu zvykat nebudu. V místnosti nečistotu dělat nesmí!“

„Ticho – u čerta! Zpátky a zavřít dveře!“

Tom docela rád poslechl. Když vešel do Burchova pokojíku, svítalo.

A Puntík zatím běžel jako ztřeštěný, uši dozadu, čenich ve tvaru cihly trochu pozdvižený, ocásek nastražený nahoru. To byla hezká hra, panečku!

Když doběhl pod Gubernador, dal se rovnou ke srubu, z jehož primitivního komína se kouřilo. Tam se zastavil, zdvihl hlavu do výšky a štekál jako pomínutý. Zuni vyšel, zestárlý obličej složený do přísných vrásek. Jak ho Puntík ucítil, rozštěkal se do ochraptění. V tom ranním tichu to byl hluk tak pronikavý, že se Zunimu chvěly uši. Zprvu si Indián myslel, že za chvíli dorazí i bílý bratr. Puntík si div ne vy štekál plíce před mlčenlivým Indiánem, který stále nechápal, co se děje. Pes se začal rozzlobeně točit do kolečka. A teprve teď si Zuni povšiml jeho podivné ozdoby na krku.

„Zvíře Manitouovo,“ založil Zuni ruce na prsou, „jež jsi zakrnělo. Co přinášíš?“

Puntík skákal do výšky. Zuni po něm vztáhl ruku, pes však uhnul. Nechtěl vydat věc, kterou mu svěřil jeho pán. Ale Zuni už pochopil, že jde o nějaký vzkaz. Bleskurychle vyskočil, padl na zem a chytil Puntíka za zadní nohu. Ten zavyl a ohnal se po ruce. Indián se však už prudkým hmatem zmocnil cigaretové krabičky.

Pronášel přitom něco v řeči kmene Zuni, řeči sladké a měkké. Puntík se pomalu uklidňoval. Indián vytáhl papír a dlouho četl, aniž pohnul svalem. Pak pokynul Puntíkoví, aby ho následoval do srubu. Vanula odtamtud libá vůně králíčího masa. Když si pes pochutnal na tučném soustu, olízl se a pozoroval Indiána, jenž odložil cigaretovou krabičku na zlatý stolec a zdvihl obě ruce k nízkému stropu.

„Velký Manitou!“ volal Zuni hlasem tak mocným, až se Puntík lekl, „Čti tento vzkaz na bílé kůži! A dej mi znamení, že svoluješ, abych odešel!“

Nastalo ticho, jen Puntík pomlaskával. Ale pak překypěl hrnec na ohni, voda se přelila přes okraj a uhasila plamen.

„Děkuji ti, ó velký vládce věčných lovišť! Má-li oheň uhasnout, je to znamení, že mohu odejít!“

Velký Manitou, jenž laskavě vlezl do hrnce, aby vyhnal vodu, zase vylezl, ale nikterak se neměl k tomu, aby prozradil, může-li zde zůstat zástupce Puntík. Zuni tedy po mnohém klanění a zdvihání paží rozhodl, že boha k odpovědi donutí. Vzal ořech para a vyhodil jej do výše.

„Přijmi tento ořech, Velký Manitou! Přijmeš-li a nenecháš jej dopadnout na zem, budu vědět, že souhlasíš!“

Po ořechu vyskočil Puntík a lapl jej ve vzduchu. Ořech tedy na zem nedopadl, ani Puntík jej nespolk, zdál se mu trochu veliký a tvrdý. Čekal, že Zuni hodí ořech znovu, místo toho však Indián oslovil ještě jednou Velikého Manitoua.

„Vidím, ó vládce mrtvých bojovníků, že jsi vstoupil do těla tohoto zvířete, aby ořech nedopadl na zem. Vyjdi z něho zase ven a usad se opět na svém trůnu. Domluvili jsme se. Howgh.“

Puntík kýchl, čímž odchod Velkého Manitoua potvrdil, a Zuni se chystal na cestu. Vzal z kouta sedlo a vyšel ven. Když se vrátil,

seděl Puntík na zlaté židličce, která příjemně chladila. Zuni v domnění, že Manitou z Puntíka ještě nevyšel, se vrhl tváří k zemi s podivným mumláním. Puntík se dal do štekání, skočil Zunimu na hlavu a tahal ho za dlouhé vlasy. Náhodou pak spatřil při stěně myš a rozběhl se za ní. Zuni konečně vstal.

„Nechť Velký Manitou provází kroky mého koně,“ modlil se, „nechť se mi zdaří přivést včas bílé muže s rourami, které chrlí oheň.“

Tím celý rozvláčný obřad skončil a Zuni rázně vykročil.

V hotelu Imperiál zatím vládl znamenitý nepořádek, hala byla plná nevyspalých obličejů, hlídky se vystřídaly a zajatci dostali po sklenici vody a jednom sucharu.

„Odtučňovací kůra!“ hlásil seňor Otero, jehož mexický krok nádherně zářil v ranním slunci. Dnes neprotestoval nikdo. Zajatci už jen prosili o uvolnění pout. Seňor Otero si zavolal kuchaře.

„Rozumíš, tlouštíku, dnes uvaříš k obědu něco výjimečně dobrého. Nebude-li nám to chutnat, zapáchnu tě jako vepře. Všechno, co předložíš, ochutnáš! Aby tě snad nenapadlo přimíchat do jídla jed!“

Vařečka zbledl jako zeď. „Señore grando, ochutnám, ochutnám...“

Potom řekl seňor Otero vlídně Tomovi:

„Ať se máte jednou dobře! Poobědváte s námi. Ještě se vám nezdá, že jednáme správně?“

„Ještě ne,“ odpověděl Tom, „a takové zdání nebudu mít nikdy!“

„Jste chlapík, jako my všichni, jenomže máte bohužel jiné názory. Poctím vás jistým úkolem. Až odtud odjedeme, vezmeme vás s sebou. Počkejte, jen klid! V určité vzdálenosti vás pustíme, a můžete se jakýmkoli způsobem postarat o osvobození zajatců. Vrátit se pěšky do hotelu a...“

„A kdybych šel raději na policii?“

„Můžete hochu, můžete!“ pokývl seňor Otero klidně. „Jistě vás však napadne, že vás nesložíme právě před ní. K obědu se dostavte. Adio!“

Tom v duchu sledoval Puntíka a trýznila ho zvědavost. Z opatrnosti však o tom nemluvil ani s Burchem.

Před polednem vytáhli lupiči z auta šestičlennou výpravu, která sem přijížděla pravidelně každou sezónu. Cívka s lanem se zatočila a bylo to odbyto.

K obědu se Tom skutečně dostavil. Vařečka seděl u rohu stolu a ochutnával jídla. Pečeně s hotentotskou omáčkou byla výborná.

„Kdepak máte svého psa?“ vzpomněl si señor Otero, „je tu pro něj plno kostí!“

„Puntík kosti nerad,“ zbledl Tom.

„Jen ho zavolejte, ať si pochutná, masa je na nich dost!“

„Když – zkrátka – nejde to.“

„A pročpak?“

„Já toho psa už nemám.“

„Nemáte?“

Pohled señora Otero byl pronikavý. Tom bloudil očima po hoduujících banditech, marně hledal vhodnou odpověď.

„Pošel!“ prohlásil nakonec.

„Pošel,“ opakoval po něm señor Otero zlověstně, „to je ale neštěstí! A kde ho máte?“

Bandita, který seděl naproti Tomovi, podezíravě zkrivil rty. Ale Tom se náhle zahleděl na Vařečku – a hlavou mu projel nápad.

„Señore Otero,“ pravil Tom smutně, „dovolte mi, abych to zachoval v tajnosti.“

„Rád bych věděl,“ řekl bandita naproti Tomovi, „jestli tady má vůbec někdo právo zachovávat tajemství!“

„Jen ven s tím!“ pobídl Toma Otero.

„Budete litovat,“ poznamenal Tom sebejistě.

Na tvářích lupičů se objevila neurčitá, ale zřetelná výhrůžka. Tom se rozhodl, že je raději nebude dráždit.

„Když se tedy tolik o mého psa zajímáte, pánové... prosím! Právě jste ho snědli.“

Vařečka vyskočil, mával rukama a lapal po vzduchu.

„Cože?“ zasyčel señor Otero. „Pes byl zabit a upečen?“

„To právě ne,“ vytácel se ještě chvíli Tom, „pes pošel sám, protože asi něco špatného snědl. Chtěl jsem jej v noci vynést, ale vaše hlídka mě vrátila. Náhodou jsem potkal Vařečku a postěžoval jsem si mu. Vařečka si takhle položil prst na čelo,“ ukázal Tom, „a

povídá, žádná starost, milý Tome, udělám z něho dánskou pečení s hotentotskou omáčkou.“

Vařečka bez hlesu otvíral ústa. Tom rychle pokračoval, rozhodnut, že ho nepustí ke slovu. „A tuhle Vařečka byl toho mínění, že nikdo nemusí nic vědět – a já to taky pokládal za nejmoudřejší. Ono by pak třeba někomu tak nechutnalo.“

Starý bandita naproti povstal: „Mně je špatně...“

„Hej! Slyšte!“ konečně mohl promluvit Vařečka.

„Aby hrom do vás!“ vykřikl Tom, „pes přece není nic špatného, ani pošlý!“

„Nejčistší suroviny...“ blekotal Vařečka, zapotácel se a omdlel. Tom si oddechl.

Později se mu podařilo Vařečku tajně patřičně poučit. Když si ho seňor Otero znovu předvolal, držel se šéfkuchař statečně:

„Señore grando – jedí se vlaštovčí hnízda, uplácaná z bláta, jedí se ústřice, hlemýždi, kočky... pročpak ne pejskové?“

„Pěkní pejskové! Tenhle byl pošlý!“ řekl seňor, velmi pobledlý.

„Zašlý, señore grando! Tenhle byl zašlý zcela přirozenou smrtí. Hygienicky mletý, smíchaný s husími játry, špetkou koření, zalitý pivem!“

„K čertu s vámi!“

Představa má velkou moc. Až do večera se žaludky většiny hodovníků bouřily. Nebezpečí bylo zatím zažehnáno. Podle Tomova výpočtu by se měla policie objevit do osmačtyřiceti hodin, ale nedělo se naprosto nic. Když třetího dne k večeru dorazil bankovní důvěrník s plným kufrem peněz, zdálo se, že všechna naděje je ztracena.

Seňor Otero vydal příkaz, aby se všichni přichystali na cestu. Mexická tlupa se především vrhla na ty, kteří se pohybovali svobodně, a pevně je svázala. Poněvadž se nedostávalo provazů, použili bandité i roztrhaných prostěradel a záclonových šňůr. Zařízení hotelu nijak nešetřili. Měl-li některý v ložnici málo vzduchu, vyrazil okno židlí. Když si chtěl vyčistit boty, odřízl nožem kus látky z pohovky. Talíři a sklenicemi házeli po číšnících. Zajatí vypadali každou hodinu zbědovanější, ředitel Masson dospěl na pokraj šílenství. Detektivu Crafordovi zřejmě chyběl v ústech nedopalek, stal se proto silně trudnomyslným. Rovněž vrátný John

nejevil o nic zájem, jako by všechna energie kotvila v ustřižených knírech.

Jediný Tom nebyl spoután. Señor Otero úsečně sdělil, že pojede s nimi v autokaru a že bude vysazen na místě, jež uznají za vhodné. Pokrčil rameny a neřekl na to nic. Ještě před odjezdem se přišlo na něco záhadného. Jeden z koní, které tři Indiáni přechovávali na pastvině před hotelem, nápadně zestárl.

„Chci viset,“ pravil jeden z lupičů, „jestli je tohle ten kůň, co tu stál původně.“

„Co to znamená,“ mračil se Otero, „co by to jen mohlo znamenat...“

Jen Tom měl tušení, nevěděl však, má-li se radovat. Prohnutý kůň bylo totiž zvíře Manitouovo od Gubernadora. Bystrý Zuni, syn přírody, dokázal lstivou bandu oklamat. Nebylo to asi pro něj zvlášť nesnadné. Koním za silnicí bandité příliš velkou pozornost nevěnovali. Zuni uznal, že zvíře Manitouovo je pro tak velký úkol příliš pomalé a koně vyměnil.

I tak už bylo patrně pozdě. Lupičům zbývalo jen maličko k dosažení úplného úspěchu. Seděli již skoro všichni v autokaru, převlečení do cestovních šatů. Tom byl obklopen bandou tak, že se sotva hýbal.

Slunce zapadlo. Señor Otero dal povel ke startu. Pobízel ke spěchu, vyměněný kůň mu působil starosti. Ještě se však zdrželi. Přiběhl k nim muž, v němž Tom poznal bezpečně chlapíka, který seděl na křižovatce místo tabule.

„Pedro! Proč nečekáš na křižovatce, jak jsem ti poručil?“

„Pro nic za nich bych sem neletěl, že jo?“ řekl Pedro hrubě. „Mějte se na pozoru! Objevil jsem dnes v trávě stopy rychle běžícího koně!“

Pedro strávil mládí v jihoamerických pampách, povoláním byl gaučo stopař a své věci dobře rozuměl.

„Podle mého soudu,“ dodal, „byl jezdec Indián, jel bez ostruh. Ostatně zde je tráseň z kalhot, uvízla na křoví.“

Señor Otero stál ve dveřích autokaru. „Ti tři Indiáni jsou v pořádku!“

„V dokonalém pořádku, patrone,“ odpověděl někdo, „ani se nehnou.“

„Ale – je tu ještě jeden Indián,“ namítl Pedro, který se v okolí dobře vyznal, „starý Zuni u Gubernadora. Na toho jste zapoměli.“

„To je daleko...“ řekl Otero, „a potom starý Zuni prý se nehnul od svého srubu dobrých dvacet let.“

„To vím. A koně má pěkně starého. Stopy, které jsem objevil, pocházejí od mladého, silného zvířete.“

„Eh... právě takové postrádáme!“ zvolal zlostně Otero.

Tom s úzkostí pozoroval další dva stíny, které se blížily. Byly to silniční hlídky seňora Otero, které Pedro pobídl k návratu.

„Čichám zradu,“ pronesl Pedro, „a měl jsem pokaždé dobrý nos.“

Rychle se stmívalo... Jak dlouho potrvá, než si chytrý Otero uvědomí, že zradu může mít na svědomí jen ten, kdo se po hotelu pohyboval zcela volně?

„Povídám,“ uvažoval dál velmi nebezpečně Pedro, „tohle je dost vážná příčina, aby starý Zuni opustil svou bláznivou stráž. Jestli dostal zprávu, jak ji tedy dostal? Neviděli jste – poštovního holuba?“

Señor Otero se zvolna otočil tam, kde seděl Tom. „Holub? Ne, toho jsme neviděli. Ale musel to být zrovna holub?“ Rozkřikl se. „Okamžitě přiveďte toho kuchaře! Vařečku!“

Několik mužů ochotně seskočilo. Tom těžce vzdychl. Podíval se silnicí do dálky, jestli tam nezašlehnou světla policejních vozů. Nic. Jen obzor se nořil v šedavě modrou mlhu. A Tom až příliš dobře cítil černý pohled zlotřilého seňora.

Spoutaného Vařečku přivleklo pět mužů.

„Vstaň!“ zařval seňor Otero. „A světlo! Pust'te mu do očí světlo!“

Šofér autokaru rychle vyhověl. Ostrý kuželovitý svazek paprsků pronikl houstnoucí tmu. Vařečka pololežel, poloseděl.

„Nemohu vstát, nejmilostivější seňore! Mám svázané nohy!“

Pomohli mu tak, že hekal bolestí.

„Mluv, ty sude sádla!“ zasyčel Otero. „A běda ti, řekneš-li jenom slovo lži! Z čeho vyrábíš dánskou pečení s hotentotskou omáčkou?“

„Velkomožný señorisimo grandisimo, nejmilostivější pane...“

„Nech toho! A rychle! Jaká to byla pečeně? Psí? Mluv!“ vztekal se Otero.

Vařečka nepatřil k ocelovým mužům. „Vzácný pane, vzácný pane...“ „nebyla to psí pečeně.“

Tom pohnul maličko svázanýma rukama. Věděl, že Vařečka neodolá.

„Hod'te ho zpátky!“ houkl Otero. „Tmu!“

Reflektor zhasl. A tma byla více než černá. Señor Otero nakázal ticho, a poněvadž i v hotelu všechny stěny a výhružky zmlkly, nebyl klid toho překrásného večera ničím rušen. Naslouchali. Neozvalo se nic znepokojivého. Vysoko na nebi se chvěly hvězdy.

„Doposud jsme snad v bezpečí,“ pravil po chvíli señor Otero ochraptěle, „mějte revoly připraveny. Nedáme se. Hlídejte dobře toho psího ničemu. Vím o vhodném stromě, na kterém bude viset.“

Autokar se s temným vrčením pohnul. Ale mezi osmou a devátou milí řidič přibrzdil. V cestě ležela překážka. Skála se tam sesula tak nešťastně, že se zrovna uprostřed válel obrovský balvan. Autokar stál.

„Hledačku!“ zasyčel Otero. „Posviť osle!“

Šofér posvítíl. Točil hledačkou sem a tam. Nespatřili nic, kromě nakupených skal.

„Tři muži na ten kámen postačí!“ rozkázal Otero, „hněte se! Tři první. Řidič zůstane na místě.“

Vpředu seskočili na silnici tři muži. Toma pálily oči, jak napjatě hleděl před sebe. Promnul je.

„Nezastavovat motor!“ pravil Otero. Muž vedle Toma kýchl a protřel si oči. I ten před Tomem měl podobné potíže. Tři lupiči vstoupili do světla reflektoru, ale první z nich se náhle zastavil a s klením přiložil dlaně na obličej.

„Slzný plyn! To je slzný plyn!“ Zatím na silnici vystoupil ze skal muž s těžkým revolverem, na rukávech prýmky policejního kapitána. Statný chlapík v tmavomodré uniformě a v kanadských botách. S plynovou maskou na tváři se podobal krátkozobému čápu. Autokar rázem obklopilo množství policistů tak, že nemohla

proklouznout ani myš. Chápali se banditů, navlékali jim na ruce železné náramky.

Počínali si mnohem zručněji než před nedávnem novomexický sportovní klub v hotelu Imperiál.

„To nic,“ potěšil Toma policejní kapitán, když se dostali ze zamořeného prostoru, „uvědomte si, že slzný plyn je vlastně výborná věc. Bez něj by došlo k ošklivé přestřelce. Otero je zločinec obrovského formátu. Víte o tom, že je na jeho polapení vyspána odměna deset tisíc dolarů?“

„To nevím,“ řekl Tom lhostejně. „Kdo ji dostane?“

Kapitán se usmál. „Přece vy!“

Nečekaná zpráva o odměně omráčila Toma víc než slzný plyn. Do hotelu se vrátil s několika policisty jako ve snách. Čekalo ho tam milé překvapení. Zuni a Puntík.

„Deset tisíc za toho skvělého psa!“ řekl král mýdlových vloček.

„Dám dvacet tisíc za to nádherné psisko!“ přihodil král piškotů, ale byl ihned předstižen dalším milionářem.

Tom jenom vrtěl hlavou.

„Dobrý kamarád se, nedá zaplatit, pánové!“

Vrátný John ihned zmizel a padla domněnka, že se objeví teprve tehdy, až mu dorostou kníry. Detektiv Craford zuřivě volal po doutníku a dostal jich tolik, že je snad nikdy nevykouří. Vařečka na kolenou vzdával díky a tři lidé mu pak museli pomáhat vstát. Ředitel hotelu vznešeně potřásl Tomovi rukou a nabídl mu ihned místo druhého vrátného. Král sušených střívek se rozčílil.

„Pane!“ řekl, „Tom půjde do mé továrny jako účetní ředitel, rozumíte!“

Tom souhlasil rád, dokonce velmi rád. Omámen tím náhlým štěstím se až zapotácel a vrazil v té spoustě lidí do Zuniho. „Dobře, že vás potkávám,“ řekl, „váš stříbrný had mi opravdu přinesl štěstí. Vyřídte, prosím, panu Velkému Manitouovi můj vřelý dík za to, že nám držel palec.“

I Puntík podal Indiánovi tlapku a Zuni byl tak dojat, že ani nežaloval, co Puntík prováděl. Celé dva dny totiž válel posvátnou zlatou misku Manitouvu po celém srubu.

A to je konec povídky o stříbrném hadu.

KONEC